Folkets Almanak

Udkom fra 1875-1972 med indhold gældende for det kommende år.

Om almanakken på: https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0063/sknr63737.htm

Udarbejdet af Niels Jensen

8 Aarg. 50 Øre

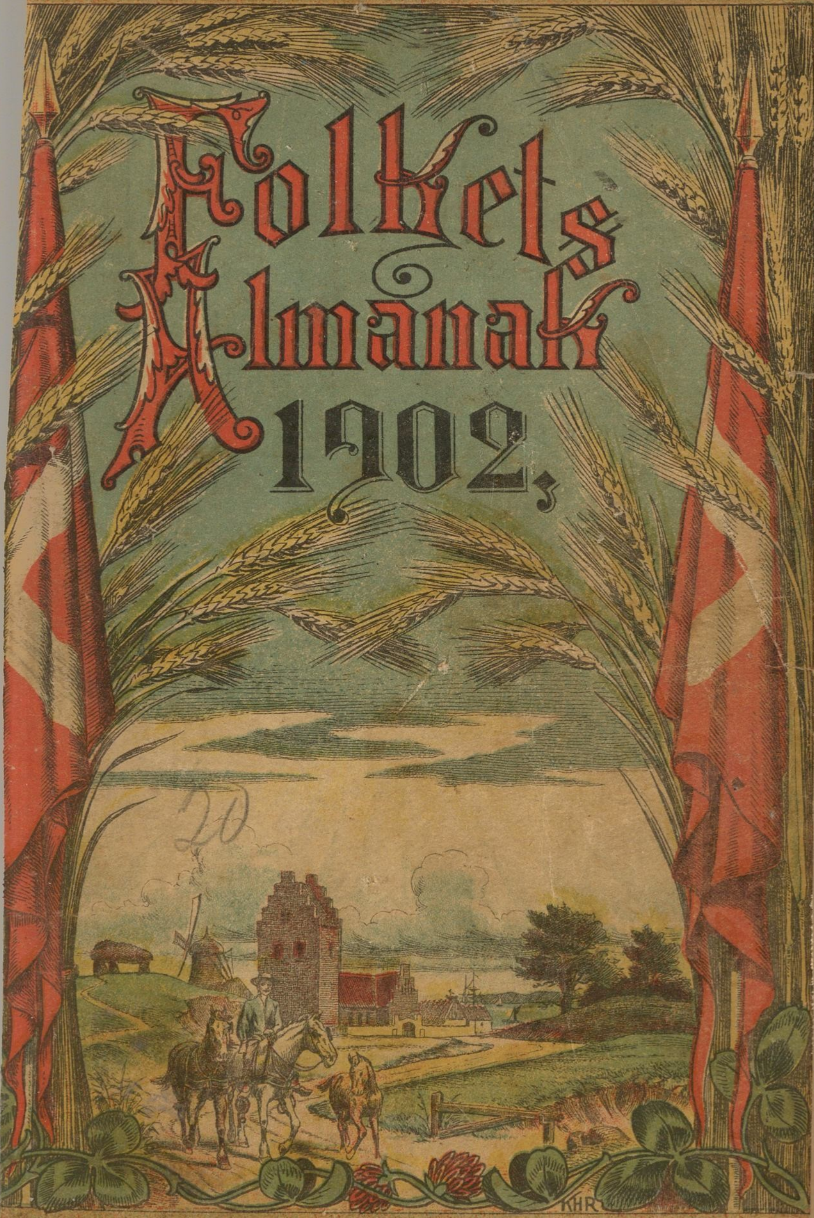

Udgivet af
N. C. ROM

JENS HANSEN,

Kjøbenhavn K. **15, Vestergade 15.** Kjøbenhavn K.

Geyser Ovnen fra 20 Kr. Eneudsalg for Danmark, Norge og Sverrig. Bedste eksisterende Fodvarmer. Stedsebrændende. Uhyre Varmeevne, ringe Brændselsforbrug. Firkantede Kogeovne med 1 Kogehul, største Ring $11^1/_2$" **26** Kr. Magasinovne, Kogeindretning, Rysterist **14** Kr. Do. Fodvarmende 61" **31** Kr. Do. 83" høj 380 ℔ **47** Kr. Stedsebrændende Kakkelovne **26** Kr. Skolekakkelovne, Smaa Kogeovne 10" Kogehul **7** Kr. Komfur, Størrelse 17×26" 2 Kogehuller 85 ℔ **7** Kr. Komfur 20×26" 3 Kogehuller, Stegeovn, Endeplade 175 ℔ **13** Kr. Komfur med 3 Kogehuller, Stegeovn, Endeplade, Komfurets Bredde $28^1/_2$", Dybde $22^1/_2$", Kogehullerne $12^1/_2$", $10^1/_2$", $5^1/_2$", Vægt 200 ℔ **16** Kr. Største Komfur i Danmark til **16** Kr., kan kun faas hos mig. Komfurer med støbt eller smedet Stegeovn samme Pris. Varerne leveres fragtfrit paa Bestillerens nærmeste Dampskibs- eller Jernbanestation.

Fritstaaende Kedler.

55 Pot. 26 Kr.	65 Pot. 30 Kr.
75 — 33 -	85 — 36 -
100 — 40 -	faas indtil 200 Pot.

Folkets

Almanak

for det Aar efter Kristi Fødsel

1902,

beregnet til Kjøbenhavns Observatorium,

af

C. F. Pechüle.

Tilladt af Universitetet

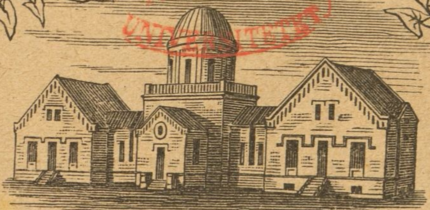

Kjøbenhavn.
N. C. Roms Forlagsforretning.

N. C. Roms Bog- og Stentrykkeri. Kjøbenhavn.

Det danske Kongehus.

Kong Christian IX. til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, født 8 April 1818, sukcederede 15 November 1863, formælet 26 Maj 1842 med

Dronning **Louise** Vilhelmine Frederikke Caroline Augusta Julie, Prinsesse af Hessen-Cassel, født 7 Septbr. 1817, død 29 Septbr. 1898.

Børn:

1) Kronprins Christian **Frederik** Vilhelm Carl, født 3 Juni 1843, formælet 28 Juli 1869 med

Kronprinsesse **Louise** Josephine Eugenie, Prinsesse af Sverige og Norge, født 31 Oktober 1851.

Børn:

1) **Christian** Carl Frederik Albert Alexander Vilhelm, f. 26 Sept. 1870, formælet 26 April 1898 med **Alexandrine** Augusta, Hertuginde af Mecklenburg-Schwerin, f. 24 Decbr. 1879. Sønner: 1) Christian **Frederik** Franz Michael Carl Valdemar Georg, f. 11 Marts 1899. 2) **Knud** Christian Frederik Michael, født 27 Juli 1900.

2) Christian Frederik **Carl** Georg Valdemar Axel, f. 3 August 1872, formælet 22 Juli 1896 med Prinsesse **Maud** Charlotte Marie Victoria, Datter af Kong Edward VII. af England, født 26 Novbr. 1869.

3) **Louise** Caroline Josephine Sophie Thyra Olga, f. 17 Febr. 1875, formælet 5 Maj 1896 med **Friedrich** Georg Wilhelm Bruno, Prins af Schaumburg-Lippe, født 30 Januar 1868.

4) **Harald** Christian Frederik f. 8 Oktober 1876.

5) **Ingeborg** Charlotte Caroline Frederikke Louise, f. 2 August 1878, formælet 27 August 1897 med Oscar **Carl** Vilhelm, Prins af Sverige og Norge, Hertug af Vestgothland, født 27 Febr. 1861.

6) **Thyra** Louise Caroline Amalie Augusta Elisabeth, f. 14 Marts 1880.

7) Christian Frederik Vilhelm Valdemar **Gustav**, f. 4 Marts 1887.

8) **Dagmar** Louise Elisabeth, f. 23 Maj 1890.

2) **Alexandra** Caroline Marie Charlotte Louise Julie, f. 1 Decbr. 1844, formælet 10 Marts 1863 med nuværende **Edward VII.**, Konge af Storbritanien og Irland, Kejser af Indien, f. 9 Novbr. 1841.

3) **Georg I.**, Hellenernes Konge, (Christian **Vilhelm** Ferdinand Adolph Georg), f. 24 Decbr. 1845, formælet 27 Oktbr. 1867 med **Olga** Constantinowna, Storfyrstinde af Rusland, f. 3 Septbr. 1851.

4) **Maria** Feodorowna (Maria Sophie Frederikke **Dagmar**), f. 26 Novbr. 1847, formælet 9 Novbr. 1866 med senere **Kejser Alexander III.** af Rusland, Enke 1 Novbr. 1894.

5) **Thyra** Amalie Caroline Charlotte **Anna**, f. 29 Septbr. 1853, formælet 21 Decbr. 1878 med **Ernst August** Vilhelm Adolf Georg Frederik, Hertug af **Cumberland** og **Brunsvig-Lüneborg**, f. 21 Septbr. 1845.

6) **Valdemar**, f. 27 Oktbr. 1858, formælet 22 Oktbr. 1885 med **Marie** Amélie Françoise Hélène, Prinsesse af **Orléans**, f. 13 Jan. 1865.

Børn:

1) **Aage Christian Alexander Robert**, f. 10 Juni 1887.

2) **Axel Christian Georg**, f. 12 August 1888.

3) **Erik Frederik Christian Alexander**, f. 8 Novbr. 1890.

4) **Viggo Christian Adolph Georg**, f. 25 Decbr. 1893.

5) **Margrethe Françoise Louise Marie Helene**, f. 17 Sept. 1895.

Nærværende Aar regnes efter Kristi Fødsel 1902.

Efter Verdens Skabelse	5869.
Siden Reformationen	385.
Siden den Oldenborgske Stammes Regerings Begyndelse i dette Rige	454.
Siden vor allernaadigste Konge, Kong Christian den Niendes Fødsel	84.
Fra Kong Christian den Femtes danske Lov	219.
Fra Danmarks Grundlov	53.

Mellem Jul og Fastelavn er 6 Uger og 4 Dage.

Aaret 1902 er det 6615de i den julianske Periode.

Mosaiske Festdage i 1902.

Purimfest	23	Marts.
* 1ste Paaskedag	22	April.
* 2den —	23	—
* 7de —	28	—
* Paaskens Ende	29	—
* Ugefest (Pinse)	11	Juni.
* Sammes 2den Festdag	12	—
Fastedag, Templets Ødelæggelse	12	Aug.
* Nytaarsfest (5663)	2	Oktbr.
* Sammes 2den Dag	3	—
* Store Forsoningsfest	11	—
* Løvsalsfest	16	—
* Sammes 2den Festdag	17	—
* Sammes Slutningsfest	23	—
* Thorah=Glædesfest	24	—
Templets Indvielsesfest (Jul), som fejres i 8 Dage	25	Decbr.

Enhver Festdag begynder den foregaaende Aften, og de med * betegnede fejres strengt.

I Kirkeaaret 1901—1902, der ender med den 26de Søndag efter Trinitatis (23de November), vil der ordentligvis blive prædiket over den anden Række af Evangelietekster.

I Kirkeaaret 1902—1903, der begynder med 1ste Søndag i Advent (30te November), vil der ordentligvis blive prædiket over den første Tekstrække.

Forklaring af Beregningen af Klokkeslættet for Høj- og Lavvande.

Ved Beregningen af Klokkeslættet for Højvande og Lavvande tager man først de Tal, der findes i den sidste Række i hver Maaned, og lægger dertil de Tal, der findes i nedenstaaende Tabels første Talrække. Den anden angiver Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande og den tredie Middelspringflodhøjden i Fod.

Tabel til Beregning af Høj- og Lavvande.

Agger	4	11	5	19	1
Altona	5	14	7	45	8
Amrum	1	22	6	49	9
Blaavandshuk	1	47	6	8	6
Blankenese	4	40	7	36	—
Blauort Sand	0	38	6	31	—
Bongsiel	2	13	6	38	12
Bordelum Siel	2	41	8	37	—
Brunsbüttel	1	57	7	14	11
Büsum, udenfor Havnen	1	21	6	15	—
Cuxhaven	1	8	6	53	12
Dagebøl	2	19	6	54	10
Dicksander Gat, ved Sydenden af Flakstrømmen	1	1	6	50	—
Esbjerg	2	58	6	3	—
Fanø, N. O. Pynt	2	43	—		—
" N. V. "	2	23	—		—
" Midten af Vestkysten	1	32	—		—
Frederikshavn	5	55	6	0	1
Frederiksstad	2	36	7	34	11
Glückstadt	3	6	7	13	12
Hals	8	44	4	57	1
Hamborg	5	24	7	48	—
Helgoland	12	14	6	51	10
Hirtshals	4	23	6	14	1
Hjerting	2	47	6	5	—
Husum Havn	2	35	7	25	—
Højer Kanal	3	20	6	33	7
Krück Aue	3	22	—		—
List	2	23	6	15	7
Meldorf Havn	1	31	7	45	12
Nordby	3	3	6	4	6
Norderpiep	0	51	6	18	13
Nymindegab	2	43	5	48	2
Ording	0	46	7	23	11
Pelvorm	1	58	6	14	12
Pin Aue	3	44	7	34	11
Rendsborg	7	39	7	18	4
Schulau	4	31	7	32	—
Seesand	0	52	6	54	10
Skagen	5	55	6	6	1
Skallingende	2	18	—		—
Støren { Itzehoe	3	57	—		—
Støren { Størort	2	46	7	17	—
Süderoog	1	10	6	44	11
Sydvesthorn	2	43	7	36	9
Sønderho	2	22	6	42	5
Teufelsbrücke	5	0	7	41	—
Thorsminde Gab	3	37	5	35	2
Tvilenfleth	3	54	7	27	—
Tønning	2	1	7	11	11
Vollervik	1	14	6	45	12
Vyk	2	22	6	21	10

Eksempel: at finde Klokkeslættet for Højvande og Lavvande den 11te Januar ved Agger:

Af Pillen for Højvande i Januar........ 0 Tim. 27 Min.
Hertil lægges for Agger.................. 4 — 11 —

4 Tim. 38 Min.

Det udkomne er Klokkeslættet for Højvande om Formiddagen. Er det fundne Klokkeslæt større end 12 Timer, da trækkes 12 Timer fra, og det udkomne er nu Klokkeslættet for Højvande om Eftermiddagen.

Klokkeslættet for det paafølgende Lavvande faas ved til Klokkeslættet for Højvande at lægge Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande. Da denne Mellemtid for Agger er 5 Tim. 19 Min., saa indtræffer Lavvande Kl. 9. 57' om Formidd. Blev Lavvandsklokkeslættet større end 12 Tim., da trækkes 12 Tim. fra, og det udkomne er nu Klokkeslættet for Lavvande om Efterm.

Trækkes fra de fundne Klokkeslæt 25 Min., erholdes derved Klokkeslættene for de næstforegaaende Højvande og Lavvande; lægges derimod 25 Min. til, saa har man Klokkeslættene for de næstfølgende Højvande og Lavvande.

De fundne Klokkeslæt ere ved denne Beregning stedse udtrykte i mellem-

Ifølge Lov af 29de Marts 1893 skal Tiden for alle Dele af Landet bestemmes lige med Middelsoltiden for den 15. Længdegrad øst for Greenwich. Alle Klokkeslæt i denne Almanak ere derfor angivne i denne (saakaldte mellemeuropæiske) Tid og ere 10 Minutter (nøjagtigere 9 Min. 41 Sek.) større end efter Kjøbenhavns Middelsoltid, der tidligere har været benyttet som fælles Tid for hele Landet.

Dagen antages overensstemmende med almindelig Vedtægt at begynde ved Midnat og regnes indtil næste Midnat, saa at de 12 Timer, der gaa foran den mellemliggende Middag, benævnes Formiddagstimer, de 12 efterfølgende derimod Eftermiddagstimer.

Den tredie Række paa enhver Side indeholder Angivelsen af Klokkeslættet for Maanens Op- eller Nedgang, for saa vidt som Kundskab derom kan have Vigtighed i det daglige Liv. Maanens Opgang er betegnet med Op F. eller Op E., eftersom den indtræffer paa en Formiddags- eller Eftermiddagstime. Ligeledes betegnes Nedgangen med Ned F. eller Ned E.

Den sidste Række paa enhver Side med Overskrift Højv. tjener til Beregning af Flod og Ebbe, som er meddelt efter Tabellen for Tidsforskellen.

Tabel, som viser, hvad Klokken er, naar det er sand Middag*) i Kjøbenhavn.

Jan.	1	12 13'	Marts	30	12 14'	Aug.	14	12 14'	Oktbr.	30	11 53'
„	2	12 14'	April	3	12 13'	„	19	12 13'	Novbr.	9	11 54'
„	4	12 15'	„	6	12 12'	„	23	12 12'	„	17	11 55'
„	7	12 16'	„	10	12 11'	„	27	12 11'	„	22	11 56'
„	9	12 17'	„	13	12 10'	„	30	12 10'	„	25	11 57'
„	11	12 18'	„	17	12 9'	Septb.	3	12 9'	„	28	11 58'
„	14	12 19'	„	22	12 8'	„	6	12 8'	Decbr.	1	11 59'
„	17	12 20'	„	27	12 7'	„	9	12 7'	„	4	12 0'
„	20	12 21'	Maj	4	12 6'	„	12	12 6'	„	6	12 1'
„	23	12 22'	„	27	12 7'	„	15	12 5'	„	9	12 2'
„	27	12 23'	Juni	4	12 8'	„	17	12 4'	„	11	12 3'
Febr.	2	12 24'	„	9	12 9'	„	20	12 3'	„	13	12 4'
„	22	12 23'	„	14	12 10'	„	23	12 2'	„	15	12 5'
Marts	1	12 22'	„	19	12 11'	„	26	12 1'	„	17	12 6'
„	6	12 21'	„	24	12 12'	„	29	12 0'	„	19	12 7'
„	10	12 20'	„	28	12 13'	Oktbr.	2	11 59'	„	21	12 8'
„	14	12 19'	Juli	3	12 14'	„	5	11 58'	„	23	12 9'
„	17	12 18'	„	9	12 15'	„	9	11 57'	„	25	12 10'
„	21	12 17'	„	17	12 16'	„	12	11 56'	„	27	12 11'
„	24	12 16'	Aug.	6	12 15'	„	16	11 55'	„	29	12 12'
„	27	12 15'				„	22	11 54'	„	31	12 12'

*) **Sand Middag** er det Tidspunkt af Dagen, der ligger midt imellem Tidspunkterne for Solens Op- og Nedgang. Solen ses da lige mod Syd og staar højst paa Himlen, og Solskiven viser 12. Ovenstaaende Tabel angiver, hvad et Ur paa de forskellige Dage af Aaret bør vise, naar det er sand Middag i Kjøbenhavn. For andre Steder af Landet maa der lægges 4' til eller trækkes 4' fra Tallene i denne Tabel for hver Længdegrad, Stedet ligger henholdsvis vest- eller østligere end Kjøbenhavn, hvorimod Stedets Bredde her ikke kommer i Betragtning.

Klokkeslættene for Solens og Maanens Op- og Nedgang, som angivne i denne Almanak, gælde for Kjøbenhavn. For af disse at finde vedkommende Klokkeslæt for andre Steder maa man først lægge 4' til for hver Længdegrad, Stedet ligger vestligere end Kjøbenhavn, eller trække 4' fra for hver Længdegrad, Stedet ligger østligere end Kjøbenhavn

Eksempelvis anføres, hvor mange Minutter der skal lægges til for følgende vestligere Steder: Hillerød 1′, Roskilde 2′, Ringsted 3′, Sorø 4′, Slagelse 5′, Kallundborg 6′, Nyborg 7′, Skagen 8′, Odense 8¾′, Aarhus 9½′, Horsens 11′, Kolding 12½′, Skive 14¼′ Ribe 15¼′, Holstebro 16′, Hjerting 17′, Ringkjøbing 17¼′, Blaavandshuk 18′, og hvor mange Min. der skal trækkes fra for følgende østligere Steder: Rønne 8½′, Neksø 10¼′. For Steder, der ligge nord eller syd for disse, gælde samme Tal.

Foruden denne Rettelse for Stedets Længde maa der dernæst ogsaa anbringes en Rettelse for Stedets Bredde. Denne bliver ens for Steder, der ligge lige øst og vest for hinanden. Betegnes følgende Rækker Steder med omtrent ens Bredde ved følgende Bogstaver:

O. **Kjøbenhavn** = Roskilde, Holbæk, Kallundborg, Vejle, Varde.
A. Helsingør = Hillerød, Nykjøbing p. S., Skanderborg.
B. Randers = Viborg, Grenaa.
C. Aalborg = Ribe, Løgstør, Thisted.
D. Skagen.
E. Ribe = Odense, Nyborg, Korsør, Storeheddinge, Kristiansø.
F. Nakskov = Maribo, Sakskjøbing, Stubbekjøbing, Nykjøbing p. F.,

saa er Rettelsen for Bredden altid nul for Stederne O. Hvor stor den for de øvrige Steder er for Solens Op- og Nedgang, ses af følgende Tabel udtrykt i Minutter:

	Læg til Opg. Træk fra Nedg.						Træk fra Opgangen. Læg til Nedgangen.													Læg til Opg. Træk fra Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
A.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
B.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6
C.	9	8	6	4	2	1	1	3	5	6	8	10	10	9	8	6	4	3	1	1	2	4	6	8	9	10
D.	14	12	9	6	3	1	2	3	7	10	13	15	16	15	13	10	7	4	2	1	4	6	7	12	15	16

	Træk fra Opg. Læg til Nedg.						Læg til Opgangen. Træk fra Nedgangen.													Træk fra Opg. Læg til Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
E.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
F.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6

For Maanens Op- eller Nedgang blive de største Rettelser, som Bredden medfører: 2′ for Stederne A, 4′ for B, 7′ for C, 12′ for D, 2′ for E og 4′ for F. Disse skulle for Stederne A, B, C og D trækkes fra Opgangen eller lægges til Nedgangen, naar Maanen staar nordligst, lægges til Opgangen eller trækkes fra Nedgangen, naar Maanen staar sydligst. Omvendt for Stederne E og F. Hosstaaende Tabel viser, paa hvilke Dage Maanen staar nordligst (N) og sydligst (S):

Jan.	Febr.	Marts.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Aug.	Septb.	Oktb.	Novb.	Decb.
7 S 21 N	4 S 17 N	3 S 16 N 30 S	12 N 26 S	10 N 24 S	6 N 20 S	4 N 17 S 31 N	14 S 27 N	10 S 24 N	7 S 21 N	4 S 17 N	1 S 15 N 28 S

En Uge før og efter hver af disse Dage er Rettelsen nul, og det skønnes da, hvor stor den er for de mellemliggende Dage. Eks. for Skagen 8. Jan.:

Kbhvn.	Sol op 8.39′,	Sol ned 3.54′,	Maane op 7.6′ Form.
Rettelse for Længde	+ 8	+ 8	+ 8
Rettelse for Bredde	+14	÷14	+11

Bestemmelse af Middagslinien.

Paa en vandret plan Flade, som er opstillet saaledes, at den kan beskinnes af Solen, tegnes flere koncentriske Cirkler. I Centret opreises en Stift lodret paa Fladen. Naar om Formiddagen mellem Kl. 9 og 11 Stiftens Skygge efterhaanden bliver kortere, mærker man sig paa Cirklerne de Punkter, hvor Skyggens Ende befinder sig. Om Eftermiddagen mellem Kl. 1 og 3 forlænger Skyggen sig, og nu mærker man sig atter Skyggens Ende i Cirklerne. **Middagslinien** er da den rette Linie, som, dragen ud fra Stiftens Fod, halverer de paa Cirklerne afskaarne Buer. — Konstruktionen giver det bedste Resultat, naar den udføres i Dagene imellem den 18de og 25de Juni eller imellem den 19de og 24de December.

Hver Gang Stiftens Skygge falder i Middagslinien, er det sand Middag.

Formørkelser i Aaret 1902.

1) Solformørkelse den 8de April. Den er usynlig i Danmark og dets Bilande og ses kun i Nordpolaregne, hvor den højest udgør $^{1}/_{15}$ af Solskivens Diameter.

2) Maaneformørkelse den 22de April. Naar Maanen ved Solnedgang staar op hos os, er den total formørket. Totaliteten ophører Kl. 8.35′ Eftm., og Kl. 9.45′ Eftm. hører Formørkelsen helt op. Paa Færøerne ses kun lidt af dens Slutning, i Danmarks Bilande ses intet af den.

3) Solformørkelse den 7de til 8de Maj. Den ses kun paa Ny Zeeland, i det sydlige stille Hav og i det sydlige Ishav og udgør indtil $^{6}/_{7}$ af Solskivens Diameter.

4) Maaneformørkelse den 17de Oktober. Den begynder Kl. 5.17′ Form. og bliver total Kl. 6.19′. Ved Solopgang gaar Maanen hos os total formørket ned. Paa Færøerne, hvor denne Formørkelse begynder tidligere paa Natten, ses ogsaa Totalitetens Ophør, der finder Sted, naar Klokken hos os er 7.48′ Form. Paa Island, i Grønland og i Vestindien, hvor Formørkelsen begynder endnu tidligere paa Natten, ses den i hele sit Forløb, idet den ophører, naar Klokken hos os er 8.50′ Form.

5) Solformørkelse den 31te Oktober. Den er synlig i en stor Del af Europa og i Størstedelen af Asien og udgør indtil $^{7}/_{10}$ af Solskivens Diameter. Hos os er Formørkelsen allerede begyndt, naar Solen staar op, og bliver Kl. $7^{3}/_{4}$ Form. størst, ca. $^{1}/_{5}$ af Solskivens Diameter. I Kjøbenhavn ender Formørkelsen Kl. 8.35′ Form., hvilket Klokkeslet ogsaa gælder for det øvrige Land paa faa Minutter nær. Paa Færøerne og i Danmarks Bilande ses denne Formørkelse ikke.

Asteroiderne.

Imellem Mars og Jupiter findes en Mængde smaa Planeter, som kaldes Asteroider, og som ikke ere synlige uden Kikkert. De opdagedes Antal var i Maj 1901 naaet op til 463, hvis Middelafstande fra Solen ligge imellem 39 og 85 Millioner Mil, og hvis Omløbstider om Solen ere mellem 3 og 9 Aar. En lille Planet, Eros, opdaget i 1898, har dog en Middelafstand fra Solen af 29 Mill. Mil og en Omløbstid om Solen af $1^{3}/_{4}$ Aar. Den er altsaa lidt nærmere ved Solen, end Mars er.

Januar

1. Maaned **eller Glugmaaned har 31 Dage.** Aar 1902.

Nytaarsdag. Kristi Omskærelse, Luk. 2, 21. 2den Række, Matth. 6, 5—13.

					Højv.
O.	1	Nytaar.	Op F.	Sol. op 8 42′ n. 3 44′. ◑ f. Kv. 5 8′ Em. Solen nærmest Jorden.	3 59
T.	2	Abel	1 5		4 48
F.	3	Enoch	2 13		5 47
L.	4	Metusalem	3 20		6 58

S. e. N. **Da Herodes var død,** Matth. 2, 19 til Enden. 2den Række, Matth. 2, 13—18.

S.	5	Simeon	4 24	☾ fjernest Jorden.	8 11
M.	6	Hell. 3 Kong.	5 23		9 15
Ti.	7	Knud Hertug	6 18		10 8
O.	8	Erhardt	7 6	Sol op 8 39′ n. 3 54′.	10 52
T.	9	Julianus	Ned E.	● n. M. 10 15′ Eftm.	11 31
F.	10	Paul Eremit	5 12		12 10
L.	11	Hyginus	6 23		0 27

1. S. e. H. 3 K. **Da Jesus var 12 Aar gammel,** Luk. 2, 42 til Enden. 2den Række, Mark. 10, 13—16.

S.	12	Reinhold	7 37		1 2
M.	13	Hilarius	8 52	*Prinsesse Marie.*	1 35
Ti.	14	Felix	10 8		2 9
O.	15	Maurus	11 26	Sol op 8 33′ n. 4 5′.	2 46
T.	16	Marcellus	Ned F.		3 25
F.	17	Antonius	12 45	◐ f. Kv. 7 38′ Form.	4 12
L.	18	Prisca	2 5		5 13

2. S. e. H. 3 K. **Brylluppet i Kana,** Joh. 2, 1—11. 2. Række, Luk. 19, 1—10.

S.	19	Pontianus	3 24		6 37
M.	20	Fab. og Sebast.	4 37		8 11
Ti.	21	Agnes	5 42	☾ nærmest Jorden.	9 30
O.	22	Vincentius	6 36	Sol op 8 24′ n. 4 19′.	10 35
T.	23	Emerentius	7 19		11 25
F.	24	Timotheus	Op E.	○ f. M. 1 6′ Form.	12 7
L.	25	Pauli Omv.	7 2		0 28

Septuagesima. **Arbejderne i Vingaarden,** Matth. 20, 1—16. 2den Række, Matth. 25, 14—30.

S.	26	Polycarpus	8 19		1 5
M.	27	Chrysostom.	9 34		1 40
Ti.	28	Carolus Magnus	10 46		2 13
O.	29	Valerius	11 56	Sol. op 8 13′ n. 4 34′.	2 48
T.	30	Lovise	Op F.		3 24
L.	31	Vigilius	1 4	◑ f. Kv. 2 9′ Eftm.	4 5

Markedsfortegnelse for Januar 1902.

2. *Hjørring,*
- *Thisted,*
- *Bjerringbro,*
- *Ny Løgten.*
3. *Vordingborg,*
- *Holstebro.*
4. *Skive.*
6. *Odense,*
- *Viborg.*
7. *Aalborg,*
- *Randers (2),*
- *Kolding.*
8. *Helsinge,*
- *Hjørring,*
- *Kolind,*
- *Esbjerg.*
9. *Aarhus,*
9. *Kolding.*
10. *Skanderborg.*
11. *Horsens.*
13. *Odense,*
- *V. Brønderslev,*
- *Vejle.*
14. *Præstø,*
- *Aalborg,*
- *Fredericia,*
- *Kolding.*
15. *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg,*
- *Holsted.*
16. *Skjørping.*
17. *Hobro.*
20. *Odense,*
- *Frederikshavn.*
21. *Aarup,*
- *Hjørring,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
22. *Hjørring,*
- *N. Sundby,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*
23. *Aalborg.*
24. *Hurup,*
- *Grenaa.*
25. *Thisted.*
27. *Odense,*
27. *Nykøbing (p. M).*
28. *Aalborg,*
- *Skive,*
- *Ebeltoft,*
- *Kolding.*
29. *Frederikssund,*
- *Hjørring,*
- *Viborg,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*
30. *Faaborg,*
- *Ryom St. (før Nimtofte),*
- *Hammel,*
31. *Randers (2).*

115de Fortsættelse

af økonomiske Anmærkninger fra det kongelige danske Landhusholdningsselskab, Landbefolkningen især til Tjeneste.

Oksebremsen.

Af Dr. J. E. V. Boas,

Lektor i Zoologi ved den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole.

De skadelige Dyr, som paa forskellig Maade forringe Udbyttet af vort Arbejde eller paa anden Maade volde os Udgift og Ulejlighed, er det i saare mange Tilfælde meget vanskeligt eller ganske umuligt at bekæmpe paa en virksom Maade. Heldigvis er der dog adskillige Undtagelser, og for de Skabningers Vedkommende, som vi i disse Linier skulle beskæftige os med, er det saa heldigt, at vi ere i Stand til med en ringe Udgift og uden større Besvær at bekæmpe dem saaledes, at vi opnaa et virkelig fortrinligt Resultat. Og da det er Dyr, der medføre store Tab mellem Aar og Dag, er det derfor nok værd at stifte lidt nærmere Bekendtskab med dem.

Oksebremsen, omtr. i dobbelt Størrelse.

Oksebremsen er en laadden Flue, der i Udseende minder om en Bi. Den stikker ikke (de „Bremser", der stikke, er en ganske anden Slags Fluer), tager som udviklet Insekt overhovedet ingen Føde til sig. Den flyver omkring om Sommeren og lægger sine Æg paa Kvægets Hud.

Februar

2. Maaned eller Blidemaaned har 28 Dage. Aar 1902.

			Op F.		Højv.
L.	1	Brigida	2 10		4 56

Sexagesima. De fire Slags Sædejord, Luk. 8, 4—15.
2den Række, Mark. 4, 26—32.

S.	2	Kyndelmisse	3 11	☾ fjernest Jorden.	5 58
M.	3	Blasius	4 8		7 14
Ti.	4	Veronica	4 59		8 30
O.	5	Agathe	5 43	Sol. op 8 0′ n. 4 48′.	9 34
T.	6	Dorothea	6 20		10 27
F.	7	Richard	6 50		11 11
L.	8	Corintha	Ned E.	● n. M. 2 21′ Eftm	11 48

Fastelavn. Kristi Daab, Matth. 3, 13 til Enden.
2den Række, Luk. 18, 31 til Enden.

S.	9	Apollonia	6 38		0 8
M.	10	Scholastica	7 54		0 43
Ti.	11	Hv. Tirsdag	9 13	Euphrosyne	1 17
O.	12	Aske Onsdag	10 33	Eulalia Sol. op 7 45′ n. 5 4′.	1 52
T.	13	Benignus	11 53		2 29
F.	14	Valentinus	Ned F.		3 9
L.	15	Faustinus	1 11	◐ f. Kv. 3 57′ Eftm.	3 56

1. S. i Fasten. Jesus fristes af Djævelen, Matth. 4, 1—11.
2den Række, Luk. 22, 24—32.

S.	16	Juliane	2 25	☾ nærmest Jorden.	4 57
M.	17	Findanus	3 32		6 17
Ti.	18	Concordia	4 28		7 53
O.	19	Ammon	5 14	*Tamperdag.* Sol. op 7 30′ n. 5 19′.	9 18
T.	20	Eucharias	5 50		10 20
F.	21	Samuel	6 19		11 9
L.	22	Peders Stol	Op E.	○ f. M. 2 3′ Eftm.	11 48

2. S. i Fasten. Den kananæiske Kvinde, Matth. 15, 21—28.
2den Række, Mark. 9, 17—29.

S.	23	Papias	7 11		
M.	24	Matthias	8 24		0 8
Ti.	25	Victorinus	9 36		0 42
O.	26	Inger	10 46	Sol. op 7 13′ n. 5 34′.	1 14
T.	27	Leander	11 53		1 47
F.	28	Ollegaard	—		2 20
					2 55

Markedsfortegnelse for Februar 1902.

1. Lemvig,
- Skjern.
3. Bogense,
- Odense,
- Aarhus,
- Holstebro.
4. Frederiksværk,
- Aalborg,
- Skanderborg,
- Kolding,
- Ringkjøbing.
5. Middelfart,
- Hjørring,
- Ny Løgten,
- Horsens,
- Esbjerg,
- Varde.
6. Assens,
- Bjerringbro,
- Vejle,
- Ribe.
7. Vordingborg,
7. Allingaabro,
- Kolding,
- Herning.
8. Silkeborg.
10. Odense,
- V.Brønderslev,
- Aarhus.
11. Præstø,
- Rødby,
- Aalborg,
- Aars,
- Skanderborg,
- Kolding.
12. Hjørring,
- Kolind,
- Horsens,
- Esbjerg.
13. Nakskov,
- Skjørping,
- Odder,
- Vejle.
14. Skjelskør,
14 Hobro,
- Laasby,
- Kolding.
15. Randers.
17. Odense,
- Aarhus,
- Tørring.
18. Maribo,
- Aalborg,
- Skanderborg,
- Kolding.
19. Næstved,
- Svendhorg,
- Hjørring,
- Mariager,
- Aarhus,
- Horsens,
- Esbjerg.
20. Vejle.
21. Kjerteminde,
- Sjelbro,
- Kolding.
22. Randers.
24. Helsingør,
- Odense,
- Thisted,
- Videbæk.
25. Sakskøbing,
- Faaborg,
- Aalborg,
- Nykjøb.(p.M.)
- Kolding.
26. Frederikssund,
- Nyborg,
- Hjørring,
- Skive,
- Aarhus,
- Esbjerg.
27. Nakskov,
- Bogense,
- Holstebro.
28. Middelfart,
- Blokhus,
- Varde.

Naar Fluen nærmer sig Dyret, bliver dette uroligt, stamper i Jorden o. s. v., og naar Fluen sætter sig paa det, styrter det afsted som rasende, „bisser". Det er denne Flue og ingen anden, der foranlediger, at Kvæget bisser, hvad der forresten er ret mærkeligt, da den som sagt ikke stikker Kvæget og heller ikke kan volde det nogen Smerte ved Æglægningen (Æggene fastklæbes til Haarene).

Oksebremsens Larve, omtrent i dobbelt Størrelse.

Ud af Ægget kommer en lille Larve, en Maddike, der er forsynet med et Boreapparat paa den forreste Ende. Den arbejder sig gennem Kvægets Hud ind i det løse Bindevæv under Huden og er en Tid lang helt aflukket fra Yderverdenen. Ofte vandrer Larven omkring i det løse Væv mellem Legemets forskellige Dele og kan forvilde sig dybt ind i Kreaturets Legeme, hvor den da gaar til Grunde; men største Parten af Larverne bliver i Bindevævet under Huden[1]). Her slaa de sig efter nogen Tids Forløb til Ro, og Bindevævet omkring hver af dem bliver til en fastere Kapsel, som hænger sammen med Huden. Ved Tykket af Larven dannes

[1]) Efter en Anskuelse, som er kommen frem i den nyere Tid, skulde den spæde Larve ikke bore sig ind igennem Huden, men ved at Koen slikkede sig komme ind i Munden og fra Spiserøret bore sig ud i Legemet, for sluttelig at havne under Huden. Denne Opfattelse er dog ganske usandsynlig.

Marts

3. Maaned **eller Tordmaaned har 31 Dage** Aar 1902.

			Op	F.		Højv.	
L.	1	Albinus	12	57	☾ fjernest Jorden.	3	32
		3. S. i Fasten.			Jesus drev en Djævel ud, Luk. 11, 14—28. 2den Række, Joh. 8, 42--51.		
S.	2	Simplicius	1	56	◑ f. Kv. 11 39′ Form.	4	17
M.	3	Kunigunde	2	49		5	12
Ti.	4	Adrianus	3	35		6	23
O.	5	Theophilus	4	15	Sol. op 6 56′ n. 5 49′.	7	42
T.	6	Gotfred	4	49		8	56
F.	7	Perpetua	5	17		9	56
L.	8	Beata	5	42		10	43
		Midfaste.			Jesus bespiser 5000 Mand, Joh. 6, 1—15. 2den Række, Joh. 6, 35—51.		
S.	9	40 Riddere	6	4		11	25
M.	10	Ædel	Ned	E.	● n. M. 3 50′ Form.	12	2
Ti.	11	Thala	8	14		0	21
O.	12	Gregorius	9	36	Sol. op 6 38′ n. 6 3′.	0	56
T.	13	Macedonius	10	57	☾ nærmest Jorden.	1	34
F.	14	Eutychius	Ned	F.		2	14
L.	15	Zacharias	12	14		2	56
		5. S. i Fasten.			Gabriel Engel udsendes, Luk. 1, 26—38. 2den Række, Luk. 1, 46—56.		
S.	16	Gudmund	1	24	◐ f. Kv. 11 13′ Eftm.	3	46
M.	17	Gertrud	2	23		4	48
Ti.	18	Alexander	3	11		6	6
O.	19	Joseph	3	50	Sol. op 6 20′ n. 6 17′.	7	38
T.	20	Gordius	4	21		8	58
F.	21	Benedictus	4	47	*Jævndøgn, Foraar begynder.*	9	59
L.	22	Paulus	5	9		10	45
		Palmesøndag.			Kristi Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1–9. 2den Række, Mark. 14, 3—9.		
S.	23	Fidelis	5	30		11	24
M.	24	Ulrica	Op	E.	○ f. M. 4 21′ Form.	11	59
Ti.	25	Mariæ Bebud.	8	29		0	15
O.	26	Gabriel	9	37	Sol. op 6 1′ n. 6 31′.	0	48
T.	27	Skærtorsdag	10	43	Kastor	1	19
F.	28	Langfredag	11	43	Eustachius	1	52
L.	29	Jonas	Op	F.	☾ fjernest Jorden.	2	26
Paaske.		Kristi Opstandelse, Mark. 16, 1—7.			2den Række, Matth. 28, 1—8.		
S.	30	Paaskedag	12	39	Quirinus	3	3
M.	31	2. Paaskedag	1	28	Balbina	3	45

Markedsfortegnelse for Marts 1902.

1. *Hjørring,*
- *Fredericia,*
- *Herning,*
- *Ribe.*
3. *Skjelskør,*
- *Odense,*
- *N. Sundby,*
- *Aarhus.*
4. *Frederiksborg,*
- *Storeheddinge,*
- *Maribo,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*
5. *Hvalsø,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Grenaa,*
- *Ny Løgten,*
- *Horsens,*
- *Esbjerg.*
6. *Korsør,*
- *Glamsbjerg,*
- *Bjerringbro,*
- *Ebeltoft,*
- *Vejle.*
7. *Roskilde,*
- *Vordingborg,*
- *Ærøskjøbing,*
- *Rønde,*
- *Kolding,*
- *Skjern.*
8. *Kjerteminde,*
- *Randers,*
- *Silkeborg.*
10. *Stege,*
- *Odense,*
- *V.Brønderslev,*
- *Nibe,*
- *Aarhus,*
- *Haderup.*
11. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Sakskjøbing,*
- *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*
12. *Holbæk,*
- *Kjøge,*
- *Ejby,*
- *Hjørring,*
- *Bælum,*
- *Kolind,*
- *Horsens,*
- *Esbjerg.*
13. *Slagelse,*
- *Nakskov,*
- *Assens,*
- *Skjørping,*
- *Vejle.*
14. *Skibby,*
14. *Sorø,*
- *Nyborg,*
- *Hobro,*
- *Hadsten,*
- *Kolding.*
15. *Kjøbenhavn,*
- *Faaborg,*
- *Randers.*
17. *Odense,*
- *Brobyværk,*
- *Aarhus.*
18. *Storeheddinge,*
- *Maribo,*
- *Aarup,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*
19. *Næstved,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Aalestrup,*
- *Aarhus,*
- *Horsens,*
- *Esbjerg.*
20. *Haarlev,*
- *Tranebjerg,*
- *Nysted,*
- *Rudkjøbing,*
- *Hjallerup,*
- *Viborg,*
- *Odder,*
- *Vejle.*
21. *Roskilde,*
- *Ringe,*
- *Ø.Svendstrup,*
- *Allingaabro,*
- *Høver Kro,*
- *Kolding.*
22. *Skjelskør,*
- *Middelfart,*
- *Fredericia.*
24. *Haslev,*
- *Odense,*
- *Gudumholm,*
- *Give.*
25. *Gjørlev,*
- *Ringsted,*
- *Slangerup,*
- *Rødby,*
- *Ø. Vraa,*
- *Aalborg,*
- *Bjerget,*
- *Kolding,*
- *Varde.*
26. *Frederikssund,*
- *Holbæk,*
- *Kjøge,*
- *Sorø,*
- *Hjørring,*
- *V. Hassing,*
- *Aarhus,*
- *Struer,*
- *Esbjerg.*

---

saa et Hul i Huden, saaledes at Kapslens Hulrum kommer til at staa i aaben Forbindelse med Omverdenen. Larven sidder nu i Kapslen med Bagenden inden for den nævnte Aabning; paa Bagenden findes to Plader med talrige smaa Aandehuller, hvorigennem den optager Luft. Paa Larvens forreste Ende sidder Munden, som nu ikke længer har noget Boreapparat; fra Kapslens Væg afsondres „Materie", som Larven ernærer sig af. Kapslerne, „Vernerne" eller „Varbylderne", som de kaldes, findes især langs Ryggen af Dyret.

Naar Larven har naaet sin fulde Størrelse, i Reglen i Maj eller Juni, presser den Bagenden ud gennem Aabningen og udvider denne efterhaanden saa stærkt, at den sluttelig kan smutte ud af den. Dette sker om Morgenen, og Larven falder saa ned paa Jorden, hvor den kryber om ligesom en Snegl og snart søger sig et Skjul et Par Tommer nede i Jorden. Her forpupper den sig; Puppen er omgiven med en sort Kapsel, den hærdede Larvehud. Efter omtrent 1 Maaneds Puppehvile kommer Fluen frem.

April

4. Maaned. **eller Faaremaaned har 30 Dage.** Aar 1902.

			Op F.		Højv.
Ti.	1	Hugo	2 10	◐ f. Kv. 7 24' Form.	4 37
O.	2	Theodosius	2 45	Sol. op 5 43' n. 6 45'.	5 40
T.	3	Nicætas	3 15		6 55
F.	4	Ambrosius	3 41		8 13
L.	5	Irene	4 5		9 18

1. S. e. Paaske. **Jesus kom ind ad lukte Døre,** Joh. 20, 19 til Enden.
2den Række, Joh. 21, 15—19.

S.	6	Sixtus	4 27		10 12
M.	7	Egesippus	4 49		10 56
Ti.	8	Janus	Ned E.	*Christian IX Fødselsd.* / ● n. M. 2 50' Eftm.	11 36
O.	9	Procopius	8 34	Sol. op 5 25' n. 6 59'.	12 16
T.	10	Ezechiel	9 56	☾ nærmest Jorden.	0 37
F.	11	Leo	11 11		1 17
L.	12	Julius	Ned F.		1 59

2. S. e. Paaske. **Jesus er en god Hyrde,** Joh. 10, 11—16.
2den Række, Joh. 10, 22—30.

S.	13	Justinus	12 16		2 46
M.	14	Tiburtius	1 9		3 36
Ti.	15	Olympia	1 51	*Flyttedag.* ◐ f. Kv. 6 26' Form.	4 38
O.	16	Mariane	2 24	Sol. op 5 7' n. 7 13'.	5 49
T.	17	Anicetus	2 52		7 14
F.	18	Eleutherius	3 15		8 30
L.	19	Daniel	3 35		9 28

3. S. e. Paaske. **Kristi Bortgang til Faderen,** Joh. 16, 16—22.
2den Række, Joh. 14, 1—11.

S.	20	Sulpicius	3 55		10 17
M.	21	Florentius	4 15		10 57
Ti.	22	Cajus	Op E.	○ f. M. 7 50' Eftm.	11 31
O.	23	Georgius	8 30	Sol. op 4 50' n. 7 27'.	12 5
T.	24	Albertus	9 33		0 22
F.	25	Bededag	10 31	Mark. Evang.	0 54
L.	26	Cletus	11 22	☾ fjernest Jorden.	1 27

4. S. e. Paaske. **Den Helligaands Sendelse,** Joh. 16, 5—15.
2den Række, Joh. 8, 28—36.

S.	27	Ananias	Op F.		
M.	28	Vitalis	12 7		2 2
Ti.	29	Peter Martyr	12 45		2 38
O.	30	Severus	1 16	Sol. op 4 34' n. 7 41'. / ◐ f. Kv. 11 58' Eftm.	3 16 / 4 2

Markedsfortegnelse for April 1902.

1. *Frederiksværk,*
- *Fuglebjerg,*
- *Storeheddinge,*
- *Assens,*
- *Aalborg,*
- *Aarhus,*
Kolding.
2. *Fakse,*
Ruds-Vedby,
- *Middelfart,*
- *Odense,*
- *Hjørring,*
- *Sæby,*
- *Hadsund,*
- *Fjerritslev,*
- *Kjellerup,*
- *Ny Løgten,*
- *Horsens,*
- *Esbjerg.*
3. *Slagelse,*
- *Skamby,*
- *Aabybro,*
- *Bjerringbro,*
- *Vejle.*
4. *Aakirkeby,*
- *Roskilde,*
- *Vordingborg,*
- *Hesselager.*
5. *Læsø,*
- *Løgstør,*
- *Silkeborg,*
- *Vorbasse.*
7. *Jyderup,*
- *Odense,*
- *Løkken,*
- *Aars.*
8. *Farum,*
- *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Flauenskjold,*
- *Aalborg,*
- *Vilsund,*
- *Skive,*
- *Kolding,*
- *Herning.*
9. *Helsinge,*
- *Holbæk,*
- *Kjøge,*
- *Hjørring,*
- *Skjørping,*
- *Thisted,*
- *Trustrup,*
- *Dalager,*
- *Esbjerg.*
10. *Slagelse,*
- *Nysted,*
- *Frederikshavn,*
- *Hobro,*
- *Holsted.*
11. *Sorø,*
- *Skals,*
- *N. Snede.*
12. *Thiese,*
- *Viborg.*
14. *Skjelskør,*
- *Odense,*
- *V.Brønderslev.*
15. *Aalborg,*
- *Hvidbjerg,*
- *Glæsborg,*
- *Kolding,*
- *Lemvig,*
15. *Ribe.*
16. *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Aalestrup,*
- *Aarhus,*
- *Bækmarksbro,*
- *Bramminge (før Aalbæk Mølle),*
- *Esbjerg.*
17. *Helsingør,*
- *Hørdum (før Koldby),*
- *Selde,*
- *Sjelbro,*
- *Foldingbro.*
18. *Hørsholm,*
- *Dronninglund,*
- *N. Nebel.*
19. *Græsted,*
- *N.-Sundby,*
- *Holstebro,*
- *Ølgod.*
21. *Odense,*
- *Nykb. (p.M.),*
- *Ny Soelbjerg Kro,*
- *Hornsyld,*
- *Varde.*
22. *Aalborg,*
- *Hadsten,*
- *Kolding,*
- *Uldum,*
- *Ribe.*
23. *Hjørring,*
23. *Nibe,*
- *Aarhus,*
- *S. Omme,*
- *Ulfkjær,*
- *Esbjerg,*
- *Vejen.*
24. *Hjallerup,*
- *Havndal,*
- *Odder,*
- *Kolding,*
- *Ringkjøbing.*
26. *Frederikssund,*
- *Viborg.*
28. *Veksø,*
- *Nykb. (p. F.),*
- *Odense,*
- *Sindal,*
- *Gjerlev,*
- *Horsens,*
- *Høver Kro,*
- *Egtved,*
- *Tarm.*
29. *Uggerløse,*
- *Glamsbjerg,*
- *Aalborg,*
- *Ans,*
- *Kolding,*
- *Vejle,*
- *Vinderup,*
- *Ribe.*
30. *Hjørring,*
- *Allingaabro,*
- *Aarhus,*
- *Fredericia,*
- *Esbjerg.*

Saaledes er Hovedpunkterne af det Dyrs Livshistorie, der foraarsager „Vernerne" i Kvægets Hud, som mangen Gang kunne være tilstede i meget stort Antal. I Landbohøjskolens zoologiske Samling findes et Stykke af en garvet Dyrehud, 2—2½ Kvadratfod stort, med 556 Huller, hvert svarende til en Verne; hele Dyrets Ryg har med andre Ord været en sammenhængende Masse af disse Bylder. Og det er en stor Mængde, især yngre, Kreaturer, som ere befængte med dem; fra disse Egne af Landet kan der til københavnske Hudehandlere komme

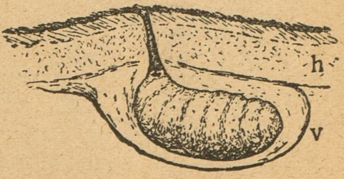

Et Stykke Hud (h) gennemskaaret paa tværs, med en Verne (v), hvori ligger en Bremselarve. Omtr. naturlig Størr.

Maj

5. Maaned. **eller Majmaaned har 31 Dage.** Aar 1902.

			Op F.		Højv.
T.	1	Phil. Jacob.	1 43	Voldermisse	4 57
F.	2	Athanasius	2 6		6 6
L.	3	Korsmisse	2 28		7 22
		5. S. e. Paaske. **Beder i Jesu Navn,** Joh. 16, 23–28. 2den Række, Joh. 17, 1–11.			
S.	4	Florian	2 50		8 35
M.	5	Gothard	3 12		9 37
Ti.	6	Joh. a Port.	3 37	*De lyse Nætter begynde.*	10 29
O.	7	Flavia	Ned E.	Sol. op 4 19′ n. 7 55′. ● n. M. 11 45′ Eftm.	11 14
T.	8	Kr. Himmelf.	8 48	Stanislaus ☾ nærmest Jorden.	11 59
F.	9	Caspar	10 0		0 21
L.	10	Gordianus	11 1		1 4
		6. S. e. Paaske. **Naar Trøsteren kommer,** Joh. 15, 26–16, 4. 2den Række, Joh. 17, 20 til Enden.			
S.	11	Mamertus	11 49		1 49
M.	12	Pancratius	Ned F.		2 34
Ti.	13	Ingenuus	12 26		3 22
O.	14	Kristian	12 56	Sol. op 4 5′ n. 8 9′. ◐ f. Kv. 2 40′ Eftm.	4 15
T.	15	Sophie	1 20		5 21
F.	16	Sara	1 42		6 35
L.	17	Bruno	2 2		7 50
		Pinse. **Hvo mig elsker,** Joh. 14, 23 til Enden. 2den Række, Joh. 14, 15–21.			
S.	18	Pinsedag	2 22	Erik	8 55
M.	19	2. Pinsedag	2 42	Potentiana	9 46
Ti.	20	Angelica	3 5		10 28
O.	21	Helene	3 30	*Tamperdag.* Sol. op 3 52′ n. 8 21′.	11 6
T.	22	Castus	Op E.	○ f. M. 11 46′ Form.	11 42
F.	23	Desiderius	9 18	☾ fjernest Jorden.	0 1
L.	24	Esther	10 5		0 33
		Trinitatis. **Kristus og Nikodemus,** Joh 3, 1–15. 2den Række, Matth. 28, 18 til Enden.			
S.	25	Urbanus	10 45		1 7
M.	26	Beda	11 19		1 41
Ti.	27	Lucian	11 46		2 15
O.	28	Vilhelm	Op F.	Sol. op 3 42′ n. 8 32′.	2 52
T.	29	Maximinus	12 11		3 32
F.	30	Vigand	12 33	◑ f. Kv. 1 0′ Eftm.	4 19
L.	31	Petronella	12 53		5 19

Markedsfortegnelse for Maj 1902.

1. *Bjerringbro,*
- *Vamdrup.*
2. *Frederiksborg,*
- *Vordingborg,*
- *Skjørping,*
- *Hammel,*
- *Give.*
3. *Randers,*
- *Brædstrup,*
- *Kolding,*
- *Holstebro,*
- *Ansager.*
5. *Odense,*
- *Hadsund,*
- *Thisted,*
- *Kjellerup,*
Aarhus,
- *Varde.*
6. *Slagelse,*
- *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Thorup Pakh.*
6. *Silkeborg,*
- *Tørring,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*
7. *Aarup,*
- *Hjørring,*
- *Hvalpsund,*
- *Ny Løgten,*
- *Bryrup (før Vrads),*
- *Truust,*
- *Kibæk,*
- *Esbjerg.*
9. *Hvalsø,*
- *Skive,*
- *Hobro,*
- *Mørke,*
- *Jellinge.*
10. *Herning.*
12. *Odense,*
- *V.Brønderslev.*
13. *Præstø,*
13. *Roskilde,*
- *Aalborg,*
- *Stoholm,*
- *Sjelbro,*
- *Ry St.,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*
14. *Haslev,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Ulstrup St.,*
- *Kolind,*
- *Skanderborg,*
- *Esbjerg,*
- *Foldingbro.*
15. *Slangerup,*
- *Storeheddinge,*
- *Aabybro.*
16. *Sorø,*
- *Hammel.*
20. *Asnæs,*
- *Kjøge,*
20. *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
21. *Næstved,*
- *Odense,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*
22. *Skjelskør.*
23. *Vandel.*
24. *Viborg.*
26. *Odense.*
27. *Aalborg,*
- *Kolding.*
28. *Stubbekjøbing,*
- *Hjørring,*
- *Aars,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*
29. *Hjørring.*
30. *Marstal.*
31. *Ringe.*

Partier af Huder, som indeholde indtil 40 % „vernede" Huder. Stærkest vernede ere Huderne om Foraaret og Forsommeren; hen paa Sommeren ere de fleste Larver gaaede ud, og om Efteraaret ere de nye Larver endnu kun smaa.

Det Tab, som Bremselarverne foraarsage, er meget betydeligt. Kvægets „Bissen" medfører ikke blot, at Tøjret rives itu, at Korn nedtrampes o. s. v., men ogsaa at Dyrene sætte stærkt af paa Huld og Mælkeydelse, ja siges endog at kunne medføre Kastning. Og Tilstedeværelsen af Verner i Huden gaar naturligvis heller ikke af, uden at Dyrene lide derved, trives mindre godt, og give betydelig mindre Mælk, navnlig naar der er mange Verner tilstede; undertiden svulme Vernerne ogsaa op til store Bylder. Endvidere taber Huden af vernede Kreaturer betydelig i Værdi; saa snart der er over 3 Verner i en Hud, trækkes der ca. 10 % fra i Prisen. Og selv Huder, hvori der ikke mere er Verner, men som tidligere have været befængte med saadanne, have efter Garvningen en, undertiden endog betydelig, ringere Værdi paa Grund af de Verne-Ar, der findes i dem. Ogsaa de Dele af Kødet, der ligge nærmest ved Vernerne, kunne faa et mere eller mindre nappetitligt Udseende paa Grund af den sygelige Tilstand, hvori Bindevævet og Fedtet, der ligger op til Vernerne, befinde sig.

Alle de Tab, som her ere anførte, kunne undgaas, naar Landmanden blot selv vil. Og det er ikke store Udgifter eller noget vanskeligt, det drejer sig om.

Det, der skal gøres, er at man tilintetgør saa mange Larver som

1. S. e. Trin. Den rige Mand, Luk. 16, 19 til Enden.
2den Række, Luk. 12, 13—21.

			Op F.		Høiv.
S.	1	Nikomedes	1 15		6 31
M.	2	Marcellinus	1 37		7 52
Ti.	3	Erasmus	2 3	*Kronpr. Frederik.*	9 5
O.	4	Optatus	2 34	Sol. op 3 35' n. 8 41'.	10 7
T.	5	Bonifacius	3 14	*Grundlovsdag.*	10 59
F.	6	Norbertus	Ned E.	● n. M. 7 11' Form. ☾ nærmest Jorden.	11 47
L.	7	Jeremias	9 40		0 10

2. S. e. Trin. Den store Nadvere, Luk. 14, 16—24.
2den Række, Luk. 14, 25 til Enden.

S.	8	Medardus	10 23		0 55
M.	9	Primus	10 57		1 38
Ti.	10	Onuphrius	11 25		2 20
O.	11	Barnab. Apost.	11 48	Sol. op 3 30' n. 8 49'.	3 3
T.	12	Basilius	Ned F.		3 48
F.	13	Cyrillus	12 9	◐ f. Kv. 12 54' Form.	4 41
L.	14	Rufinus	12 29		5 42

3. S. e. Trin. Det fortabte Faar, Luk. 15, 1—10.
2den Række, Luk. 15, 11 til Enden.

S.	15	Vitus	12 49		6 55
M.	16	Tycho	1 11		8 7
Ti.	17	Botolphus	1 35		9 9
O.	18	Leontius	2 3	Sol. op 3 28' n. 8 53'.	10 0
T.	19	Gervasius	2 38	☾ fjernest Jorden.	10 43
F.	20	Sylverius	3 19		11 21
L.	21	Albanus	Op E.	○ f. M. 3 17' Form.	11 57

4. S. e. Trin. Værer barmhjertige, Luk. 6, 36—42.
2den Række, Matth. 5, 43 til Enden.

S.	22	10,000 Mart.	9 22	*Solhverv, længste Dag, Sommer beg.*	0 15
M.	23	Paulinus	9 52		0 49
Ti.	24	St. Hansdag	10 17		1 22
O.	25	Prosper	10 40	Sol. op 3 29' n. 8 55'.	1 55
T.	26	Pelagius	11 1		2 29
F.	27	7 Sovere	11 21		3 6
L.	28	Eleonora	11 42	◑ f. Kv. 10 52' Eftm.	3 47

5. S. e. Trin. Jesus lærer af Skibet, Luk. 5, 1—11.
2den Række, Matth. 16, 13—26.

			Op F.		
S.	29	Petr. Paulus	12 5		4 40
M.	30	Lucina			5 44

Markedsfortegnelse for Juni 1902.

2. *Odense,*
- *Hjallerup (2).*
3. *Aalborg,*
- *Kolding.*
4. *Hjørring,*
- *Hurup,*
- *Ny Løgten,*
- *Esbjerg.*
6. *Vordingborg,*
- *Thisted,*
- *Bjerringbro.*
7. *Nykjøb. (p. S.),*
- *Kjerteminde,*
- *Nykb. (p. M.).*
9. *Odense,*
- *V. Brøndersl.,*
- *Skive,*
- *Give.*
10. *Korsør,*
10. *Præstø,*
- *Aalborg,*
- *Silkeborg,*
- *Kolding,*
- *Lemvig.*
11. *Helsinge,*
- *Hjørring,*
- *Kolind,*
- *Skanderborg,*
- *Holstebro,*
- *Esbjerg.*
12. *Skjørping,*
- *Horsens (2),*
- *Ringkjøbing.*
13. *Maribo,*
- *Rudkjøbing,*
- *Hobro,*
- *Varde.*
14. *Slangerup,*
14. *Faaborg,*
- *Vejle,*
- *Ribe.*
16. *Kallundb. (3),*
- *Odense,*
- *Randers (2).*
17. *Holbæk,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
18. *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg,*
- *Grindsted.*
20. *Assens,*
- *Vejen.*
21. *Kjøbenhavn.*
23. *Skjelskør (2),*
- *Odense.*
24. *Aalborg,*
- *Kolding.*
25. *Frederiksborg,*
- *Ringsted,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*
26. *Hjørring,*
- *Knudstrup,*
- *Ebeltoft.*
27. *Ø. Svendstrup,*
- *Herning.*
28. *Øsløs,*
- *Viborg,*
- *Videbæk.*
30. *Sorø,*
- *Odense,*
- *Ulstrup (Hornum St.).*

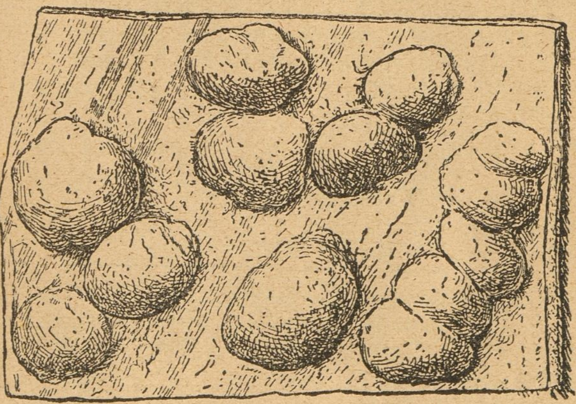

Et Stykke af en Tyrehud med en halv Snes Berner, set fra Kødsiden. Lidt formindsket.

muligt. Dette kan udføres paa forskellig Maade. I Reglen bærer man sig ad paa den Maade, at man (i Maj—Juni) med en spids Niptang (en saakaldet „Udhaler", som faas hos Isenkræmmerne for en billig Penge) trækker Larven ud af Aabningen, efter at man i Forvejen har skrabet lidt rent omkring Hullet; under Udtrækningen trykker man paa Bernen med et Par Fingre paa den anden Haand. Endnu nemmere er følgende Metode, som benyttes meget i England: en lille Klat af et eller andet Fedtstof, Smør, Svinefedt eller lignende, sættes paa

Juli

7. Maaned. **eller Ormemaaned har 31 Dage.** Aar 1902.

			Op F.		Højv.
Ti.	1	Theobaldus	12 33		7 8
O.	2	Mariæ Besøg.	1 6	Sol. op 3 33′ n. 8 53′.	8 34
T.	3	Cornelius	1 50		9 48
F.	4	Ulricus	2 45	☾ nærmest Jorden. Solen fjernest Jorden.	10 47
L.	5	Anshelmus	Ned E.	● n. M. 1 59′ Eftm.	11 37
		6. S. e. Trin.		**Farisæernes Retfærdighed,** Matth. 5, 20—26. 2den Række, Matth. 19, 16—26.	
S.	6	Dion	8 54		0 0
M.	7	Lov. Ang.	9 25		0 43
Ti.	8	Kjeld	9 51		1 24
O.	9	Sostrata	10 14	Sol. op 3 40′ n. 8 48′.	2 2
T.	10	Knud Konge	10 35		2 41
F.	11	Josva	10 55		3 20
L.	12	Henrik	11 16	◐ f. Kv. 1 47′ Eftm.	4 3
		7. S. e. Trin.		**Jesus bespiser 4000 Mand,** Mark. 8, 1—9. 2den Række, Matth. 10, 24—31.	
S.	13	Margarethe	11 40		4 55
M.	14	Bonaventura	Ned F.		5 57
Ti.	15	Apostl. Del.	12 7		7 11
O.	16	Susanne	12 39	Sol. op 3 49′ n. 8 41′.	8 24
T.	17	Alexius	1 18	☾ fjernest Jorden.	9 26
F.	18	Arnolphus	2 3		10 18
L.	19	Justa	2 56		11 1
		8. S. e. Trin.		**De falske Profeter,** Matth. 7, 15—21. 2den Række, Matth. 7, 22 til Enden.	
S.	20	Elias	Op E.	○ f. M. 5 45′ Eftm.	11 37
M.	21	Evenus	8 23		12 13
Ti.	22	Mar. Magd.	8 47		0 30
O.	23	Apollinaris	9 8	*Hundedagene beg.* Sol. op 4 0′ n. 8 31′.	1 3
T.	24	Christina	9 29		1 35
F.	25	Jacobus	9 49		2 9
L.	26	Anna	10 12		2 44
		9. S. e. Trin.		**Den utro Husfoged,** Luk. 16, 1—9. 2den Række, Luk. 12, 32—48.	
S.	27	Martha	10 37		3 24
M.	28	Aurelius	11 7	◑ s. Kv. 6 15′ Form.	4 11
Ti.	29	Oluf	11 45		5 15
O.	30	Abdon	Op F.	Sol. op 4 11′ n. 8 19′.	6 40
T.	31	Germanus	12 32		8 13

Markedsfortegnelse for Juli 1902.

1. *Rødby,*
- *Aalborg,*
- *Skjørping,*
- *Thisted,*
- *Kolding.*
2. *Nyborg,*
- *Hjørring,*
- *Hobro,*
- *Ny Løgten,*
- *Esbjerg.*
3. *Bogense,*
- *Bjerringbro,*
- *Grenaa,*
- *Laasby.*
4. *Vordingborg,*
- *Randers (2).*
5. *Frederiksværk.*
7. *Odense,*
- *Aarhus.*
8. *Præstø,*
- *Sakskjøbing,*
- *Middelfart,*
- *Aalborg,*
- *Mariager,*
- *Salten,*
- *Kolding.*
9. *Slagelse (2),*
- *Hjørring,*
- *Kolind,*
- *Silkeborg,*
- *Esbjerg.*
10. *Skanderborg.*
11. *TorupPakhus,*
- *Fredericia.*
14. *Odense,*
- *V.Brønderslev.*
15. *Aalborg,*
- *Kolding.*
16. *Frederikssund,*
- *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*
19. *Nykb. (p. F.).*
21. *Odense,*
- *Svendborg.*
22. *Helsingør,*
- *Roskilde,*
- *Ærøskjøbing,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
23. *Hjørring,*
- *Løgstør,*
- *Aarhus,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
24. *Fjerritslev,*
24. *Tørring.*
25. *Vilsund,*
- *Allingaabro.*
26. *Nykb. (p. M.),*
- *Brædstrup.*
28. *Odense,*
- *Skive.*
29. *Aalborg,*
- *Viborg,*
- *Kolding.*
30. *Kjøge,*
- *Hjørring,*
- *Havndal,*
- *Aarhus,*
- *Holstebro,*
- *Esbjerg.*
31. *Odder,*
- *Ringkjøbing.*

Vernens Aabning[1]) efter at Haarene ere skrabede til Side. Herved kvæles Larverne, uden at der er Tale om, at Koen lider nogen Men derved. I Stedet for de nævnte Fedtstoffer kan man ogsaa gnide tørt Salt ned i Hullerne, hvilket har samme Virkning.

En „Udhaler" (omtr. halv Størrelse).

Gaar man til Værks paa en af de nævnte Maader og dræber alle de Bremselarver, man kan overkomme, vil man opnaa, at Kvæget næste Aar kun er befængt med et ringe Antal Verner, og ved en gennemført Anvendelse af dette Middel vil man sluttelig kunne opnaa næsten helt at udrydde Verneplagen.

En Indvending som ligger nær, er: „Hvad kan det nytte, at man

---

[1]) I England benyttes mange Steder Kviksølvsalve til at sætte paa Aabningerne. Dette er vistnok et fortrinligt Middel, da Salven uden Tvivl virker forgiftende paa Larven, og naar man kun anbringer en lille Klat paa hver Verneaabning, kan det ikke medføre nogen Fare for Koen. Men vil man anvende dette Middel, maa det i alt Fald erindres, at Kvæget er meget følsomt over for Kviksølv og misbruger man det og gnider med en større Mængde Kviksølvsalve ud over Dyrets Ryg, kan det medføre meget alvorlige Sygdomstilfælde. Ogsaa Vognsmørelse benyttes; men disse Slags skulle være for „skarpe" og kunne gøre Skade.

August

8. Maaned. eller Høstmaaned har 31 Dage. Aar 1902.

			Op F.		Højv.
F.	1	Peders Fængs.	1 32	☾ nærmest Jorden.	9 33
L.	2	Hannibal	2 42		10 35

10. S. e. Trin. Jesus græder over Jerusalem, Luk. 19, 41 til Enden.
2den Række, Matth. 11, 16–24.

S.	3	Nikodemus	Ned E.	● n. M. 9 17′ Eftm.	11 24
M.	4	Dominikus	7 52		12 8
Ti.	5	Osvaldus	8 16		0 28
O.	6	Kr. Forklar.	8 39	Sol. op 4 25′ n. 8 5′.	1 5
T.	7	Donatus	9 0		1 41
F.	8	Ruth	9 22	*De lyse Nætter ophøre.*	2 15
L.	9	Romanus	9 44		2 51

11. S. e. Trin. Farisæeren og Tolderen, Luk. 18, 9–14.
2den Række, Luk. 7, 36 til Enden.

S.	10	Laurentius	10 10		3 30
M.	11	Herman	10 40	◐ f. Kv. 5 24′ Form.	4 14
Ti.	12	Clara	11 16		5 11
O.	13	Hippolytus	11 59	Sol. op 4 38′ n. 7 50′. ☾ fjernest Jorden.	6 21
T.	14	Eusebius	Ned F.		7 37
F.	15	Mariæ Himf.	12 49		8 49
L.	16	Rochus	1 45		9 48

12. S. e. Trin. Den Døve og Stumme, Mark. 7, 31 til Enden.
2den Række, Matth. 12, 31–42.

S.	17	Anastatius	2 48		10 35
M.	18	Agapetus	3 56		11 14
Ti.	19	Sebaldus	Op E.	○ f. M. 7 3′ Form.	11 50
O.	20	Bernhard	7 36	Sol. op 4 51′ n. 7 34′.	0 8
T.	21	Salomon	7 57		0 41
F.	22	Symphorian	8 19		1 14
L.	23	Bachæus	8 43		1 48

13. S. e. Trin. Samaritaneren og Leviten, Luk. 10, 23–37.
2den Række, Matth. 20, 20–28.

S.	24	Bartholomæus	9 12	*Hundedagene ende.*	2 25
M.	25	Ludvig	9 46		3 6
Ti.	26	Irenæus	10 29	◑ f. Kv. 12 5′ Eftm.	3 55
O.	27	Gebhardus	11 22	Sol. op 5 5′ n. 7 17′.	4 58
T.	28	Lovise	Op F.		6 26
F.	29	Joh. Halsh.	12 27	☾ nærmest Jorden.	8 1
L.	30	Benjamin	1 39		9 20

14. S. e. Trin. De 10 Spedalske, Luk. 17, 11–19.
2den Række, Joh. 5, 1–15.

S.	31	Berthа	2 57		10 20

Markedsfortegnelse for August 1902.

1. *Vordingborg,*
- *Hammel,*
- *Brande.*
2. *Skjern.*
4. *Odense,*
- *Varde.*
5. *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*
6. *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*

6. *Esbjerg,*
- *Vorbasse.*
7. *Bjerringbro.*
8. *Hobro.*
11. *Odense,*
- *V. Brønderslev.*
12. *Præstø,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
13. *Hjørring,*
- *Trustrup,*

13. *Esbjerg.*
18. *Odense.*
19. *Aalborg,*
- *Kolding.*
20. *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*
25. *Odense,*
- *Lemvig,*
- *Holsted.*

26. *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Ramme,*
- *Ringkjøbing.*
27. *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Ulfkjær,*
- *Esbjerg.*
28. *Dalager.*
29. *Herning (2).*
30. *Ribe.*

ødelægger Bremselarverne paa sit Kvæg, naar Naboerne intet gøre, saa komme Bremserne naturligvis flyvende fra dem, og Dyrene blive næste Aar ligesaa befængte som før".

Erfaringen har dog vist, at denne Indvending ikke har meget paa sig; Bremserne flyve aabenbart i Almindelighed ikke langt bort fra det Sted, hvor de ere fødte. Naturligvis er det heldigt, at saa mange som muligt slutte sig sammen og arbejde i samme Retning; men naar blot Flertallet af Kreaturejere i et Sogn ere enige om at gaa skarpt frem imod Bremserne, viser der sig en meget kendelig Virkning; ja blot man paa en større Gaard et enkelt Aar dræber Bremselarverne, viser der sig næste Aar en forbløffende stor Nedgang. Dette har tydelig vist sig i England, hvor man allerede i en Del Aar har arbejdet imod Bremserne; men ogsaa her i Landet har man gjort ganske lignende Erfaringer. I Raabjerg Sogn, hvor Sognet har taget sig af Sagen, indsamledes i 1899 1650 Larver, i 1900 kun 837, altsaa en meget betydelig Nedgang, til Trods for, at der i det første Aar kun blev betalt 2 Øre for hver Larve, i 1890 derimod 3 Øre. Paa Gaardbogaard, af hvilken Halvdelen ligger i et andet Sogn, hvor der ikke samles, blev der i 1899 indsamlet 832 Stk., i Aar 1900 kun 215 (Ejeren betalte begge Aar 3 Øre for hver Larve). Meddeleren (Propr. Jørgen Larsen) bemærker, at man allerede efter første Aars Indsamling overalt i Sognet kunde spore en betydelig større Ro over Kvæget end forud.

Det rimeligste synes at være, at man, som i det nævnte Sogn, lader Sagen blive et Sogne-Anliggende, saaledes at Indsamlerne aflevere Larverne til det nærmestboende Sogneraadsmedlem; Udgiften og Ulejligheden for Raadet vil ikke blive stor. Prisen bør naturligvis sættes efter den tilstedeværende Mængde af Larver og bør forhøjes, eftersom Aarene gaa, og Antallet tager af. Eller man kan, saaledes som nogle Sogne have gjort, lade et Par Mænd gaa omkring og efterse alle Sognets Besætninger hvert Foraar og fjerne Larverne.

Men hvad enten man vil gaa frem paa den ene eller den anden

September

9. Maaned. **eller Fiskemaaned har 30 Dage.** Aar 190

		Op F.		Høj
M. 1	Ægidius	4 17		11
Ti. 2	Elisa	Ned E.	● n. M. 6 19′ Form.	11
O. 3	Seraphia	7 3	Sol. op 5 18′ n. 6 59′.	0
T. 4	Theodosia	7 25		0
F. 5	Regina	7 47		1
L. 6	Magnus	8 13		1

15. S. e. Trin. **Ingen kan tjene to Herrer,** Matth. 6, 24 til Enden.
2den Række, Luk. 10, 38 til Enden.

S. 7	Robert	8 41	*Dronning Louise (†).*	2
M. 8	Mariæ Fødſ.	9 15		3
Ti. 9	Gorgonius	9 55	◐ f. Kv. 11 15′ Eftm.	3
O. 10	Burchhardt	10 42	Sol. op 5 32′ n. 6 41′. ☾ fjernest Jorden.	4
T. 11	Hillebert	11 35		5
F. 12	Guido	Ned F.		6
L. 13	Cyprianus	12 35		8

16. S. e. Trin. **Enkens Søn af Nain,** Luk. 7, 11—17.
2den Række, Joh. 11, 19—45.

S. 14	† Ophøjelse	1 41		9
M. 15	Eskild	2 49		10
Ti. 16	Euphemia	4 1		10
O. 17	Lambertus	Op E.	*Tamperdag.* Sol. op 5 45′ n. 6 23′. ○ f. M. 7 23′ Eftm.	11
T. 18	Titus	6 24		11
F. 19	Constantia	6 46		0
L. 20	Tobias	7 16		0

17. S. e. Trin. **Den Vaterſottige,** Luk. 14, 1—11.
2den Række, Mark. 2, 14—22.

S. 21	Matthæus	7 49		1
M. 22	Mauritius	8 30		2
Ti. 23	Linus	9 20	☾ nærmest Jorden.	2
O. 24	Tecla	10 20	Sol. op 5 59′ n. 6 4′. ◑ f. Kv. 5 31′ Em. *Jævndøgn. Efteraar begynder.*	3
T. 25	Cleophas	11 28		4
F. 26	Adolph	Op F.	*Prins Christian.*	6
L. 27	Cosmus	12 43		7

18. S. e. Trin. **Hvis Søn er Kristus,** Matth. 22, 34 til Enden.
2den Række, Joh. 15, 1—11.

S. 28	Venceslaus	2 0		9
M. 29	St. Michael	3 17		10
Ti. 30	Hieronymus	4 34		10

Markedsfortegnelse for September 1902.

1. Frederiksværk,
- Odense,
- V.Brønderslev,
- Hurup,
- Hadsten.

2. Aalborg,
- Aars,
- Allingaabro,
- Kolding.

3. Hjørring,
- Hadsund,
- Thisted,
- Ny Løgten,
- Esbjerg.

4. Skræm,
- Bjerringbro,
- Grindsted.

5. Hvalsø,
- Vordingborg,
- Randers (2),
- Give,
- Struer.

6. Kjøbenhavn,
- Læsø,
- Skive.

8. Odense,
- Flauenskjold,
- Nibe,
- Holstebro.

9. Præstø,
- Aarup,
- Aalborg,
- Skanderborg,
- Kolding,

9. N. Nebel.

10. Sorø,
- Egeskov,
- Hjørring,
- V. Hassing,
- Kolind,
- Tarm,
- Esbjerg,
- Vejen.

11. Aabybro,
- Aalestrup.
- Varde.

12. Haslev,
- Odder,
- Bække.

13. Tversted,
- Løgstør,
- Kolding.

15. Odense,
- Sæby,
- Ulstrup (Hornum St.),
- Thorup Pakh.,
- Haderup.

16. Asnæs,
- Aalborg,
- Ulstrup St.,
- Rønde,
- Kolding.

17. Næstved,
- Assens,
- Hjørring,
- Skjørping,
- Stoholm,

17. Aarhus,
- Bryrup (før Vrads),
- Esbjerg.

18. Kjøge,
- Middelfart,
- LøkkensvejKro,
- Selde,
- Ebeltoft,
- Hobro (2),
- Vamdrup.

19. Roskilde,
- Sindal,
- Ans.

20. Skjelskør,
- Tudse,
- Nysted,
- Nykb. (p. M.),
- Skals.

22. Ringsted,
- Odense,
- Gudumholm,
- Hals,
- Viborg (2),
- Høver Kro,
- Brande.

23. Bogense,
- Frederikshavn,
- Aalborg,
- Jellinge,
- Kolding.

24. Ejby.
- Agersted,
- Hjørring,

24. Bjerget,
- Kjellerup,
- Hyllested,
- Aarhus,
- Hornsyld,
- Esbjerg.

25. Jetsmark,
- Hørdum (før Koldby),
- Glæsborg,
- Silkeborg,
- Uldum.

26. Sorø,
- Marstal,
- Aars,
- Thisted,
- Grenaa,
- Havndal,
- Horsens.

27. Hvidbjerg,
- Randers,
- Vejle.

29. Odense,
- Dronninglund,
- Skive.

30. Nakskov,
- Faaborg,
- Aalbæk,
- Aalborg,
- Nibe,
- Kolding,
- Lemvig,
- Ribe.

Maade, der bør tages fat langt kraftigere, end man hidtil har gjort. Det er nu allerede adskillige Aar, siden denne Sag blev dragen frem her i Landet, men endnu er der fuldt af Bremselarver i Ryggen paa vore Kreaturer. Det bør høre op.

De Nyfødtes Øjenbetændelse.

Fra 1ste til 4de eller 5te Dag efter Fødselen angribes Nyfødtes Øjne ikke sjældent af en meget smitsom, for Synet særdeles farlig Sygdom. Den viser sig ved, at Øjenlaagene — især de øverste — blive røde, svulme, ofte i høj Grad. Der udflyder af Øjnene en Vædske, der i Begyndelsen er blakket, slimet, men hurtig kommer til at se ud som blodelignende Materie.

Oktober

10. Maaned. eller Sædemaaned har 31 Dage Aar 1[illegible]

O.	1	Remigius	Ned F.	Sol. op 6 12′ n. 5 46′. ● n. M. 6 9′ Eftm.	11
T.	2	Ditlev	5 50		11
F.	3	Mette	6 14		0
L.	4	Franciscus	6 42		0

19. S. e. Trin. Den Værkbrudne, Matth. 9, 1—8.
2den Række, Joh. 1, 35 til Enden.

S.	5	Placidus	7 13		1
M.	6	Broderus	7 51	*Frederik VII. Føds.*	1
Ti.	7	Amalia	8 35		2
O.	8	Ingeborg	9 26	Sol. op 6 26′ n. 5 28′. ☾ fjernest Jorden.	3
T.	9	Dionysius	10 22	◐ f. Kv. 6 21′ Eftm.	3
F.	10	Gereon	11 24		4
L.	11	Fred. 4. Fødsel	Ned F.		6

20. S. e. Trin. Bryllupsklæderne, Matth. 22, 1—14.
2den Række, Matth. 21, 28—44.

S.	12	Maximilian	12 31		7
M.	13	Angelus	1 40		8
Ti.	14	Calixtus	2 53		9
O.	15	Hedevig	4 8	Sol. op 6 40′ n. 5 10′.	10
T.	16	Gallus	5 26		10
F.	17	Florentinus	Op E.	○ f. M. 7 1′ Form.	11
L.	18	Luc. Evang.	5 47		12

21. S. e. Trin. Den kongelige Mand, Joh. 4, 46—53.
2den Række, Joh. 4, 34—42.

S.	19	Balthasar	6 26		0
M.	20	Felicianus	7 14	☾ nærmest Jorden.	1
Ti.	21	11,000 Jomfruer	8 12	*Flyttedag.*	1
O.	22	Cordula	9 20	Sol. op 6 55′ n. 4 53.	2
T.	23	Søren	10 33	◑ f. Kv. 11 58′ Eftm.	3
F.	24	Proclus	11 49		4
L.	25	Crispinus	Op F.		6

22. S. e. Trin. De 10,000 Pund, Matth. 18, 23 til Enden.
2den Række, Matth. 18, 1—14.

S.	26	Amandus	1 5		7
M.	27	Sem	2 21	*Prins Valdemar.*	8
Ti.	28	Simon og Judas	3 35		9
O.	29	Narcissus	4 49	Sol. op 7 9′ n. 4 37′.	10
T.	30	Absalon	6 0		10
F.	31	Reformat. Beg.	7 10	*Kronprinsesse Louise.* ● n. M. 9 14′ Form.	11

Markedsfortegnelse for Oktober 1902.

1. *Skibby,*
- *Sakskjøbing,*
- *Hjørring,*
- *Hadsund,*
- *Ny Løgten,*
- *Tørring,*
- *Bækmarksbro,*
- *Vinderup,*
- *Esbjerg,*
- *Ribe.*

2. *Ruds-Vedby,*
- *Tranebjerg,*
- *Ærøskjøbing,*
- *Hjallerup,*
- *Bjerringbro,*
- *Mariager,*
- *Egtved,*
- *Holstebro.*

3. *Aakirkeby,*
- *Fuglebjerg,*
- *Gjørlev,*
- *Vordingborg,*
- *Løkken,*
- *N.-Sundby,*
- *Gjerlev,*
- *Fredericia.*

4. *Slagelse,*
- *Hvalpsund,*
- *Herning,*
- *Ansager.*

6. *Nykb. (p. F.),*
- *Odense,*
- *Ø.-Vraa,*
- *Fjerritslev,*
- *Ringkøbing,*
- *Bramminge (før Aalbæk Mølle).*

7. *Glamsbjerg,*
- *Sæby,*
- *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Tarm,*
- *Ribe.*

8. *Helsinge,*
- *Sorø,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Thisted,*
- *Trustrup,*
- *Esbjerg,*
- *Varde.*

9. *Græsted,*
- *Kappendrup,*
- *Frederikshavn,*
- *Hadsten.*

10. *Nykb. (p. S.),*
- *Nyborg,*
- *Halvrimmen,*
- *Nykb. (p. M.),*
- *Allingaabro,*
- *Kolding.*

11. *Kjerteminde,*
- *Bælum.*

13. *Jyderup,*
- *Stege (2),*
- *Odense,*
- *V. Brønderslev,*
- *Løgstør,*
- *Mørke,*
- *Vandel.*

14. *Farum,*
- *Præstø,*
- *Aalborg,*
- *N.-Sundby,*
- *Aarhus,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*

15. *Næstved,*
- *Brobyværk,*
- *Hjørring,*
- *Aalborg,*
- *Ryom St. (før Nimtofte),*
- *Aarhus,*
- *Ry St.,*
- *Esbjerg.*

16. *Haarlev,*
- *Skjørping,*
- *Kjellerup,*
- *Ulfkjær,*
- *Foldingbro.*

17. *Holbæk,*
- *Sindal,*
- *Hobro,*
- *Brædstrup,*
- *Hammel.*

18. *Storeheddinge,*
- *Viborg,*
- *Videbæk.*

20. *Frederikssund,*
- *Rødby,*
- *Odense,*
- *Hesselager,*
- *Ny Soelbjerg Kro,*
- *Silkeborg,*
- *S.-Omme.*

21. *Ringsted,*
- *Nakskov,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*

22. *Helsingør,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Horsens,*
- *Esbjerg,*
- *Ølgod.*

23. *Hjallerup,*
- *Sjelbro,*
- *Give.*

24. *Vejle.*

25. *Skjelskør,*
- *Randers.*

27. *Fakse,*
- *Odense,*
- *Bording St.*

28. *Stubbekjøbing,*
- *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*

29. *Hørsholm,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *N.-Snede,*
- *Esbjerg.*

30. *Maribo,*
- *Middelfart,*
- *Aars.*

31. *Kjøge,*
- *Svendborg,*
- *Flauenskjold.*

Det er absolut nødvendigt, at Lægen straks tilkaldes, saa snart de mindste Tegn til Sygdommen vise sig, da den hurtigt kan tiltage og bringe Synet i Fare.

Indtil Lægen kan komme til Stede, bør Behandlingen bestaa i den fuldstændigste og hyppigst mulige Fjernelse af Materie fra Øjnene.

Hertil udfordres: 1) Renset Vat*) (Sygevat), der altid bør findes i Huset, naar en Fødsel forestaar. 2) Kogt rent Vand.

Vandet koges godt og hældes derefter paa en vel udskyllet 3 Pægle-Flaske, der tilproppes med en Tot Sygevat. 3 a 4 G. daglig maa en saadan Flaske fyldes med frisk, kogt Vand.

Øjnene renses saaledes: Den, der foretager Rensningen, breder et Stykke rent, gammelt Lærred, Haandklæde over sit Skød, lægger Barnets Hoved i Skødet, imellem Laarene, for ved et let Tryk med

*) faaes paa ethvert Apothek i Pakker à 25 Øre.

November

11. Maaned. **eller Slagtemaaned har 30 Dage.** Aar 19

			Ned E.		Høj.
L.	1	Alle Helgen	5 12		12

23. S. e. Trin. **Jesus prædiker om Salighed,** Matth. 5, 1—12.
2den Række, Matth. 5, 13—16.

S.	2	Alle Sjæle	5 47		0 2
M.	3	Hubertus	6 29		0 5
Ti.	4	Otto	7 17		1 3
O.	5	Malachias	8 11	Sol. op 7 24′ n. 4 22′. ☾ fjernest Jorden.	2
T.	6	Leonhardus	9 11		2 4
F.	7	Engelbrecht	10 14		3 2
L.	8	Claudius	11 21	◐ f. Kv. 1 30′ Eftm.	4 1

24. S. e. Trin. **Den blodsottige Kvinde,** Matth. 9, 18—26.
2den Række, Joh. 5, 17—29.

			Ned F.		
S.	9	Theodor			5
M.	10	Luther	12 31		6
Ti.	11	Morten Bisp	1 43		7
O.	12	Torkild	2 58	Sol. op 7 39′ n. 4 8′.	8
T.	13	Arcadius	4 16		9
F.	14	Frederik	5 36		10
L.	15	Leopold	Op E.	○ f. M. 6 6′ Eftm.	11

25. S. e. Trin. **Ødelæggelsens Vederstyggelighed,** Matth. 24, 15—28.
2den Række, Luk. 17, 20 - 33.

S.	16	Othenius	5 3		11
M.	17	Anianus	5 58	☾ nærmest Jorden.	0 20
Ti.	18	Hesychius	7 5		1
O.	19	Elisabeth	8 18	Sol op 7 53′ n. 3 56′.	1
T.	20	Volkmarus	9 36		2 54
F.	21	Mariæ Ofr.	10 54		3 22
L.	22	Cecilia	Op F.	◑ f. Kv. 8 47′ Form.	4 19

26. S. e. Trin. **Jeg priser dig, Fader,** Matth. 11, 25 til Enden.
2den Række, Matth. 25, 31 til Enden.

S.	23	Clemens	12 11		5 25
M.	24	Chrysogonus	1 25		6 43
Ti.	25	Catharina	2 38		7 57
O.	26	Conradus	3 49	Sol. op 8 7′ n. 3 46′.	8 59
T.	27	Facundus	4 59		9 51
F.	28	Soph. Magdal.	6 6		10 3
L.	29	Saturninus	7 11		11 1

1. S. i Advent. **Jesu Indtog i Jerusalem,** Matth. 21, 1—9.
2den Række, Luk. 4, 16—30.

S.	30	Andreas	8 14	● n. M. 3 4′ Form.	11 4

Markedsfortegnelse for November 1902.

1. *Kjøbenhavn,*
\- *Faaborg.*
3. *Haslev,*
\- *Korsør,*
\- *Nysted,*
\- *Assens,*
\- *Odense,*
\- *Nibe.*
4. *Veksø,*
\- *Nakskov,*
\- *Bogense,*
\- *Aalborg,*
\- *Grenaa,*
\- *Kolding,*
\- *Kibæk,*
\- *Ribe.*
5. *Frederiksborg,*
\- *Roskilde,*
\- *Aarup,*
\- *Hjørring,*
\- *Mariager,*
5. *Ny Løgten,*
\- *Esbjerg.*
6. *Sorø,*
\- *Ringe,*
\- *Skjørping,*
\- *Bjerringbro.*
7. *Vordingborg,*
\- *Sakskjøbing,*
\- *Nyborg,*
\- *Hobro.*
8. *Rudkjøbing,*
\- *Randers.*
10. *Slagelse (2),*
\- *Nykjb. (p. F.),*
\- *Odense,*
\- *V. Brønderslev,*
\- *Thim.*
11. *Præstø,*
\- *Aalborg,*
\- *Odder,*
\- *Kolding.*
12. *Sorø,*
\- *Hjørring,*
\- *Kolind,*
\- *Esbjerg,*
\- *Holsted.*
13. *Uggerløse,*
\- *Hjallerup,*
\- *Skive,*
\- *Høver Kro.*
14. *Hvalsø,*
\- *Fredericia,*
\- *Lemvig.*
15. *Skjelskør,*
\- *Holstebro.*
17. *Odense,*
\- *Løgstør,*
\- *Give.*
18. *Ringsted,*
\- *Rødby,*
\- *Aalborg,*
\- *Aalestrup,*
\- *Rønde,*
\- *Kolding.*
19. *Næstved,*
\- *Kjerteminde,*
\- *Hjørring,*
\- *Aarhus,*
\- *Esbjerg,*
\- *Varde.*
20. *Holbæk,*
\- *Svendborg,*
\- *Havndal,*
\- *Silkeborg.*
21. *Truust.*
22. *Viborg.*
24. *Odense.*
25. *Aalborg,*
\- *Kolding.*
26. *Hjørring,*
\- *Aarhus,*
\- *Esbjerg.*
28. *Slangerup.*

---

disse at kunne holde Hovedet stille. En anden Person sidder lige over for og holder Barnets Nederkrop. I en Suppetallerken, der staar paa et Bord ved Siden, er der ophældt c. 1/2 Pægl af det kogte, men afkølede Vand. I dette har man forud — med vel rensede Hænder og før end al Berøring af Barnet — dyppet og vel gennemfugtet 6—8 Totter Vat saa store som en Valnød, der lægges op paa Tallerkenens Rand, hvorfra den ene efter den anden kan tages, uden at man behøver at dyppe sine Fingre, der have været i Berøring med Barnets Øjne, i Vandet.

Med venstre Haands Pege- og Tommelfinger fjerner man nu Barnets Øjne ganske let fra hinanden — uden at trykke paa Øjet. Den materieagtige Vædske kommer da frem, og den opsuges ved at trykke Vattotten let imod Øjenspalten. Den kastes derpaa i en ved Siden af staaende tom Tallerken, over hvilken et lagt et gammelt Lærredsstykke, der rager ud over Tallerkenranden. Med den ene Vattot efter den anden vedbliver man nu at opsuge Væsken, idet man ved smaa Træk og Bevægelser af Øjenlaagene med Pege- og Tommelfinger saa vidt muligt faar al Materien til at flyde ud. De brugte Vattotter samles i Lærredet over den ene Tallerken. Lærredet og Totterne kastes i Ilden og brændes, ligesom Tallerkenen med Vandet renses og afvaskes. Plejersken vadsker sine Hænder omhyggeligt i Sæbevand og renser sine Negle, helst med Neglebørste.

Dette gentages hver 10de Minut, hver Gang med friskt kogt Vand og nye Vattotter. For ikke at forstyrre Barnet for meget kan Rensningen af og til foretages, medens Barnet ligger i Vuggen.

Er kun det ene Øje angrebet maa det undgaas at berøre det andet Øje, og Barnet maa i Vuggen lægges paa Siden, med det syge Øje nedad, for at Vædsken fra dette Øje ikke skal flyde over i det raske. Man maa forhindre Barnet fra med sine Hænder at kunne berøre sine Øjne.

12. Maaned. **December eller Kristmaaned har 31 Dage.** Aar 19

			Ned E.		Hø
M.	1	Arnold	5 11		0
Ti.	2	Bibiana	6 3	☾ fjernest Jorden.	0
O.	3	Svend	7 0	Sol. op 8 19′ n. 3 39′.	1
T.	4	Barbara	8 2		1
F.	5	Sabina	9 7		2
L.	6	Nikolaus	10 15		2

2. S. i Advent. Tegn i Sol og Maane, Luk. 21, 25—36.
2den Række, Matth. 25, 1—13.

S.	7	Agathon	11 24		3
M.	8	Mariæ Undf.	Ned F.	◐ f. Kv. 7 26′ Form.	4
Ti.	9	Rudolph	12 35		5
O.	10	Judith	1 50	Sol op 8 29′ n. 3 35′.	6
T.	11	Damasus	3 6		7
F.	12	Epimachus	4 26		9
L.	13	Lucia	5 45		10

3. S. i Advent. Johannes i Fængsel, Matth. 11, 2—10.
2den Række, Luk. 1, 67 til Enden.

S.	14	Crispus	7 2		11
M.	15	Nikatius	Op E.	○ f. M. 4 47′ Fm. ☾ nærmest Jorden.	11
Ti.	16	Lazarus	5 53		0
O.	17	Albina	7 12	*Tamperdag.* Sol. op 8 37′ n. 3′ 34.	0
T.	18	Lovise	8 33		1
F.	19	Nemesius	9 54		2
L.	20	Abraham	11 12		3

4. S. i Advent. Johannis Vidnesbyrd, Joh. 1, 19—28.
2den Række, Joh. 3, 25 til Enden.

S.	21	Thomas	Op F.	◑ f. Kv. 9 0′ Eftm.	3 5
M.	22	Japetus	12 27	*Solhverv, korteste Dag. Vinteren beg.*	4 4
Ti.	23	Torlacus	1 40		5 4
O.	24	Adam	2 50	*Prinsesse Alexandrine.* Sol op 8 41′ n. 3 37′.	7
T.	25	**Juledag**	3 58		8 1
F.	26	**St. Stephan**	5 3		9 1
L.	27	**Joh. Evangel.**	6 3		10

S. i J. o. N. Simeon og Anna, Luk. 2, 33—40 2den Række, Luk. 2, 25—32

S.	28	Børnedag	6 57		10 50
M.	29	Noah	Ned E.	● n. M. 10 25′ Eftm. ☾ fjernest Jorden.	11 29
Ti.	30	David	4 53		12 5
O.	31	Sylvester	5 53	Sol op 8 42′ n. 3 43′.	0 22

Markedsfortegnelse for December 1902.

1. *Odense,*	5. *Vordingborg,*	10. *Esbjerg.*	20. *Viborg.*
- *Hammel.*	- *Hobro.*	12. *Randers.*	22. *Odense.*
2. *Aalborg,*	6. *Frederikssund.*	13. *Aarhus.*	23. *Aalborg,*
- *Kolding.*	8. *Odense,*	15. *Odense.*	- *Kolding.*
3. *Frederiksværk,*	- *V. Brønderslev.*	16. *Skjelskør,*	24. *Hjørring,*
- *Hjørring,*	9. *Præstø,*	- *Bogense,*	- *Aarhus,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*	- *Aalborg,*	- *Aalborg,*	- *Esbjerg.*
- *Ny Løgten,*	- *Kolding.*	- *Kolding.*	29. *Odense.*
- *Esbjerg.*	10. *Sorø,*	17. *Næstved,*	30. *Aalborg,*
4. *Skjørping,*	- *Hjørring,*	- *Hjørring,*	- *Kolding.*
- *Bjerringbro,*	- *Aalborg,*	- *Aarhus,*	31. *Hjørring,*
- *Tørring.*	- *Kolind,*	- *Esbjerg.*	- *Aarhus,*
	- *Herning,*	19. *Silkeborg.*	- *Esbjerg.*

Barnet maa ikke ligge hos Moderen, men for sig selv. Efter Diegivningen, under hvilken et rent Stykke Lærred lægges om Barnets Hoved, maa Brystvorter og deres Omgivelse omhyggeligt afvadskes med kogt Vand. Moderen maa med sine Hænder ikke berøre Barnets Ansigt.

Under Barnets Hoved i Vuggen lægges et rent Lærredsstykke, der jævnlig borttages, renses og fornyes.

Sygdommen, der i Regelen opstaar ved Smitte under Fødselen, kan dog ogsaa bibringes Barnet senere ved Omgivelsernes Berøring af Barnets Øjne med smitteførende Ting (Fingre — Svampe — Lærred etc.).

I Stuen bør sørges for frisk Luft og en noget dæmpet Belysning. Barnet maa ligge med sit Ansigt bortvendt fra Lyset.

G.

Paa undertegnede Forlag udkommer:

„Den nye Almanak"

for Aaret 1902.

Denne Almanak indeholder en Mængde udmærkede Fortællinger, rigeligt forsynede med smukke Billeder.

Almanakken faas i tre Størrelser til 50 Øre, 75 Øre og 1 Kr.

N. C. Roms Forlagsforretning,

Jernbanegade 5. Kjøbenhavn B.

Drægtigheds-Tabel

beregnet for hver Uge i Aaret.

Drægtighedens Begyndelse.		Drægtighedens Ende. Hopper, 336 Dage.		Køer, 281 Dage.		Faar, 153 Dage.		Svi[n], 113 Da[ge]
Januar	1.	Decbr.	2	Oktober	8	Juni	2	April
—	8.	—	9	—	15	—	9	—
—	15.	—	16	—	22	—	16	Maj
—	22.	—	23	—	29	—	23	—
—	29.	—	30	Novbr.	5	—	30	—
Februar	5.	Januar	6	—	12	Juli	7	—
—	12.	—	13	—	19	—	14	Juni
—	19.	—	20	—	26	—	21	—
—	26.	—	27	Decbr.	3	—	28	—
Marts	5.	Februar	3	—	10	August	4	—
—	12.	—	10	—	17	—	11	Juli
—	19.	—	17	—	24	—	18	—
—	26.	—	24	—	31	—	25	—
April	2.	Marts	3	Januar	7	Septbr.	1	—
—	9.	—	10	—	14	—	8	—
—	16.	—	17	—	21	—	15	August
—	23.	—	24	—	28	—	22	—
—	30.	—	31	Februar	4	—	29	—
Maj	7.	April	7	—	11	Oktober	6	—
—	14.	—	14	—	18	—	13	Septbr.
—	21.	—	21	—	25	—	20	—
—	28.	—	28	Marts	4	—	27	—
Juni	4.	Maj	5	—	11	Novbr.	3	—
—	11.	—	12	—	18	—	10	Oktbr.
—	18.	—	19	—	25	—	17	—
—	25.	—	26	April	1	—	24	—
Juli	2.	Juni	2	—	8	Decbr.	1	—
—	9.	—	9	—	15	—	8	—
—	16.	—	16	—	22	—	15	Novbr.
—	23.	—	23	—	29	—	22	—
—	30.	—	30	Maj	6	—	29	—
August	6.	Juli	7	—	13	Januar	5	—
—	13.	—	14	—	20	—	12	Decbr.
—	20.	—	21	—	27	—	19	—
—	27.	—	28	Juni	3	—	26	—
Septbr.	3.	August	4	—	10	Februar	2	—
—	10.	—	11	—	17	—	9	—
—	17.	—	18	—	24	—	1	Januar
—	24.	—	25	Juli	1	—	23	—
Oktober	1.	Septbr.	1	—	8	Marts	2	—
—	8.	—	8	—	15	—	9	—
—	15.	—	15	—	22	—	16	Februar
—	22.	—	22	—	29	—	23	—
—	29.	—	29	August	5	—	30	—
Novbr.	5.	Oktober	6	—	12	April	6	—
—	12.	—	13	—	19	—	13	Marts
—	19.	—	20	—	26	—	20	—
—	26.	—	27	Septbr.	2	—	27	—
Decbr.	3.	Novbr.	3	—	9	Maj	4	—
—	10.	—	10	—	16	—	11	April
—	17.	—	17	—	23	—	18	—
—	24.	—	24	—	30	—	25	—

Geders Drægtighedstid er lig Faarenes.

Paa undertegnede Forlag udkommer for 1902:

P. Holt: Lommebog for Landmænd

37. Aargang.

Denne overordentlig udbredte Lommebog indeholder blandt andet følgende **særdeles nyttige**, og for enhver driftig Landmand for en stor Del **uundværlige Meddelelser, Tabeller, Regnskabs- og Noteringsblade.**

Kalender for 1902. Markedsfortegnelse. Det danske Kongehus. Statsraadet. Rigsdagens Medlemmer. Landboforeninger og landøkonomiske Selskaber. Statsdyrskuekommissionen. Statens landøkonomiske Konsulenter. Institutioner og Foreninger m. v. af særlig Interesse for Landmænd. Kandidater, afgaaede fra den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Landbo- og Folkehøjskoler. Om Landøkonomibygningers Opførelse og Indretning. Fodringsmidlernes gennemsnitlige Indhold af fordøjelige Bestanddele. Fodernormer for Husdyrene. Grosserersocietetets Notering for fineste Smør. Dansk Frøkontrols Gennemsnitstal. Græsmarkers Behandling. Frøblandinger m. m. Samling af Midler mod Sygdomme hos Husdyrene. Aldersgrænsen for Pattedyr. Parringsforholdet og Parringsdriftens Varighed. Drægtighedskalender. Fordeling af Danmarks Jordbrug efter Størrelsen af deres Hartkorn. Mængden og Værdien af Danmarks Ind- og Udførsel af Smør og andre Fedevarer, Kreaturer og Kornvarer. Kapitelstaksterne. Vejrforholdene i Danmark. Mønt-, Maal- og Vægtforhold i Ind- og Udland. Omsætning af udenlandske Mønt-, Maal-, Vægt- og Prisforhold til tilsvarende Forhold i Danmark. Forholdet mellem den hollandske og den danske eller engelske Kornvægt. Omsætning af engelske Smørpriser pr. Centweight til danske Priser pr. Pd. Beregning af runde Træers Kubikindhold. Forholdet mellem forskellige faste og flydende Legemers Rumfang og Vægt. Annuitets-, Amortisations- og Rente-Tabeller. Udtog af Jagtlovgivningen. Om Stempellovgivningen. Post- og Telegramtakster. Jernbane-Persontakster.

Noteringskalender for 1902. Tabeller til Optegnelser vedkommende Jordbruget og Mejeriet samt en hel Del andre nyttige Regnskabs- og Noterings-Tabeller.

Holts Lommebog for Landmænd 1902
koster indb. i Shirtingsbind 1 Kr. 75 Øre, i Læderbind 2 Kr.

P. Holts Lommebog for Forretningsfolk.

25de Aargang for 1902

udgør en hel lille Statskalender med mangfoldige af enhver Forretningsmand og **Privatmand** ofte savnede Oplysninger.

Pris indb. i Shirtingsbind 1 Kr. 75 Øre, i Læderbind 2 Kr.

Faas gennem alle Landets Boglader.

N. C. Roms Forlagsforretning.

Alle bør eje

Roms nye dobbelte Lommebog.

Den indeholder:
Samlinger og Seværdigheder i Kjøbenhavn.
Samlinger og Seværdigheder i Danmarks Provinsbyer.
Danmarks Mønt, Vægt og Maal.
De vigtigste udenlandske Møntsorter.
Mønt-Reduktions Tabel.
Forholdet mellem Alen, Tommer og Meter-Centimeter.
Det metriske System.
Jernbanernes Billetpriser.
Nogle geografiske Størrelsesforhold.
Posttakster.
Ugentlig Regnskabsliste.
Maanedlig Erindringsliste.
Farvetrykt Kort over Kjøbenhavn.
— - - Danmark.

Samt 70 Sider hvide Noteringsblade.

Lommebogen er paa en praktisk Maade delt i 2 Dele, er elegant og solidt udstyret og leveres for den forbavsende billige Pris.

35 Øre.

Faas hos alle danske Bog- & Papirhandlere.

N. C. Roms Haandgerningsbog,

Niende Udgave med over 700 Tegninger.

Denne Bog indeholder fuldstændig Vejledning i:
Grovere Træarbejde: Snedkerarbejde, Redskaberne, deres Slibning og Anvendelse. Limning, Lakering og Polering. **Huggehusarbejder. Grenearbejder. Kurvefletning. Drejning.**
Finere Træarbejder: Udskæring i Almuestil. Løvsavarbejde. Billedskærerarbejde. Norsk Udskæringsstil. Finering og Indlægningsarbejde. Finere Naturarbejde.
Paparbejde. Bogbinding. Gibsstøbning. Metalarbejde (Støbning, Lodning, Filning, Polering og Ætsning, galvanisk Forkobring, Forsølvning, Fornikling etc. Staaltraadsarbejde osv.). **Horn- og Benarbejde. Ravarbejde** og Glasarbejde. **Børstebinding** og Penselbinding. **Maling** med **Olje- og Limfarve** samt **Tapetsering.**

For en stor Del af vore Læsere vil denne Bog være en god gammel Bekendt; men der er endnu mange Hjem, hvor „Roms Haandgerningsbog" ikke kendes af andet end af Omtale, og hvor dette er Tilfældet, bør man **ikke tøve med at anskaffe sig den, thi det er sandt, at man vanskelig vil finde en Bog, som det lønner sig bedre at eje.**

(Vejle Amts Av.).

N. C. Roms Forlagsforretning.

Alfabetisk Markedsfortegnelse for 1902 med Tilføjelse af Torvedage.

(Sluttet 1. Juli 1901.)

Sjælland, Møen, Samsø og Bornholm.

Aakirkeby, 4 April og 3 Okt. Heste, Kvæg og andre Kreaturer.

Asnæs, 20 Maj og 16 Sept. Kreaturer, Avlsredskaber og hvad Bonden behøver til sin Avlings Drift.

Fakse, 2 April og 27 Okt. Kreaturer.

Farum, 8 April og 14 Okt. Heste og Kvæg.

Frederiksborg eller **Hillerød**, Torvedag hver Mandag og Torsdag; første og tredie Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende og slagtede Kreaturer. 4 Marts Heste; 2 Maj Heste og Kvæg; 25 Juni og 5 Nov. Kreaturer.

Frederikssund, Torvedag hver Mandag og Torsdag; anden Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 29 Jan., 26 Febr. og 26 Marts Heste og Kvæg; 26 April Heste; 16 Juli, 20 Okt. og 6 Dec. Heste og Kvæg.

Frederiksværk, 4 Febr., 1 April, 5 Juli, 1 Sept. og 3 Dec. Heste og Kvæg.

Fuglebjerg, 1 April og 3 Okt. Kreaturer, Landprodukter, landlige Fabrikata og Avlsredskaber.

Gjørlev Jernbanestation, 25 Marts og 3 Okt. Heste og Kreaturer.

Græsted, 19 April og 9 Okt. Heste, Kvæg, Landbrugsgenstande og Husflidsprodukter.

Haarlev Jernbanest., 20 Marts og 16 Okt. Heste og Kreaturer.

Haslev Jernbanestation, 24 Marts, 14 Maj, 12 Sept. og 3 Nov. Kreaturer.

Helsinge, 8 Jan., 9 April, 11 Juni og 8 Okt. Kreaturer og Landbrugsgenstande.

Helsingør, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 24 Febr., 17 April, 22 Juli og 22 Okt. Kreaturer.

Hillerød, se Frederiksborg.

Holbæk, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Tirsd. i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 12 og 26 Marts samt 9 April Heste og Kvæg; 17 Juni Heste, Kvæg og Skovbov.; 17 Okt. Kvæg; 20 Nov. Kreaturer.

Hvalsø Jernbanest., 5 Marts, 9 Maj, 5 Sept. og 14 Nov. Kreaturer.

Hørsholm, 18 April og 29 Okt. Heste, Kvæg, Landbrugs- og Husflidsprodukter.

Jyderup Jernbanestation, 7 April og 13 Okt. Heste og Kvæg.

Kallundborg, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. Anden Tirsdag i hver Maaned med Kreaturer, i Marts og Juni særlig Heste. 16 til 18 Juni Uld.

København, Torvedag Mand. og Torsd. med Slagtekvæg, samt Onsd. og Lørd. med Heste og Levekvæg. 15 Marts, 21 Juni, 6 Sept. og 1 Nov. Heste.

Køge, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Onsd. i hver Maaned med lev. Kreaturer. 12 og 26 Marts samt 9 April Heste og Kvæg;

20 Maj Heste, Kreaturer og Landprod.; 30 Juli, 18 Sept. og 3 Okt. Kreaturer.
Korsør, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 6 Marts, 10 Juni og Nov. Heste og Kvæg.
Nykøbing, anden Onsdag i hver Maaned med Kreaturer. 7 Juni Heste; 10 Okt. Heste og Kvæg.
Næstved, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Tredie Onsdag i hver Maaned Heste, Kvæg og Kreaturer.
Præstø, anden Tirsdag i hver Maaned Heste, Kvæg, Faar og Svin.
Ringsted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Tirsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 11 og 25 Marts, 8 April og 20 Maj Heste og Kvæg; 25 Juni og 22 Sept. Kreaturer; 21 Okt. Heste og Kvæg; 18 Nov. Kvæg.
Roskilde, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Mandag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 7 og 21 Marts og 4 April Heste og Kvæg; 13 Maj Kreaturer; 22 Juli Heste og Kvæg; 19 Sept. og 5 Nov. Kreaturer.
Ruds-Vedby, 2 April og 2 Okt. Kreaturer.
Rønne, Torvedag hver Onsdag og Lørdag.
Skibby, 14 Marts og 1 Okt. Kreaturer.
Skelskør, Torvedag hver Fredag. 14 Febr., 3 og 22 Marts samt 14 April Heste og Kvæg; 22 Maj Heste, Kvæg og Landmandens Husflidsprodukter; 23 og 24 Juni Kreaturer; 20 Sept. Heste, Kvæg og Frugt; 25 Okt., 15 Nov. og 16 Dec. Heste og Kvæg.
Slagelse, første Onsdag i hver Maaned, eller, naar denne er en Helligd., den næstf. Onsdag, Torved. med lev. Kreaturer. 13 Marts, 3 og 10 April, 6 Maj 9 og 10 Juli, 4 Okt. samt 10 og 11 Nov. Heste og Kvæg.
Slangerup, 25 Marts, 15 Maj og 14 Juni Kreaturer; 28 Nov. Heste og Kvæg.
Sorø, 10 Sept., 8 Okt., 12 Nov. og 10 Dec. Torvedag med Heste, Kvæg og Kreaturer. 14 og 26 Marts, 11 April og 16 Maj Heste og Kvæg; 30 Juni Kreaturer; 26 Sept. Heste og Kvæg; 6 Nov. Kreaturer.
Stege, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 10 Marts, 13 og 14 Okt. Heste og Kvæg.
Storeheddinge, 4 og 18 Marts samt 1 April Heste og Kvæg; 15 Maj og 18 Okt. Heste.
Tranebjerg p. Samsø, 20 Marts og 2 Okt. Kreaturer.
Tudse, 20 Sept. Gaasemarked.
Uggerløse Kro, 29 April og 13 Nov. Heste og Kvæg.
Veksø, 28 April og 4 Nov. Heste og Kvæg.
Vordingborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Første Fredag i hver Maaned Marked med Heste, Kvæg og Kreaturer. Ved Markedet i Maj Afkomsmarked for etaarige og ved Markedet i September Afkomsmarked for Føl.

Lolland og Falster.

Maribo, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 18 Febr., 4 og 18 Marts og 13 Juni Heste og Kvæg; 30 Okt. Heste.
Nakskov, Torvedag hver Lørdag; hver Tirsdag Torvedag med levende

Kreaturer. 13 og 27 Febr., 13 Marts, 30 Septb., 21 Okt. og 4 Nov. Heste, Kvæg, Svin, Gæs og andet Fjerkræ samt Fedevarer.
Nykøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 28 April, 19 Juli, 6 Okt. og 10 Nov. Heste og Kvæg.
Nysted, 20 Marts, 10 April og 20 Septb. Heste og Kvæg; 3 Nov. Heste.
Rødby, hver Torsdag Torvedag med alle Slags Landbrugsprodukter undtagen Heste og Hornkvæg. 11 Febr. og 25 Marts Heste og Kvæg; 1 Juli og 20 Okt. Kreaturer; 18 Nov. Heste og Kvæg.
Sakskøbing, Torvedag hver Lørdag. 25 Febr. og 11 Marts Heste og Kvæg; 8 Juli og 1 Okt. Kreaturer; 7 Nov. Heste og Kvæg.
Stubbekøbing, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 28 Maj og 28 Okt. Heste og Kvæg.

Fyn, Langeland og Ærø.

Odense Amt.

Aarup, 21 Jan., 18 Marts. 7 Maj, 9 Sept. og 5 Nov. Heste og Kreaturer.
Assens, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Lørdag i hver Maaned lev. Kreaturer. 6 Febr., 13 Marts, 1 April, 20 Juni, 17 Sept. og 3 Nov. Heste og Kreaturer.
Bogense, Torvedag hver Torsdag, første Torsdag i hver Maaned, eller, naar denne er en Helligdag, den anden Torsdag, med lev. Kreaturer. 3 Febr. Heste; 27 Febr., 11 Marts og 6 Maj Heste og Kreaturer; 3 Juli Heste; 23 Sept., 4 Nov. og 16 Dec. Heste og Kreaturer.
Ejby Jernbanest., 12 Marts og 24 Sept. Heste og Kreaturer.
Glamsbjerg, 6 Marts, 29 April og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Kappendrup, 9 Okt. Heste og Kreaturer.
Kerteminde, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Fredag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 21 Febr. Heste; 8 Marts. 7 Juni, 11 Okt. og 19 Nov. Heste og Kreaturer.
Middelfart, Torvedag hver Tirsdag og Fredag, første Tirsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 5 og 28 Febr., 22 Marts, 2 April, 8 Juli, 18 Sept. og 30 Okt. Heste og Kreaturer.
Odense, Torvedag hver Mandag, Onsdag og Lørdag. Hver Mandag Marked med Kreaturer (eller, hvis Helligdag, den paafølgende Onsdag). 20 Jan., 10 Febr., 3 Marts, 7 April, 12 Maj, 9 Juni, 14 Juli (St. Knud), 18 August, 8 Sept., 6 Okt, 10 Nov. og 15 Dec. Heste.
Skamby, 3 April Heste og Kreaturer.

Svendborg Amt.

Brobyværk, 17 Marts og 15 Okt. Heste og Kreaturer.
Egeskov, 10 Sept. Heste og Kreaturer.
Faaborg, Torvedag hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned, undtagen Juni, Juli og Aug. med lev. Kreaturer. 30 Jan. Heste; 25 Febr. og 15 Marts Heste og Kreaturer; 14 Juni Heste; 30 Sept. og 1 Nov. Heste og Kreaturer.
Hesselager, 4 April og 20 Okt. Heste og Kreaturer.

Marstal, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 30 Maj og 26 Sept. Heste og Kreaturer.
Nyborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første, tredie og i indtræffende Tilfælde tillige femte Lørdag i hver Maaned fra 1 Okt. til 1 Maj med lev. Kreaturer. 26 Febr. og 14 Marts Heste og Kreaturer; 2 Juli Heste; 10 Okt. og 7 Nov. Heste og Kreaturer.
Ringe, 21 Marts, 31 Maj og 6 Nov. Heste og Kreaturer.
Rudkøbing, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. 20 Marts, 13 Juni og 8 Nov. Heste og Kreaturer.
Svendborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, anden og fjerde Onsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 19 Febr. Heste; 5 og 19 Marts, 14 Maj, 21 Juli, 8 og 31 Okt. og 20 Nov. Heste og Kreaturer.
Ærøskøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 7 Marts, 22 Juli og 2 Okt. Heste og Kreaturer.

Jylland.

Hjørring Amt.

Aalbæk, 30 Sept. Heste og Kreaturer.
Agersted, Jernbanestation, 24 Sept. Heste og Kreaturer.
Blokhus, 28 Febr. Heste og Kreaturer.
Dronninglund Jernbanestation, 18 April og 29 Sept. Heste og Kreaturer.
Flauenskjold, 8 April, 8 Sept. og 31 Okt. Heste og Kreaturer.
Frederikshavn, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, fra Okt. til Juli hver Lørdag med lev. Kreaturer. 20 Jan., 10 April, 23 Sept. og 9 Okt. Heste og Kreaturer.
Halvrimmen Jernbanestation, 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Hjallerup, 20 Marts og 24 April Heste og Kreaturer; 2 og 3 Juni Heste; 2 og 23 Okt. og 13 Nov Heste og Kreaturer.
Hjørring, Torvedag hver Lørdag, i Nov. og Dec. tillige hver Onsdag. Hver Onsdag hele Aaret Marked med lev. Kreaturer (naar Helligdag, da Søgnedagen derefter). 21 Jan. og 1 Marts Heste; 26 Marts Heste og Kreaturer; 29 Maj og 26 Juni Heste.
Jetsmark, 25 Sept. Heste og Kreaturer.
Læsø, 5 April og 6 Sept. Heste og Kreaturer.
Løkken, 7 April og 3 Okt. Heste og Kreaturer.
Løkkensvej Kro, 18 Sept. Heste og Kreaturer.
Sindal, 28 April 19 Sept. og 17 Okt. Heste og Kreaturer.
Skræm, 4 Sept. Heste og Kreaturer.
Sæby, Torvedag hver Lørdag. 2 April, 15 Sept. og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Thiese, 12 April Heste og Kreaturer.
Tversted, 13 Sept. Heste og Kreaturer.
Vester Brønderslev, anden Mandag i hver Maaned undtagen Sept. Marked med Heste og Kreaturer. 1 Sept. Heste og Kreaturer.
Øster Svendstrup, 21 Marts Heste og Kreaturer; 27 Juni Heste.
Øster Vraa, 25 Marts og 6 Okt. Heste og Kreaturer.

Aalborg Amt.

Aabybro, 3 April, 15 Maj og 11 Sept. Heste og Kreaturer.

Aalborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Hver Tirsdag Marked med lev. Kreaturer (Hornkvæg, Faar og Svin). 23 Jan. og 4 Marts Heste; 16 Sept., 15 Okt. og 10 Dec. Heste og Kreaturer.

Aars, 11 Febr., 7 April, 28 Maj, 2 og 26 Sept. samt 30 Okt. Heste og Kreaturer.

Bælum, 12 Marts, 11 Okt. Heste og Kreaturer.

Gudumholm Jernbanestation, 24 Marts og 22 Sept. Heste og Kreaturer.

Hadsund. 2 April, 5 Maj, 3 Sept. og 1 Okt. Heste og Kreaturer.

Hals, 22 Sept. Heste og Kreaturer.

Hvalpsund, 7 Maj og 4 Okt. Heste og Kreaturer.

Løgstør, Torvedag hver Lørdag; sidste Tirsdag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 5 April, 23 Juli, 13 Sept., 13 Okt. og 17 Nov. Heste og Kreaturer.

Nibe, Torvedag hver Mandag og Fredag, anden og tredie Mandag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 10 Marts, 23 April, 8 og 30 Sept. og 3 Nov. Heste og Kreaturer.

Nørre Sundby, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; hver Tirsdag fra Okt. til Fastelavn Torvedag med Kreaturer. 22 Jan, 3 Marts, 19 April, 3 og 14 Okt. Heste og Kreaturer.

Skørping, 16 Jan., 13 Febr., 13 Marts, 9 April. 2 Maj, 12 Juni 1 Juli, 17 Sept., 16 Okt., 6 Nov. og 4 Dec. Heste og Kreaturer.

Ulstrup (Hornum Jernbanestation), 15 Jan, 11 Marts, 30 Juni, 15 Sept. og 3 Dec. Heste og Kreaturer.

Vester Hassing, 26 Marts og 10 Sept. Heste og Kreaturer.

Thisted Amt.

Bjerget, 25 Marts og 24 Sept. Heste og Kreaturer.

Fjerritslev, 2 April, 24 Juli og 6 Okt. Heste og Kreaturer.

Hurup, 24 Jan. Heste og Kreaturer; 4 Juni Heste; 1 Sept. Heste og Kreaturer.

Hvidbjerg, 15 April og 27 Sept. Heste og Kreaturer.

Hørdum Jernbanestation (før Koldby), 17 April og 25 Sept. Heste og Kreaturer.

Nykøbing, Torvedag hver Lørdag, hver anden Lørdag mellem Mikkelsdag og Jul med lev. Kreaturer. 27 Jan. Heste og Kreaturer; 25 Febr. Heste; 21 April Heste og Kreaturer; 7 Juni Heste; 26 Juli, 20 Sept. og 10 Okt. Heste og Kreaturer.

Thisted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 2 Jan. Heste og Kreaturer; 25 Jan. og 24 Febr. Heste; 9 April og 5 Maj Heste og Kreaturer; 6 Juni Heste og Uld; 1 Juli, 3 og 26 Sept. Heste og Kreaturer; 8 Okt. Heste, Kreaturer og Uld (Store Onsdag).

Vilsund, 8 April og 25 Juli Heste og Kreaturer.

Øsløs, 28 Juni Heste.

Viborg Amt.

Aalestrup, 19 Marts, 16 April, 11 Sept. og 18 Nov. Heste og Kreaturer.

Ans, 29 April og 19 Sept. Heste og Kreaturer.

Bjerringbro, første Torsdag i hver Maaned (i Juni dog Fredag den 6) Marked med Heste og Kreaturer.
Kjellerup, 2 April, 5 Maj, 24 Sept. og 16 Okt. Heste og Kreaturer.
Knudstrup, 26 Juni Heste og Kreaturer.
Selde, 17 April og 18 Sept. Heste og Kreaturer.
Skals, 11 April og 20 Sept. Heste og Kreaturer.
Skive, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 4 og 28 Jan., 26 Febr., 8 April og 9 Maj Heste og Kreaturer; 9 Juni Heste; 28 Juli, 6 og 29 Sept. og 13 Nov. Heste og Kreaturer.
Stoholm, 13 Maj og 17 Sept. Heste og Kreaturer.
Ulstrup Jernbanest., 14 Maj og 16 Sept. Heste og Kreaturer.
Viborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Lørdag i hver Maaned (dog ikke Paaskelørdag) og fra Mikkelsdag til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 6 Jan. Heste; 29 Jan., 20 Marts, 12 og 26 April, 24 Maj, 28 Juni (Snapstingsmarked), 29 Juli, 22 og 23 Sept. (Toftemarked), 18 Okt., 22 Nov. og 20 Dec. Heste og Kreaturer.

Randers Amt.

Allingaabro, 7 Febr., 21 Marts, 30 April, 25 Juli, 2 Sept. og 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Ebeltoft, 28 Jan., 6 Marts, 26 Juni og 18 Sept. Heste og Kreaturer.
Gjerlev, 28 April og 3 Okt. Heste og Kreaturer.
Glæsborg, 15 April og 25 Sept. Heste og Kreaturer.
Grenaa, Torvedag hver Lørdag. 24 Jan., 5 Marts, 3 Juli, 26 Sept. og 4 Nov. Heste og Kreaturer.
Havndal, 24 April, 30 Juli, 26 Sept. og 20 Nov. Heste og Kreaturer.
Hobro, Torvedag hver Fredag. 17 Jan., 14 Febr., 14 Marts, 10 April, 9 Maj, 13 Juni, 2 Juli, 8 Aug., 18 og 19 Sept., 17 Okt., 7 Nov., og 5 Dec. Heste og Kreaturer.
Hyllested St., 24 Sept. Heste og Kreaturer.
Kolind, anden Onsdag i Maanederne Januar, Februar, Marts, Maj, Juni, Juli, September, November og December Marked med Heste og Kreaturer.
Mariager, Torvedag første og tredie Torsdag i hver Maaned med Kreaturer. 19 Febr., 8 Juli, 2 Okt. og 5 Nov. Heste og Kreaturer.
Mørke, 9 Maj og 13 Okt. Heste og Kreaturer.
Ny Løgten, første Onsdag i hver Maaned Heste og Kreaturer (naar Helligdag, da Søgnedagen derefter).
Randers, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Dag med Kreaturer. 7, 8 og 31 Jan., 1, 15 og 22 Febr., 8 og 15 Marts Heste; 3 Maj Heste og Kreaturer; 16 og 17 Juni Uld; 4 og 5 Juli Heste; 5, 6 og 27 Sept. Heste og Kreaturer; 25 Okt. Heste, Kreaturer og Uld; 8 Nov. og 12 Dec. Heste og Kreaturer.
Ryom Jernbanest. (før Rimtofte), 30 Jan. og 15 Okt. Heste og Kreaturer.
Rønde, 7 Marts, 16 Sept. og 18 Nov. Heste og Kreaturer.
Sjelbro, 21 Febr., 17 April, 13 Maj og 23 Okt. Heste og Kreaturer.
Torup Pakhus, 6 Maj, 11 Juli og 15 Sept. Heste og Kreaturer.
Trustrup, anden Onsdag i Maanederne April, August og Oktober Heste og Kreaturer.

Aarhus Amt.

Aarhus, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, den sidste Dag med lev. Kreaturer. 3, 4 og i indtræffende Tilfælde tillige 5 Onsdag i hver Maaned Marked med Slagtekvæg. 9 Jan., 3, 10 og 17 Febr., 3, 10 og 17 Marts Heste; 1 April, 5 Maj, 7 Juli, 14 Okt. og 13 Dec. Heste og Kreaturer.
Bryrup Jernbanest. (før Vrads), 7 Maj, og 17 Sept, Heste og Kreaturer.
Brædstrup, 3 Maj, 26 Juli og 17 Okt. Heste og Kreaturer.
Hadsten, 14 Marts, 22 April, 1 Sept. og 9 Okt. Heste og Kreaturer.
Hammel, 30 Jan., 2 og 16 Maj, 1 Aug., 17 Okt. og 1 Dec. Heste og Kreaturer.
Horsens, Torvedag hver Torsdag (i Fasten dog Onsdag) og hver Lørdag; første og tredie Torsdag i hver Maaned samt hver Torsdag i Okt., Nov. og Dec. indtil Jul med lev. Kreaturer. 11 Jan., 5, 12 og 19 Febr., 5, 12 og 19 Marts Heste; 2 og 28 April 12 og 13 Juni, 26 Sept og 22 Okt. Heste og Kreaturer.
Høver Kro, 21 Marts, 28 April, 22 Sept. og 13 Nov. Heste og Kreaturer.
Laasby, 14 Febr. og 3 Juli Heste og Kreaturer.
Ny Soelbjerg Kro, 21 April og 20 Okt. Heste og Kreaturer.
Nørre Snede, 11 April og 29 Okt. Heste og Kreaturer.
Odder, 13 Febr., 20 Marts, 24 April, 31 Juli, 12 Sept. og 11 Nov. Heste og Kreaturer.
Ry Jernbanest., 13 Maj og 15 Okt. Heste og Kreaturer.
Salten, 8 Juli Heste og Kreaturer.
Silkeborg, Torvedag hver Lørdag. 8 Febr., 8 Marts, 5 April, 6 Maj, 10 Juni, 9 Juli, 25 Sept., 20 Okt., 20 Nov, og 19 Dec. Heste og Kreaturer.
Skanderborg, Torvedag hver Tirsdag, første Fredag i hver Maaned samt alle Fredage i Fasten og fra 1 Nov. til Jul med lev. Kreaturer. 10 Jan., 4, 11 og 18 Febr., 4, 11 og 18 Marts Heste; 14 Maj, 11 Juni, 10 Juli, 9 Sept. og 21 Okt. Heste og Kreaturer.
Truust, 7 Maj og 21 Nov. Heste og Kreaturer.
Tørring, 17 Febr., 6 Maj, 24 Juli, 1 Okt. og 4 Dec. Heste og Kreaturer.

Vejle Amt.

Brande, 1 Aug. og 22 Sept. Heste og Kreaturer.
Egtved, 28 April og 2 Okt. Heste og Kreaturer.
Fredericia, Torvedag hver Mandag og Torsdag. 14 Jan. Heste; 1 og 22 Marts, 30 April, 11 Juli, 3 Okt. og 14 Nov. Heste og Kreaturer.
Give, 24 Marts, 2 Maj, 9 Juni, 5 Sept., 23 Okt. og 17 Nov. Heste og Kreaturer.
Hornsyld, 21 April og 24 Sept. Heste og Kreaturer.
Jellinge, 9 Maj og 23 Sept. Heste og Kreaturer.
Kolding, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. Hver Tirsdag Marked med Kreaturer. 9 Jan., 7, 14 og 21 Febr., 7, 14 og 21 Marts Heste; 24 April, 3 Maj, 23 Juli, 13 Sept. og 10 Okt. Heste og Kreaturer.

Sønder Omme, 23 April og 20 Okt. Heste og Kreaturer.
Uldum, 22 April og 25 Sept. Heste og Kreaturer.
Vandel Jernbanestation, 23 Maj og 13 Okt. Heste og Kreaturer.
Vejle, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, hver Onsdag fra 1 Nov. indtil Jul samt anden Onsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 13 Jan., 6, 13 og 20 Febr., 6, 13 og 20 Marts Heste; 3 og 29 April, 14 Juni. 27 Sept. og 24 Okt. Heste og Kreaturer.

Ringkøbing Amt.

Bording Jernbanest., 27 Okt. Heste og Kreaturer.
Bækmarksbro, 16 April og 1 Okt. Heste og Kreaturer.
Dalager, 9 April og 28 Aug. Heste og Kreaturer.
Haderup, 10 Marts og 15 Sept. Heste og Kreaturer.
Herning, 7 Febr., 1 Marts, 8 April, 10 Maj, 27 Juni, 29 og 30 August, 4 Okt. og 10 Dec. Heste og Kreaturer.
Holstebro, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag, hver anden Tirsdag fra anden Tirsdag efter Oktobermarkedet indtil Jul med Kreaturer. 3 Jan. Heste og Kreaturer; 3 Febr. Heste; 27 Febr., 19 April, 3 Maj, 11 Juni, 30 Juli, 8 Sept., 2 Okt. og 15 Nov. Heste og Kreaturer.
Kibæk Jernbanest., 7 Maj og 4 Nov. Heste og Kreaturer.
Lemvig, Torvedag hver Lørdag. 1 Febr. Heste; 15 April, 10 Juni, 25 Aug., 30 Sept. og 14 Nov. Heste og Kreaturer
Ramme, 26 Aug. Heste og Kreaturer.
Ringkøbing, Torvedag fra Paaske til Mikkelsdag Lørdag, ellers Onsdag. 4 Febr. Heste; 24 April, 12 Juni, 31 Juli, 26 Aug., 6 Okt. Heste og Kreaturer.
Skjern, 1 Febr. Heste og Kreaturer; 7 Marts og 2 Aug. Heste.
Struer, 26 Marts og 5 Sept. Heste og Kreaturer.
Tarm Jernbanest., 28 April, 10 Sept. og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Thim, 10 Nov. Heste og Kreaturer.
Ulfkær, 23 April, 27 Aug. og 16 Okt. Heste og Kreaturer.
Videbæk, 24 Febr. 28 Juni og 18 Okt. Heste og Kreaturer.
Vinderup, 29 April og 1 Okt. Heste og Kreaturer.

Ribe Amt.

Ansager, 3 Maj og 4 Okt. Heste og Kreaturer.
Bramminge (før Aalbæk Mølle), 16 April og 6 Okt. Heste og Kreaturer.
Bække, 12 Sept. Heste og Kreaturer.
Esbjærg, Torvedag hver Lørdag. Hver Onsdag hele Aaret (hvis Helligdag, da den foregaaende Søgnedag) Marked med Kreaturer.
Foldingbro, 17 April, 14 Maj og 16 Okt. Heste og Kreaturer.
Grindsted, 18 Juni og 4 Sept. Heste og Kreaturer.
Holsted, 15 Jan., 10 April, 25 Aug. og 12 Nov. Heste og Kreaturer.
Nørre Nebel, 18 April og 9 Sept. Heste og Kreaturer.
Ribe, Torvedag hver Lørdag. 6 Febr., 1 Marts, 15, 22 og 29 April, 6 og 13 Maj, 14 Juni, 5 og 30 Aug. og 30 Sept. Heste og Kreaturer; 1 Okt. Føl; 7, 14, 21 og 28 Okt. og 4 Nov. Heste og Kreaturer.
Vamdrup, 1 Maj og 18 Sept. Heste og Kreaturer.

Varde, Torvedag hver Torsdag. 5 og 28 Febr., 25 Marts, 21 April, 5 Maj, 13 Juni, 4 Aug., 11 Sept., 8 Okt. og 19 Nov. Heste og Kreaturer.
Vejen, 23 April, 20 Juni og 10 Sept. Heste og Kreaturer.
Vorbasse, 5 April og 6 Aug. Heste og Kreaturer.
Ølgod, 19 April og 22 Okt. Heste og Kreaturer.

Fortegnelse over de for Kongerigets Beboere vigtigste Heste- og Kreaturmarkeder i Hertugdømmerne.

K betyder Kvæg; H betyder Heste.

I Hertugdømmerne maa paa Kvægmarkederne falholdes Heste og andre Husdyr.

Slesvig.

Aabenraa 11 og 25 Febr, 30 April, 7 Maj, 22 Juli, 7 og 21 Okt og 16 Dec K. **Arnum** 1 Maj og 2 Okt K Træv. **Bollerslev** 29 April og 7 Okt K. **Broager** 6 Maj og 5 Nov K. **Fjolde** 15 April og 13 Sept K. **Flensborg** 3 Febr 4 Marts, hver Fredag i April og Maj, 14 April, 14 Juli, 11 Sept 22 (2) og 30 Okt, 6 og 13 Nov K. **Gram** 14 Maj og 21 Okt K Træv. **Haderslev** 8 Jan og hver Mand. fra 10 Febr til 23 Juni (hvis Helligd. Tirsdag) og fra 22 Sept til 17 Nov K. **Hanved** 1 Maj og 30 Sept K. **Husum** hver Torsd. fra 1 Jan til Hansd. og fra Mikkelsd. til 31 Dec samt 6 Jan, 17 Marts, 30 Juni og 15 Sept K; fra 24 Juni til 2 Adv. hver Tirsd. F. og hver Onsd, K (hvis Helligd. Dagen forud). **Kliplev** 8 April og 9 Sept K. **Krop** 22 Okt K. **Langhorn** 26 April og 13 Aug K. **Lyksborg** 10 Juni K. **Læk** hver Tirsd. f. 18 Febr. til 22 Juli, 5 Maj, 25 Aug, 8 Sept, 4 6, 13, 20 og 27 Okt, 4, 10, 17 og 24 Nov., 1, 8, 15 og 22 Dec K. **Løgumkloster** 25 Febr, 11 Marts, 10 April, 2 Maj, 17 Juni, 18 Juli, 12 Aug og 3 Okt. K. **Nybøl** 30 Jan, 28 April 5 Maj, 19 Juni, 20 Okt og 3 Nov K. **Skærbæk** 30 April og 15 Okt K Træv. **Slesvig** 9 Jan, 26 Febr, 1, 8 og 29 April, 6 og 13 Maj, 5 Sept (2), 24 og 31 Okt og 7 Nov K. **Sønderbrarup** 24 April, 28 Juli (2) og 14 Okt K. **Toftlund** 29 April og 24 Sept K Træv. o. s. v. **Tønder** 10 Jan, 14 Febr, hver Fred. fra 7 Marts til 30 Maj og fra 4 Juli til 12 Dec K. **Tønning** hver Onsd. fra 25 Juni til 12 Nov, 15 Aug, 11 Sept, 13, 20, 27 Okt og 3 Nov. K.

Holsten.

Altona hver Mand. og Onsd. K. **Bramstedt** 25 April (2) K; 27 Okt (2) HK. **Elmshorn** 22 April, 30 Septb, og 1 Nov K. **Heide** 4 Marts H; 30 April og 7 Maj K; 9 Juli H; 25 Sept K; 30 Dec H. **Itzehoe** 27 Febr og 1 Sept H; 17 April, 6 Sept og 28 Okt K. **Neumünster** 1 Maj, 21 Aug og 20 Okt HK. **Neustadt** 22 Sept HK.

Planeternes Drabanter.

Maanen bevæger sig i 27 Dage 8 Timer omkring Jorden i en Middelafstand fra denne af 51800 Mil. Dens Diameter beløber sig til 469 Mil. Mars ledsages af 2, Jupiter af 5, Saturn af 9, Uranus af 4 Drabanter og Neptun i det mindste af 1 Drabant.

Planeterne i Aaret 1902.

Merkur er i Almindelighed Solen saa nær, at den ikke kan ses med blotte Øjne. Den 3die Februar, 28de Maj og 25de September er den længst øst for Solen og gaar omkring disse Dage ned henholdsvis $1^3/_4$, $2^1/_4$ og $^1/_4$ Time efter Solen. Den 17de Marts, 16de Juli og 4de November er den længst vest for Solen og staar omkring disse Dage op henholdsvis $^1/_2$, $1^1/_4$ og 2 Timer før Solen.

Venus er ved Aarets Begyndelse Aftenstjerne og gaar ned 4 Timer efter Solen. Den 10de Januar skinner den stærkest. Først i Februar gaar den allerede ned 2 Timer efter Solen, og midt i Februar bliver den helt usynlig, idet den passerer inden om Solen over paa Morgenhimlen, hvor den sidst i Februar og i hele Marts Maaned staar op $1^1/_2$ Time før Solen, idet den tillige omkring den 20de Marts skinner stærkest. Den 26de April er den længst vest for Solen, men staar dog først op 1 Time før denne. I Maj staar den op 1 Time før Solen, midt i Juni $1^1/_2$ Time før Solen, først i Juli 2 Timer før Solen, først i August $2^3/_4$ Time før Solen, midt i September 2 Timer før Solen, sidst i Oktober 1 Time før Solen. Sidst i November passerer den bag om Solen over paa Aftenhimlen, hvor den dog ved Aarets Slutning ikke er kommen videre, end at den allerede gaar ned $^1/_2$ Time efter Solen. Den 1ste August passerer Venus temmelig tæt syd forbi Mars.

Mars er i Aarets første Halvdel usynlig. Sidst i Marts passerer den bag om Solen og i Maj er den længst fra Jorden, henved 50 Mill. Mile. Sidst i Juli staar den op Kl. $1^1/_2$ Form., i September Kl. 1 Form., ved Aarets Slutning ved Midnat. Samtidig nærmer den sig Jorden, fra hvilken den dog ved Aarets Slutning endnu er $25^1/_2$ Mill. Mile fjern. Mars, der er kendelig ved sit røde Skær, vandrer øst paa mellem Stjernerne, idet den i August til December successive gennemløber Stjernebillederne Tvillingerne, Krebsen, Løven og Jomfruen. Den 1ste August ses den temmelig tæt nord for Venus, midt i August passerer den syd forbi Tvillingerne Kastor og Pollux, den 13de September krydser den Krebsens Stjernetaage

„Krybben" (Præsepe) og to Dage efter passerer den mellem Krebsens Stjerner Gamma og Delta, den 20de Oktober passerer den en Grad nord forbi Løvens Hovedstjerne Regulus eller Løvehjertet.

Jupiter passerer midt i Januar bag om Solen og er i Aarets første Maaneder usynlig. Midt i Juni staar den op i SO. ved Midnat, derpaa stadig tidligere. Den 5te August er den modsat Solen, oppe hele Natten og ved Midnat i Syd, dog kun 16 Grader over Kjøbenhavns Horizont. Først i Oktober gaar den ned i SV. ved Midnat, derpaa stadig tidligere, ved Aarets Slutning Kl. 7¼ Eftm. Jupiter ses i Stjernebilledet Stenbukken, mellem hvis Stjerner den fra først i Juni til først i Oktober vandrer vest paa, ellers øst paa.

Saturn passerer den 10de Januar bag om Solen og er, ligesom Jupiter, usynlig i Aarets første Maaneder. Sidst i Maj staar den op i SO. ved Midnat, derpaa stadig tidligere. Den 18de Juli er den modsat Solen, oppe hele Natten og ved Midnat i Syd, dog kun 13 Grader over Kjøbenhavns Horizont. Midt i Septbr. gaar den ned i SV. ved Midnat, derpaa stadig tidligere, ved Aarets Slutning Kl. 5¼ Eftm. Saturn, der hele Tiden ses en Snes Grader til højre for Jupiter, opholder sig nær Grænsen mellem Skyttens og Stenbukkens Stjernebilleder, mellem hvis Stjerner den fra først i Maj til sidst i September vandrer vest paa, ellers øst paa.

Paa undertegnede Forlag udkommer:

Den nye Husmands-Almanak

for Aaret 1902.

Redigeret af **A. Kristensen,**

Lærer i Sønder Tranders ved Aalborg.

Denne ny Almanak indeholder en Mængde fortrinlige Afhandlinger til Nytte for Husmandsstanden og anbefales paa det bedste til alle fremadstræbende Husmænd.

Almanakken udgør 144 Sider i smukt Billedomslag og koster 60 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning,

Jernbanegade 5, Kjøbenhavn B.

Festkalender til Folkets Almanak.

1902—1925.

Aar	Fastelavn	Paaskedag	Alm. Bededag	Chr. Himmelfartsd.	Pinsedag	I. Søndag i Advent
1902	9 Febr.	30 Marts	25 April	8 Maj	18 Maj	30 Novbr.
1903	22 Febr.	12 April	8 Maj	21 Maj	31 Maj	29 Novbr.
1904	14 Febr.	3 April	29 April	12 Maj	22 Maj	27 Novbr.
1905	5 Marts	23 April	19 Maj	1 Juni	11 Juni	3 Decbr.
1906	25 Febr.	15 April	11 Maj	24 Maj	3 Juni	2 Decbr.
1907	10 Febr.	31 Marts	26 April	9 Maj	19 Maj	1 Decbr.
1908	1 Marts	19 April	15 Maj	28 Maj	7 Juni	29 Novbr.
1909	21 Febr.	11 April	7 Maj	20 Maj	30 Maj	28 Novbr.
1910	6 Febr.	27 Marts	22 April	5 Maj	15 Maj	27 Novbr.
1911	26 Febr.	16 April	12 Maj	25 Maj	4 Juni	3 Decbr.
1912	18 Febr.	7 April	3 Maj	16 Maj	26 Maj	1 Decbr.
1913	2 Febr.	23 Marts	18 April	1 Maj	11 Maj	30 Novbr.
1914	22 Febr.	12 April	8 Maj	21 Maj	31 Maj	29 Novbr.
1915	14 Febr.	4 April	30 April	13 Maj	23 Maj	28 Novbr.
1916	5 Marts	23 April	19 Maj	1 Juni	11 Juni	3 Decbr.
1917	18 Febr.	8 April	4 Maj	17 Maj	27 Maj	2 Decbr.
1918	10 Febr.	31 Marts	26 April	9 Maj	19 Maj	1 Decbr.
1919	2 Marts	20 April	16 Maj	29 Maj	8 Juni	30 Novbr.
1920	15 Febr.	4 April	30 April	13 Maj	23 Maj	28 Novbr.
1921	6 Febr.	27 Marts	22 April	5 Maj	15 Maj	27 Novbr.
1922	26 Febr.	16 April	12 Maj	25 Maj	4 Juni	3 Decbr.
1923	11 Febr.	1 April	27 April	10 Maj	20 Maj	2 Decbr.
1924	2 Marts	20 April	16 Maj	29 Maj	8 Juni	30 Novbr.
1925	22 Febr.	12 April	8 Maj	21 Maj	31 Maj	29 Novbr.

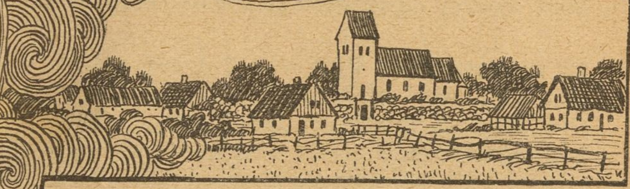

Ved Aarsskiftet.

Vemodig stemt som paa en Kirkegaard
Du dvæler tavst, saasnart et Aar er omme,
og tæt ved Døren til det nye Aar
Du spørger tyst: „Hvad mon der nu vil
komme?“
Ved disse Tiders onde Drifters Flom,
hvor Jætterne vil storme Valhals Guder,
Du har vist Grund nok til at spørge om:
„Hvad mon nu dette nye Aar bebuder?“

Rundt paa vor Himmel driver Uvejrskyr
og samles tidt, saa Mulmet helt os skjuler;
der holdes knap nok tændt et Frelsens Fyr
til Snækkers Hjælp, naar Stormen vældigt
kuler.
Maatte dog bryde frem heraf en Sol,
hvis Lys er Sandhed, og hvis Sommervarme
er Kærlighedens straalende Symbol,
der mægtigt vil sig over Alt forbarme!

Vi føle Tryk, der gør vor Tanke mørk
og skærer dybe Furer i vor Pande;
men maatte dette Tryk som i en Ørk
fremtvinge Kildevæld med Troens Vande,

da skulde snart der, hvor der nu er Sand,
sig rigt og frodigt en Oase danne,
et Fredspavlun, et prægtigt Palmeland,
med Skærm og Skygge god mod Verdens Brande.

Et söndersplittet Folk vor Tid har seet;
siig mig, hvori vi længer er et Hele!
Gid Troskab mod vort Land som en Magnet
maa samle om sig alle spredte Dele!
Gid vi maa enes, trods Forskellighed,
i fælles Følelser og fælles Minder,
og gennem Pligtens Bud og Hellighed
forsamles trindt som Venner og Veninder!

Og, er vor Renhed og vor Uskyld tabt,
vi kan som Balder nok faa den tilbage,
hvis Alt, der af vort Væsens Grund er skabt,
vil græde over den og bittert klage;
de Taarer tvætte Støvets Mærker ud;
i deres Dug groer Uskylds hvide Lilie;
men Den, der gør det Underværk, er Gud;
hans Tjener — det er vore Hjærters Villie.

Langt som Kulturmagt er vi skredne frem;
i Kløgt og Snildhed er vi blevne stærke;
men, før vi Hjemsted faaer i Bethlehem,
før kan det store Fremskridt ej vi mærke.
Den Stjærne, som med overjordisk Skær
de hellige tre Kongers Vej betegned,
gid den højt over Døgnets Ledingsfærd
maa straale klart og aldrig synke blegnet!

Nicolaj Bøgh.

Paa det stille Hav.

Af E. Alexander Svedstrup.

Med Tegninger af Forfatteren.

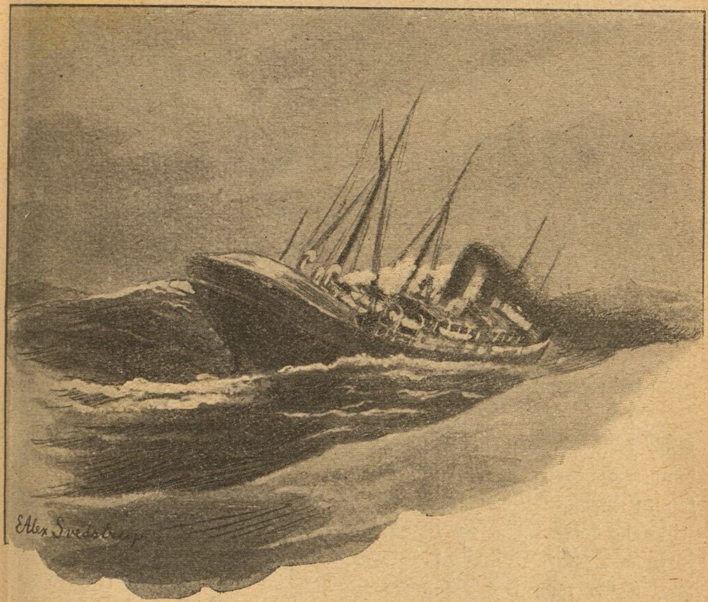

Det stille Hav er ikke altid stille. Tyfonerne, de frygtelige Hvirvelstorme, huserer her paa visse Tider af Aaret og rejser paa dette Verdens dybeste Hav de højeste Bølger, som rejses kan. Et lille Skib, der kommer ind i Centret af en saadan Hvirvelstorm, er saa at sige redningsløst fortabt, og selv de store firmastede Oceandampere gaar, trods al deres Travlhed, langt ud af Kursen for at slippe uden om Tyfonen, hvis Komme og hvis Retning Barometret tydeligt forkynder.

Vi havde stiftet Bekendtskab med saadan en Stillehavsstorm paa Rejsen fra Yokohama til San Fransisco, eller Frisco, som de kalder den. Selv om det maaske ikke var det aller mest udviklede Eksemplar af en Tyfon, og selv om vi maaske ikke kom lige ind i Centret, on-

skede vi os den ikke ægtere. Det begyndte med, at den rare lille sortøjede Kaptajn, som sad ved Bordenden, faldt i Staver over Suppen og uglesaa den paa en Maade, der vilde have fornærmet Mesterkokken. Vi andre syntes den var god.

Den lille kønne Passager-Frøken, som sad ved Siden af Kaptajnen, sendte ham et Par søde Øjne og sagde: „Det blæser i Aften, Kaptajn!"

Han slugte en Skefuld Suppe og nikkede, men svarede ikke, — ubehøvlet, og han var dog ellers saa munter og saa særlig galant mod den lille Frøken. Herren paa den anden Side, med de engelske ombøjede Flipper og Smokingjakke, svarede for Kaptajnen, thi han havde mere Dannelse: „Det er ingenting; vi bevæger os jo næsten ikke."

Saa kom Kyllingen. Den blev lige saa strængt fikseret af Kaptajnen. Efter et Par Mundfulde fik den Lov at staa. Det var en Fornærmelse baade mod Mesterkokken og Kyllingen. Kineserboyen tog Kyllingen bort, som han havde taget Suppen bort og rakte Kaptajnen Spisekortet; men Kaptajnen saa ikke paa Kortet, heller ikke paa Boyen; han nikkede adspredt til os og rejste sig. Kineserboyen saa efter ham, men hans Ansigt forandredes ikke, thi han var en Kineser.

Hvem havde fornærmet den elskværdige lille sortøjede Kaptajn, hvis hvide Tænder ellers lyste under Moustachen, naar han lo og sagde korte Gemytligheder ved Bordet.

Den følgende Dag saa man ikke noget til en guldtressct fin Kaptajn; men naar en adræt Skikkelse i glinsende vaad Oljekappe og fastbundet Sydvest voltigerede ned fra Kommandobroen og hen over det tomme Promenadedæk for at give nogle korte Ordrer, kunde man genkende de sorte Øjne og til Nød Moustachen, der havde mistet sit forførende Sving, splittet af Storm og tynget af Væde. Den lille søde Frøken saa man slet ikke noget til, og af Englænderen i Smokingjakke opfangede man kun et grønt Glimt, naar han hagede sig fast til Bar'en og slugte en Cognac og atter forsvandt ned ad Kahytstrappen. I det hele taget saa man i flere Dage ikke meget til Passagererne, og Kineserboyerne sad i Ro indenfor de med Jærnplader skalkede Døre til Kahytsnedgangene og tørrede Vand op.

Men da der var gaaet nogle meget lange Dage og nogle umaadelig lange Nætter, og Søen havde rejst saa høje Bjærge, som den paa nogen Maade kunde, og Skibet havde væltet sig saa stærkt, som det paa nogen Maade gik an, og taget saa meget Vand over sig, at man skulde tro, det aldrig kom op igen, gik det atter gradvis over i den gamle Gænge. Kviksølvet i Barometret, som havde skjult sig helt nede i Kuglen, saalænge Stormen stod paa, vovede sig langsomt op igen, ligesom den søde lille Frøken, og da vi endelig atter sad nogen-

kunde fuldtalligt ved det gyngende Middagsbord, og Kineserne i de lange skinnende hvide Kjortler bragte Champagne rundt i Anledning af den lykkeligt overstaaede Storm, og Kaptajnen igen havde Smil med hvide Tænder og Appetit, greb den lille Frøken — hvis Træk var blevet en Kende skarpere af de udstandne Kvaler — sit Glas med sine fine diamantbesatte Fingre, rakte det mod Kaptajnen og sagde: „Skal vi takke vort gode Forsyn!" —

„Ja, lad os takke vort Forsyn," svarede Kaptajnen, „han, som kan faa et Barometer til at stige og Bølgerne til at falde." — Han saa alvorlig ud; men lidt efter, alt som Champagnen svandt, kom Smilet og de hvide Tænder frem som Solglimt efter mørke Dage. Det var den gamle muntre Kaptajn igen.

* * *

Da Kaptajnen og jeg senere efter Middagen gik vor sædvanlige Aftentur og krydsede op og ned ad det vaade Dæk, som endnu langt fra var et roligt Promenadedæk, sagde han pludseligt:

„Nej, jeg har kun een Gang spillet Forsyn, men den Forbrydelse har jeg aldrig pralet med. Kom ind og faa en Whisky!"

Vi gik ind i hans hyggelige Salon under Kommandobroen. Det var et helt lille Boudoir, fyldt med silkesyede Sofapuder fra bedaarede Passagerer. Væggene var dækkede med utallige nydelige Damer, ligeledes bedaarede Passagerer; men midt i Vrimlen hang hans Frue i det nødvendigt store Format og smilede overbærende til sin galante Mand.

„Gud veed, hvad han er bleven til, man træffer saamange, faar Interesse for en enkelt, ser dem aldrig mere! — Det gik saaledes til. Det er vel fire Aar siden. De veed, der er gærne en eller anden Passager, som i Rygesalonen om Aftenen arrangerer et Lotteri om Skibets Fart. Det er i Reglen ganske uskyldigt, endskønt jeg holder ikke af det, jeg ved ikke hvorfor; jeg holder heller ikke af at svare paa Spørgsmaal, om hvornaar vi er i Havn. Men saa kommer jeg ind i Rygesalonen en Aften, og der var meget livligt. En af Passagererne, en stor rød Tyksak, som straks fra den første Dag, han kom ombord, havde ført det store Ord og anslaaet Champagnetonen, sad halvt paa Bordet og forestod som sædvanligt Lotteriet under mangehaande tarvelige Vittigheder, som han selv lo mest af, med en støjende, raa Latter. Jeg havde allerede i nogen Tid haft et godt Øje til ham. Han spillede Poker om Dollars og vilde bestandig lære Folk nye Spil. Jeg havde en Mistanke om, at der var nogle Rævestreger ved hans Lotteri, og at han havde Maskepi med Maskinmesteren ombord. Maskinmesteren kan jo nok gøre sit til Skibets Fart, forstaar De, og sørge for, at

det rigtige Tal kommer ud. De ved, hvorledes Lotteriet arrangeres: Skibet løber jo gærne henimod 400 Kvartmil i Døgnet. Hver Middag bliver det Antal Kvartmil, vi har løbet, slaaet op paa Tavlen ved Kahytsnedgangen og et Mærke sat paa Søkortet ved Siden af, for at Passagererne kan vide, hvor de er. Et Døgn løber vi 385, et andet 400, et tredje 390 o. s. v. alt eftersom Vejr og Vind er. Den, der forestaar Lotteriet, sætter f. Eks. 20 Tal til Auktion — den Aften, kan jeg huske, havde man valgt fra 385 til 404 —, man byder paa Tallene; ser det ud til daarligt Vejr, byder man mest paa de laveste. Den, der har været saa heldig at holde paa det Tal, der bliver slaaet op paa Tavlen næste Dag, vinder alt, hvad der er kommet ind ved Auktionen. Bliver det et Tal udenfor de bortauktionerede, vinder den, der er nærmest. Almindeligvis bliver det et halvhundrede Dollars, men Tykfakken her havde faaet det hele slaaet betydelig højere op. Han bød bestandig selv med, og der var Tal, der gik op i 30 Pund (540 Kr.). Det giver tilsammen en køn Sum. Der var Amerikanere med, og de regner et Pund lige med en Tændstik.

„Ingen bedre! Højere op Gentlemen! Jeg byder et Pund til!" Jeg husker, at han holdt paa 400.

En lille næsvis bleg Fyr, der saa ud, som om hans Fader i Mangel af bedre havde lavet ham af Avispapir, førte Bogholderiet.

Ser De, medens dette gaar for sig, kommer der en ung Mand ind i Salonen, han var vel ikke mere end tyve Aar og lignede en [illegible] frisk Pige i Ansigtet. Om det nu var derfor, eller det var, fordi han en Dag var gaaet op paa Broen og havde givet sig i Snak med Norgængeren og var bleven sparket ned af mig og skældt ud og var bleven meget ulykkelig og rød i Hovedet, nok af det, jeg kunde godt lide den unge Mand, og jeg gav ham en Whisky, fordi han altid drak Vand midt imellem alle Champagneherrerne og altid sagde „Nej Tak!" naar de vilde skænke for ham. Jeg dømte ham til at være en pæn, ung Mand, som hans Moder holdt forfærdelig meget af. Og det var rigtigt nok, for hans Moder var Enke efter en engelsk Læge i Japan. Det har været en skidt Læge, for han var død, og han havde nok ikke efterladt Moderen stort andet end Drengen her, som nu havde faaet Plads ved noget Skriveri i San Fransisco. Men da jeg havde givet ham den Whisky og en lille halv Pigewhisky til og var gaaet ud for at gøre en lille Runde, og jeg kommer ind igen, saa sidder den unge Mand og byder tre paa det laveste Nummer, og ligesom jeg sætter mig og skænker en ny Whisky for det pæne Vejrs Skyld, melder Auktionsholderen: Mr. — ja, jeg har glemt hvad han hed — Mr. Flødeskæg — Nr. 385, tre!

— Er De gal, siger jeg, og jeg som troede, De var en fornuf-

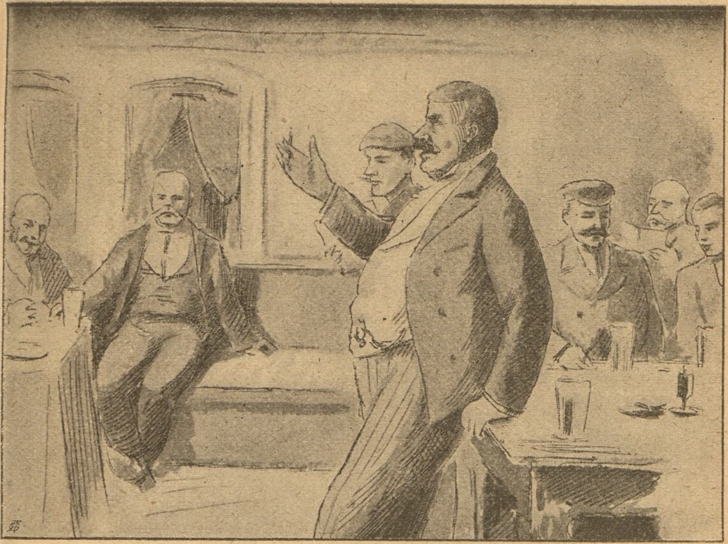

dig ung Mand, der kunde taale en Whisky eller to! Hvor kan De byde tre paa det laveste Nummer. Vi løber jo fuld Fart, og Vejret er saa dejligt som Kærlighed og Barometeret saa højt, saa det er lige ved at rende ovenud.

— Jeg fik saadan en Lyst til at prøve en Gang, svarede han, for jeg har sparet hele Vejen, og saa kom jeg til at tænke paa, at hvis jeg vandt, saa kunde jeg betale Rejsen til San Fransisco for Moder. Hun kunde lige saa godt bo der, men Rejsen er jo saa dyr. Hun vilde saa gærne, og jeg med, og saa syntes jeg, at jeg nok kunde undvære de tre Dollars, og alle de andre Numre gik saa højt.

— Tre Dollars? De mente vel tre Pund. Tror De, de Herrer nedlader sig til at spille om Dollars. Det er Pund, kære Ven.

Det er ikke til at beskrive, hvorledes han saa ud ved denne Oplysning. Han blev først bleg, og saa blev han blodrød, og der løb store Sveddraaber ned ad hans kønne Næse. Jeg havde ligefrem ondt af ham. For tre Pund, det er jo mange Penge for et ungt Menneske, der lige har sine Rejsepenge. Tre Pund er mange Penge, naar man ikke har dem. Han vilde forsøge paa at le, men det lignede ingenting. Han vidste aabenbart ikke sine levende Raad og var overordentlig meget ulykkelig.

Naa, jeg blander mig af Princip aldrig i den Slags ombord, jeg gaar gærne ud, saa længe Auktionen staar paa, men jeg foreslog ham alligevel at lade det gaa om og sige, som det var. Men saadanne pæne, naive, unge Mænd, de er nu saa løjerlige og generte. Han var hellere sprunget i Søen eller havde hængt sig i sine broderede Seler. Naa, jeg gik paa Broen, og da jeg havde staaet der en Tid, ser jeg min unge Ven gaa ud paa Fordækket og stille sig op ved Rælingen og kigge til Stjærnerne. Passagererne tænker aldrig paa, at vi oppe paa Broen kan se dem. De ser kun Lanternerne og tror, at Mørket skjuler alt. Det kan jeg fortælle Dem nogle morsomme Historier om siden. Men min unge Mand stod som sagt og tilbad Stjærnerne. Saadan saa det i alt Fald ud. Og jeg er ogsaa temmelig vis paa, at han bad Vorherre om at lade falde blot tre Pund ned paa Dækket og hellere spare et Stjærneskud. Han gik tilbage til Agterdækket og gik atter ud i sin Ensomhed og gik tilbage igen og forsvandt for min Horizont, indtil jeg omsider hører en ved Foden af Trappen til Broen sige: Hr. Kaptajn!

— Javel, svarer jeg, og saa er det ham.

Jeg gaar ned, og vi gaar ind i min Kahyt her, og saa siger jeg: Har De noget paa Samvittigheden, unge Mand?

Men han siger bare: Kaptajn — — det er fint Vejr i Aften. Og saa svedte han.

Naa, jeg indrømmede, at det var fint Vejr. Det kunde jeg gøre med god Samvittighed. Men enhver Mand, der har levet lidt i Verden, kan lige saa bestemt vejre, naar Folk kommer for at laane Penge, som en Hund kan lugte en Agerhøne. De behøver ikke at sige et Ord, man mærker det paa Luften.

Min unge Ven, sagde jeg, De vil altsaa laane tre Pund. Det er mig kært at være Dem i Faders Sted, og at De giver mig Lejlighed til een Gang at føle den Glæde at have en voksen Søn, thi saavidt mig bekendt, er det den eneste Glæde, en Fader har af en Søn, at han faar Lov at betale hans Gæld!

— To Pund, — sagde den unge Mand og levede op igen, — naar jeg faar to Pund, kan jeg klare mig, og De skal aldeles bestemt faa dem igen, for jeg har Plads i San Fransisco.

Han fik tre Pund.

Om Natten laa jeg og tænkte paa denne unge Mand, der bad til Stjærnerne, og jeg tænkte —, ja jeg tænkte saa meget. Jeg tænkte ogsaa paa, at det var meget forkert med det Maskepi, der var mellem den tykke Auktionsholder og Maskinmestren. Jeg havde som sagt bidt Mærke i Tyksakken. Han og Blegsellerien og den tredje fordægtige Fyr tog altid tre Numre ved Siden af hverandre, og Tyksakken gjorde

sig saamange Ærinder til Maskinmesteren — det er ikke ham, vi har nu — og jeg havde fundet dem drikkende Whisky sammen i Maskinmesterens Lukaf. Og det hele stod klart for mig, for samme Maskinmester havde ikke noget imod at tjene et Par Pund paa en mere eller

mindre ærlig Maade, naar bare det var en let Maade. Og ser De, naar man gør en Rejse paa 19 Dage og hver Dag tjener et Par Pund, saa løber det op, og det løber ogsaa op, naar man som Tyksakken og hans Konsortium med visse Dages Mellemrum tager ca. 150 Pund (2600 Kr.) hjem. Og lige som jeg ligger og tænker paa

alt det, saa prajer jeg op til Broen: Halv Kraft! og saa sov jeg et Par Timers Tid, hvorefter jeg prajede Fuld Kraft! igen. Hvad de i Maskinen og de paa Broen har tænkt, det har jeg aldrig spurgt om, og det er for Resten noget, som jeg heller aldrig regner med.

Om Morgenen havde jeg megen Fornøjelse af at se Tykfakken og hans Selleri rende rundt og se ubegribelige ud. De havde jo straks faaet Underretning af Maskinmesteren om Sagernes Stilling. Men med een Gang lagde jeg Mærke til, at Skruen snurrede rundt meget hurtigere end ellers, akkurat som om den havde faaet Akkordarbejde. Saa kan det nok være, at Kaptajn Morgan blev vred. Jeg piftede Mester herop, og han kom ned igen med meget større Fart end hans Skrue, og saa gav Skruen sig til at løbe paa en passende Maade igen. Da Klokken var elleve, havde vi løbet 375 Mil. Nu skulde vi altsaa ikke løbe mere end 10 Mil i den næste Time og vi løb godt 17. Det er en Æressag at løbe hurtigt — ellers, men for mig var det nu pludselig blevet en Hjærtesag at løbe langsomt. Jeg maa for Resten sige, at en Time mere eller mindre ikke spiller nogen videre Rolle paa en saa lang Rejse. Naa, jeg lader den altsaa gaa med sædvanlig Fart. Den unge Mand havde jeg kun set Glimt af. Han sad hensunken i en Stol agterude og havde forlængst opgivet enhver Chance. Det dejlige klare Vejr, som alle var saa glade over, havde han givet meget for at kunne ombytte med en rigtig tyk Taage. Hvis han endnu tænkte sig en Indgriben af Forsynet, maatte det være gennem saadant noget som et Brud paa Maskinen. Mindst tænkte han paa, at en Kaptajn ogsaa har noget at sige. Og en Kaptajn har blandt andet en Pligt, som han kun alt for ofte forsømmer for at komme et Par Minutter tidligere i Havn, den nemlig en Gang imellem at holde Redningsøvelser. Det er noget, som man kan faa god Brug for. Det har aldrig staaet mig klarere, end da Klokken viste halv Tolv. Da slog jeg Stop til Maskinen og peb Mandskabet til Sprøjterne. Alle Passagererne kom ud paa Promenadedækket, og de fleste morede sig udmærket ved at se Folkene sprøjte paa Søen, og at alt var i saa smuk en Orden. Men der var ogsaa et Par, som ikke lod til at more sig ved det, og som brummede noget om, at det lignede ingenting at spilde Tiden med den Slags. Men jeg gik bare lidt hen til dem for at høre, om de havde noget at bemærke, og saa havde de ikke noget paa Hjærte. Da den Forestilling var forbi, lod jeg dem stille ved Redningsbaadene. Det plejer ellers at indskrænke sig til, at man ser efter, at alle er paa rette Plads, men det er forkert, man skal gøre den Slags Øvelser fuldt ud, som jeg gjorde det, og lade dem fire Baadene ned, slaa dem løs og ro lidt med dem. Da det var sket, var Klokken gaaet ganske jævnt til tolv.

Saa slog jeg fuld Kraft igen.

Klokken lidt over tolv blev Distancen slaaet op paa Tavlen.

384 stod der.

Jeg morede mig med at kigge flygtigt, men mange Gange, ned til min unge Ven, der stod paa Promenadedækket og modtog Lykønskninger, mere eller mindre velmente. Han saa ud som en Sol paa en klar Himmel. Men jeg tror ikke, at han midt i al sin Overraskelse og Lyksalighed glemte at takke Stjærnerne. Det er ogsaa nok værd at sige Tak til 180 Pund (3240 Kr.), naar de kommer dumpende lige ned fra Himlen. Ja det var hverken mer eller mindre end 180 Pund.

Og jeg skal ikke nægte, at ogsaa jeg var i et løjerligt Perlehumør hele Resten af Dagen, uagtet jeg jo havde spillet en lidt underlig Rolle. Men jeg havde i Grunden den Fornemmelse, at jeg havde handlet efter højere Ordre. Alligevel har jeg aldrig fortalt denne lille Historie til nogen før.

Da den unge Mand havde faaet sine 180 Guldskillinger, kommer han galopperende som et Raadyr hen over Dækket og tager Tilløb til Kommandobroen. Men det kan nok være, han tog sig i det, da han saa mine Øjne. Det manglede bare! Jeg tror ovenikøbet, han havde tre Pund i Haanden til mig. Det havde set net ud for Passagererne og for Folkene paa Broen. Han vendte lidt slukøret om. Men lidt efter kunde jeg ikke dy mig for at se efter ham igen. Det er saa behageligt en Gang imellem at se et rigtig lykkeligt Menneske. Jeg fandt ham nede i hans Lukaf. Jeg aabnede Døren ganske sagteligt. Der laa han paa Ryggen i Køjen og sparkede med Fødderne, saa Fjedrene rungede, og Guldet klirrede i hans Lomme, derefter rullede han sig rundt paa Maven og bed i Hovedpuden og gjorde i det hele taget Indtrykket af at være lidt sindsforvirret. Da han saa mig, blev han rød i Hovedet. Det havde han det med. Derpaa fløj han op af Køjen som en Raket og tog mig om Livet og trykkede alt Vejret af mig og svingede mig rundt i Luften, ganske ugeneret, aldeles som om jeg ikke var Kaptajn Morgan, men hans ganske almindelige Skolekammerat.

* *
*

Det varede ikke mere end et Par Maaneder, saa kom hans Moder over med mit Skib. Jeg ved ikke, om hun vidste noget, i alt Fald havde jeg sagt ham, at jeg slog ham ihjel, hvis han talte godt om mig til nogen. Men hun trykkede mig i Haanden, som om jeg var hendes anden Søn. En sød lille Kone var det. Det eneste, jeg ikke kunde lide, det var, at hun hver Dag spurgte mig, hvornaar vi var i San Fransisco.

Ja, Gud ved, hvad han nu er bleven til. Man ser saamange, faar Interesse for en enkelt, ser dem aldrig senere. Han er i New York nu, det ved jeg da, thi hver Jul faar jeg et uhyre stort Julekort fra ham."

Paa Teatret. En Herre til et nyforlovet Par, der under Forestillingen taler ivrigt sammen: „Undskyld, men det er ikke muligt at følge med og høre ordentligt . . ."

Han (fornærmet): „Tro endelig ikke, det er Meningen, at De skal sidde og lytte efter, hvad vi siger."

* * *

Han kan bedre. En bekendt Skønhed er bleven fotograferet i halvandet Hundrede forskellige Stillinger. Man siger, at den eneste, der kan kappes med hende i Opfindsomhed med Hensyn til nye Stillinger, er en Dreng, der havde faaet Paalæg om at sidde stille paa en Stol.

Der var Haab.

Skibskaptajnen: „Der er intet Haab; Skuden er dømt til Undergang. Inden en Time er det ude med os.“

Den søsyge: „Gud være lovet!“

Karlen, der var til Gilde hos Troldene.

Et gammelt Folkesagn.

Mellem Landsbyerne Marup og Aagerup i Holbæk Amt skal der en Gang i gamle Dage have ligget et stort Slot, der hed Asholm, og af dettes Ruiner har der indtil for faa Aar siden kunnet findes Levninger ved Stranden.

Sagnet fortæller, at der paa dette Sted er skjult store Rigdomme, og en Drage ruger under Jorden paa tre Kongeløsninger.

Tit og ofte har man her i forrige Tider kunnet se de underjordiske. Især ved Højtiderne, naar Troldfolkene holdt Dans og Lystighed ved Stranden.

En Juleaften gik en Karl i Aagerup til sin Husbond og bad ham, om han maatte ride ned at se paa, hvordan Troldfolkene holdt Gilde.

Manden sagde, at den Rejse maatte han helst holde sig fra. Det kunde let gaa ham ilde.

„Det gaar nok," sagde Karlen. „Jeg er vant til at klare mig!"

Saa gav Manden ham Lov til at tage den bedste Hest, han havde i sin Stald, og saa red Karlen af Gaarde.

Han kom rigtignok til Stedet, hvor Troldene holdt Gilde, og der blev han holdende stille for at se paa, hvordan de graa Dværgpuslinger kunde danse.

En af Troldene kom hen til ham og spurgte, om han ikke havde Lyst til at tage en Dans med.

„Tak den, som byder!" sagde Karlen. Han sprang af Hesten og dansede med Troldene hele Natten.

Da det lakkede hen ad Morgen, steg han til Hest og sagde, at nu skulde de have Tak for den Gang.

„Kom herned Nytaarsnat," bad Troldene. „Saa holder vi Gilde igen!"

Karlen lovede, at han skulde nok møde. Og da Nytaarsaften kom, gik han til Husbonden og sagde, at han gerne vilde afsted en Gang endnu til Troldegilde.

Manden mente som før, at den Rejse skulde han helst holde sig fra. Det gik ham aldrig godt.

„Det gaar nok," sagde Karlen. „Jeg er vant til at klare mig!"

Saa kom Karlen da atter til Troldene paa Husbondens bedste Hest, og det gik til som ved Julegildet med Dans og Lystighed hele Natten.

Hen ad Morgenstunden tænkte Karlen, at nu kunde det være rart at komme hjem igen. Men før han red bort, kom en af Troldepigerne med et Guldbæger, som hun rakte ham, idet hun bød ham at drikke deraf til Afsked.

Karlen syntes godt nok om det her Guldbæger, men han fattede Mistanke til Drikken og spildte nogle Draaber paa Hestens Bag. Deraf saa han godt nok, hvad Drikken indeholdt, for Haarene blev øjeblikkelig svedet bort paa det Sted, hvor Draaberne faldt. Saa sporede Karlen sin Hest og red bort med Bægeret i Haanden.

Han red over en Pløjemark, og alle Troldene fulgte efter. De havde stor Nød med at slippe over de dybe Plovfurer, og raabte til Karlen:

„Rid paa det bolde og ikke paa det knolde!"

Men Karlen lod dem raabe og fik Hesten til at strække ud det bedste, den kunde.

Efterhaanden som han nærmede sig Byen, begyndte det at knibe. Pløjemarken fik Ende, og da han slog ind paa mere jævn Vej, kom Troldene ham stedse nærmere og nærmere.

I sin Vaande aflagde Karlen da det Løfte, at han, hvis han blev frelst fra at falde i Troldenes Hænder, vilde skænke Bægeret til Kirken.

Da han lidt efter red op langs Kirkemuren, kastede han Bægeret ind paa Kirkegaarden, og derpaa fo'r han i susende Fart ind i Husbondens Gaard, hvor han slog Porten i efter sig.

Troldene, der var lige i Hælene paa ham, blev jo forbitrede over at se deres Bytte undslippe, og de greb en stor Sten, som de slyngede mod Porten. Stenen slog fire Planker ud af Porten, men drev derpaa tilbage igen og ligger nu nede ved Stranden, hvor enhver, der ser nøje til, endnu kan se Mærkerne af Troldenes Fingre i Stenen.

Ved den Staahej, Troldene gjorde, da de slog Porten ind, vaagnede Manden i Gaarden og kom ud i Døren med Nathuen bag i Nakken.

„Herre Jemini!" udbrød han og korsede sig. „Hvordan gik dog det til?"

„Det gik godt til!" sagde Karlen. Han sprang af Hesten og lo. „For jeg er vant til at klare mig!"

Guldbægeret, han havde taget fra Troldene, blev, som han havde lovet, skænket som Alterbæger til Kirken, og Karlen fik som Belønning den bedste Fæstegaard under Godset.

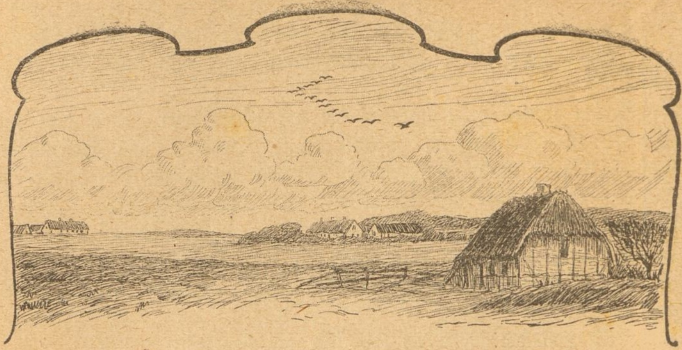

Tryllevandet.

En Fortælling fra 60'erne. Af **Alfred Lind.**

Med Tegninger af Paul Steffensen.

Konradsen var en selvhjulpen Mand. Han var født i en Husmandshytte i Viborgegnen, men havde forstaaet at bane sig Vej frem, saa at han nu ejede Proprietærgaarden Aalholm, som laa ude i den jydske Hede, og gennem hvis Marker Omme Aa bugtede sig frem.

Konradsen havde saaledes, som sagt, forstaaet at hæve sig op over de Kaar, i hvilke han var født, men han var hverken bleven hovmodig eller anmassende. Trængte nogen til Raad eller Bistand af nogen Art, var Konradsen den, han mest trøstig søgte til for at blive hjulpen.

Hedeplantningen var en Sag, som han omfattede med stor Kærlighed, hvorfor han Aar efter Aar tilplantede Stykke efter Stykke af de til Aalholm hørende Hedestrækninger.

Konradsens Hustru var død for flere Aar siden, kun efterladende et eneste Barn — en Datter.

Elisa var nu mellem 17 og 18 Aar. Hun var smuk. Gennem de store, blaa Øjne saa man ligesom ind i en skøn, sollys Verden, hvor kun rene Væsener — gode Tanker — havde hjemme. Der var noget ædelt, værdigt — man kunde fristes til at sige majestætisk — over hele hendes Skikkelse og hendes Maade at være paa — noget velgørende og indtagende.

— — —

Aalholmfolkenes nærmeste Nabo var Pebersvend. Han hed Jochum Jensen og var allerede lidt oppe i de Halvhundrede. Hans Gaard var

efter Kerderes Dom den bedste i det temmelig vidtstrakte Hedesogn — næst efter Aalholm, forstaar sig. Jochum Jensen havde en Del „paa Kistebunden,“ sagde man. Ved hans Gaard var der ingen Have, ikke et Træ, kun en Smule „Kaalgaard“. Men Jochum forstod at passe sin Jord og tvinge den til at give noget, hvor sandet den end saa ud. Ikke saaledes, at han havde været paa Landbrugsskole eller lignende — den Slags „Anstalter“ foragtede han; og temmelig sikkert havde han aldrig i Livet været udenfor det Amt, hvori han var født; thi da han var paa Session, blev han kasseret paa Grund af en Legemsfejl.

At arbejde — det forstod han, og det var hans Lyst. Fra Morgen tidlig til Aften silde var han paa Færde i Marken tillige med sin Karl, om Søndagen lige saa vel som de søgne Dage.

„Hvissomstid at baade en selv og ens Folk skulde gaa og dovne alle Helligdagene hen, saa kom en sku snart til at rende fra det hele,“ den Lærdom havde hans Fader givet ham, og den søgte han trolig at gøre sig nyttebringende. Ja, han lavede endogsaa selv et Mundheld, som gik i selv samme Retning som Faderens, og som fra hans vise Læber er faret ud over det meste af Jylland, hvor det endnu tit siges for Spøg:

„Æ Tjenest'folk de saa sku gerne, te det var Søndag hveranden Dag, og te der var en allerhelvedes stor Bededag midt i hver Uge!“

I den senere Tid havde dog Jochums Folk — Karl, Husholderske og Tjenestedreng — nogle faa Gange set det Særsyn, at han var gaaet ad By om Eftermiddagen. Noget Nyt maatte der være paa Færde, saa meget forstod de, men hvad det var, vidste de endnu ikke Rede paa.

Nu var det atter en Eftermiddag, at Jochum svøbte sit Halstørklæde de sædvanlige to Gange om Halsen og stak afsted. Karlen bandede paa, at „den gammel gik i Gywttanker“.

— — —

Tæt udenfor Aalholms Enemærker boede Ma' Rytter.

Lyngheden bredte sig rundt omkring hendes simple Hytte, hvortil kun en med Lyng halvt eftergroet Gangsti førte.

Hytten var tækket med Lyng — hvert andet Lag Halm og hvert andet Lag Lyng er ellers det almindelige. Adskillige Huller i Murene var stoppede med Hedetørv, ligesom der flere Steder sad et Bundt Klude i Stedet for en Rude.

Ma' Rytter var omtrent 40 Aar gammel og Enke. Hun havde et Par Smaabørn, to Drenge.

Hun var om sig, var Ma' Rytter. Hun vaskede og skurede for Folk og var ikke bange for at tage fat paa at strø — „sprede“ — Møg, hvis der var Trang for hende til det. Børnene — 5 og 6 Aar gamle — maatte under hendes Fraværelse skøtte sig selv.

Ogsaa ved at være „klog Kone“ tjente Ma' Rytter af og til nogle

Dalere. Det var en Bestilling, hun saa at sige var bleven tvungen ind i af Omstændighederne. Da hun for nogle Aar siden kom til Sognet, havde hun hjulpet et Par Syge med nogle Urter, og før hun selv anede det, begyndte hun at komme i Ry som „klog Kone". Og Søgningen tog til. Hvorfor skulde hun vise Bestillingen fra sig? Hun troede selv fuldt og fast paa sine Urter og brugte kun at „læse" og gøre løndomsfulde Bevægelser, fordi Folk nu en Gang vilde have det saaledes.

Alligevel var det ikke sjældent, at hun knap havde det tørre Brød i Huset. Hun var altfor beskeden til at forlange en antagelig Pris for sine „Kure", og ofte var Rugbrød og sort Kaffe de eneste Fødemidler, hun kunde give sine Børn.

Saa kommer en Dag Jochum Jensen ind til hende — en Ære, han aldrig før havde vist hendes Hus. Hun havde kun en eneste Gang været indenfor i hans Gaard: den Gang, da hun bragte ham en Tegnebog med flere Hundrede Dalere, som han havde tabt i Fuldskab. Hun huskede endnu godt, hvorledes han ligefrem greb Tegnebogen, talte dens Indhold efter og lagde den derpaa ind i et Skab i en anden Stue. Efter nogen Kamp med sig selv havde han derpaa rakt hende en Drikkeskilling — en Mark! Jo, det huskede hun godt!

Hun skyndte sig at viske en noget skrøbelig Træstol af til Gæsten og drev derpaa Rollingerne hen i Stuens modsatte Krog, hvorfra de snart smuttede ud i det frie.

Ma' Rytter stillede sig med Hænderne paa Hofterne ved Bordet og saa spørgende paa Gæsten.

„Æhem!" tog da denne omsider til Orde, „det er jo hende, de kalder Ma' Rytter?"

„Ja, det er det vel? A hedder nu ellers Maren Kristensen!"

„Æhem, naa, ja! Men det er jo da hende, der er klog Kone?"

„Saamænd, dum er det vel en Skam at kalde mig!"

„A mener, te det er hende, der kan læse over buldne Fingre og kurere syge Kreaturer og saadan noget!

„Har Jochum min Hjælp behov?"

„Ja, jow, — æhem — kunde hun ogsaa faa en Pige til at holde af en, hvissom en betalte godt for'et?"

„Det kunde gerne være, det lod sig gøre!"

„A skal sige hende, a har gaaet og spekuleret noget over, at — æhem, hm! — Aalholm ligger saa Fandens godt for lige ind til min Jord. Hvissomstid te en kunde faa de to Gaarde sammen, saa —."

„Jochum tænker nok paa hende, Frøkenen?"

„Æhem, ja! Sikken en Ejendom, der kunde blive ud af det, hvissomstid te min Gaard og Aalholm kom sammen! Men — æhem

— Konradsen han har jo læst saa mange Bøger, te han er bleven saadan en bitte Krumme kulret i Hovedet, og han vil vistnok ikke tvinge hende. Hvissomstid te hun kunde faa Lyst til mig, saadan med Kyssen og saadan noget, saa kunde det jo nok lade sig gøre, tænker a."

„Frøken Elisa — hun har saa ingen Lyst til Jochum?" Et lille Smil spillede om Ma' Rytters Mund.

„Ahem, hm! Snakket til hende har a ikke, for a forstaar jo ikke at „slege" (kærtegne) og kysse saadan en Tøs. Nu er det, a er gaaet her hen for at spørge hende til Raads. Kan hun nu gøre det saadan, te a kan blive gift med hende, Aalholmsdatteren? Saadan faa hende til at faa Lyst til mig!"

„Det vil blive noget dyrt! Hvad har Jochum tænkt at ville ofre paa'et?"

„Aa — hm — det skal ikke saadan komme saa nøje an paa et Par Dalers Penge, hvissomstid te det lykkes for hende!"

„Nej, saa kan Jochum gerne gaa hjem! For den Pris kan a ikke en Gang faa det, a skal bruge! Og give Penge for at faa Lov til at hjælpe Jochum, det kan Jochum sku da vel tænke sig, a ikke gør!"

„Ja, aa ja! Men hun narrer mig da ikke! Hun er da sikker paa, hun kan give Aalholmsdatteren Lyst til mig?"

„Hvis Jochum vil ofre noget paa'et, saa skal a lave ham noget Trylleivand, som han skal stænke paa en Vej, og det første Fruentimmer, som gaar hen over'et, hun skal blive forlibt i Jochum til op over begge Ører. Men det bliver Jochums egen Sag at passe paa, te det bliver den rigtige, der gaar hen over'et, for bliver det et andet Fruentimmer, saa bliver Jochum nødt til at gifte sig med hende, ellers faar han aldrig Fred eller Ro nogen Tid mere!"

„En kunde sku da vel passe paa, te det blev den rigtige!"

„Ja det bliver Jochums egen Sag! Men hvis der skal gøres noget, saa skal det være i Morgen Aften, for da har vi Nymaane. Jochum maa se at blive betænkt inden ret mange Timer!"

„Hvad er det da, a skal gøre?"

„Jochum skal trække to unge, fede Faar her ud og hjælpe mig at slagte dem, for dem skal a bruge noget af. Og det, der bliver til overs, det beholder a for min Ulejlighed!"

Det gav et Sæt i Jochum.

„To unge, fede Faar! Ahæm, nej, Ma' Rytter! Det blev sku en forbandet dyr Historie!"

„A vidste ikke bedre, end som te Jochum havde over et halvt Hundrede Faar, og saa troede a ikke, te to Faar kunde slaa Luen af ham! Men Jochum kan naturligvis gøre, ligesom han vil! Det er mig ligegyldigt!"

„Ja men to fede Faar?"

Jochum vred sig ynkeligt.

„Hvis de ikke er baade unge og fede, saa vil a ikke svare for, te mine Kunster kan hjælpe. Det kunde derfor let ske, te Jochum kunde narre sig selv mest, om han vilde prøve paa at narre mig."

Jochum sad lidt og betænkte sig. Derpaa stod han op og gik — uden at sige Farvel.

„Husk nu paa, te hvis det skal gøres, saa skal der begyndes i Aften, for i Morgen Aften har vi Ny!" raabte Ma' Rytter efter ham.

— Langsomt gik Jochum hjem. Tanke efter Tanke jog gennem hans Hoved. To Faar, og det endda baade unge og fede Faar — Fandens Historie! — Aalholm, saa og saa mange Tønder Ager- og Engjord — gode Bygninger — udmærket Besætning. — Men alligevel! — to unge, fede Faar! Havde det endda kunnet gaa med et Par af de gamle, som skulde slagtes nu alligevel! — Saa og saa mange Dalers Værdi! — Hans Hoved begyndte at værke.

— Da det var blevet mørkt, trak saa alligevel Jochum affted med to Faar, som han i Huj og Hast havde faaet Husholdersken til at klippe, idet han forklarede, at han havde solgt dem og skulde aflevere dem samme Aften.

Ma' Rytter havde ventet ham og ordnet alt til den blodige Gerning, som skulde fuldbyrdes. En Halvdør var lagt til rette paa et Kar midt i Stuen, og et Par solide Spigere var anbragt i en Bjælke under Loftet. Rollingerne havde hun faaet i Søvn i Sengen bag „Omhænget".

Ma' Rytter brugte Kniven, og Jochum maatte „holde ved". Af og til smaabandede han lidt, og særlig galt blev det, da han efter Flaaningen fik de tykke Lag „Spæk" at se.

Ma' Rytter trøstede ham imidlertid med, at han endnu kunde tage sine Faar med sig hjem, om han vilde. Hun vilde endda hjælpe ham at „transportere" dem, om det skulde være.

Det sidste Faar var lige blevet hængt op paa Spigeren i Bjælken, da der hørtes Trin udenfor.

„Død og Helvede! Hvad gør a nu?" udbrød Jochum og saa sig raadvild om. Ikke for alt i Verden maatte nogen se, at han stod og hjalp „den kloge Kone" at slagte Faar.

Han krøb i Hast ind under Bordet og lagde sig til rette der, saa godt han kunde.

Døren gik op, og Frøken Elisa traadte ind.

Hun hilsede paa Maren med sit sædvanlige venlige Smil og ud-

brød derpaa, idet hun saa paa de to Faarekroppe og paa Skindene, som laa paa Bordet ved Siden af Tællepraasen:

„Gud ske Lov! Der ser da ikke altid lige fattigt ud hos Dem, Maren!“

„Aa, nej, en skal da ikke altid have det lige smalt!“

„Men, Maren, De har da vel ikke — —?“

„— faaet Faarene paa ulovlig Maade,“ fuldendte Ma' Rytter, „nej, Frøken Elisa, aldrig i mit Liv har a stjaalet, og det vil a heller aldrig gøre! Saa heller sulte!“

„Jeg tror Dem, Maren! Og jeg skal se at gøre, hvad jeg kan, til, at De ikke skal komme til at sulte.“

„De Ord skal Frøkenen ret have Tak for!“ Ma' Rytter var i Færd med at tage Indvoldene ud af det ene Faar. Da hun havde faaet dem lagt hen paa det ene Skind paa Bordet, saa hun paa sine Hænder og sagde saa:

„A maa nok bede Frøkenen om selv at tage Børnene deres Tøj af Stolen og sætte Dem paa den!“

„Børnene er allerede i Seng? Det glæder mig; for Børn maa aldrig se paa, at Slagtedyr dræbes. De kan blive grusomme nok mod Dyrene endda. Jeg ved, at Børn kan vænnes til at se paa, at et Faar eller en Gris stikkes, saa at det inden ret længe bliver en morsom Leg for dem. Men det maa et Dyrs Dødskamp aldrig blive!“

„A maa tilstaa, te det var for, de skulde ikke være i Vejen, te a jog dem i Seng!“

„Ja, ja, lige meget! Hovedsagen er, at Børnene ikke var til Stede og morede sig over Dyrenes fortvivlede Vridninger under Dødskampen!“

„Her skulde Frøkenen alligevel komme og se!“ udbrød Ma' Rytter.

Frøken Elisa nærmede sig hende.

„Har Frøkenen dog nogensinde set Mage til, hvor det ene Faar især er fedt? Sikken en Masse Spæk der sidder her omkring ved Halsen! Og sikken en Masse Talg, der sidder der inde! Og lige saadan henne omkring Indvoldene! — Ja, det andet er nu ogsaa godt i Stand!“

Elisa maatte sige et Par beundrende Ord. Saa gik hun atter hen og satte sig paa Stolen, den eneste i Stuen.

„Jeg havde ellers en Smule „Godt“ til Børnene, men det faar de nu have til Gode til i Morgen!“

Sengeforhænget blev trukket til Side. Et Par smaa Ansigter tittede ud. „God Aften, Frøken Elisa! Vi sover ikke!“

Og hurtigt var de to Smaafyre i bare Skjorter ude paa Gulvet og henne hos Elisa.

„Nej, nej, I Smaafolk, det var ikke Meningen! Gaa nu kønt i Seng igen!“

„Skrub af i Seng igen!“ befalede Moderen.

Men Børnene bad saa godt for sig, at Frøken Elisa tilsidst forenede sine Bønner med deres. Og saa fik de da Lov til at tage Tøjet paa lidt igen. Der blev en Glæde, en Knasen Godter og en Snakken!

Ma' Rytter havde for et Øjeblik glemt ham, der laa under Bordet.

Det var ikke nogen videre bekvem Stilling, han laa i! Og koldt var der som bare Pokker paa Lergulvet. Han bed sine Tandstumper sammen og mumlede indvendig en Del ikke videre kristelige Bønner. Hvilken Kval voldte det ikke den arme Mand, at Ma' Rytter ubetænksomt gav sig til at tale om de Masser af Spæk og Talg, som var i Faarene! Taarerne var lige ved at komme frem i hans Øjne!

Snart kom de to Smaafyre til at „lege Hest". Den ene krøb paa alle fire paa Gulvet; den anden knejsede paa hans Ryg. Og saa gik det! Turen gik fra Elisas Stol til hen imod Bordet.

„De Helvedes Unger!" bandede Jochum indvendig.

Pludselig udstødte „Hesten" et Skrig og væltede sin Rytter af. Og begge begyndte at skraale, den ene, fordi han havde slaaet sig, den anden, fordi han var bleven bange for en „Bussemand" under Bordet.

Der blev en Koncert!

Den ene klyngede sig ind til Moderen, den anden til Frøken Elisa, som han bad om at jage den fæle Bussemand bort, som laa under Bordet. — Børnene havde nemlig sovet en Tid, hvorfor de slet ikke havde mærket Jochums Tilstedeværelse.

Elisa smilede, bøjede sig ned og saa ind under Bordet.

Et lille Skrig!

„Men hvem er det dog, der ligger inde under Bordet?"

Jochum kom nu frem, og Ma' Rytter maatte give en Forklaring.

Det var ham, hun havde købt Faarene af, og han havde lovet at hjælpe hende at slagte dem o. s. v., hvad hun nu kunde finde paa at sige.

Jochum var knasende vred.

Han sagde ikke noget straks, knuste kun sine Tandstumper tæt imod hverandre.

Men paa en Gang gik der noget, der havde en fjern Lighed med et Smil, over hans Ansigt.

„Frøken," sagde han, „a ved nok, te De giver en hel Del til Fattigfolk, og a har nu ogsaa tænkt, at hm, te — — men for ikke — æhem — at dele ulige, var det saa ikke bedst, vi snakkede sammen en bitte Krumme først? Og hvissom Frøkenen vilde, saa vilde a gerne — hm — bede Dem om at komme hjem til mig i Morgen Aften, for — æhem — for at vi — kunde snakke om 'et, saadan!"

„Det glæder mig meget at høre Dem tale saaledes, Jochum Jensen! Og nu kan jeg bedre forstaa dette her med Faarene! De har

naturligvis solgt dem meget billigt! — Jeg skal se at faa Fader med i Morgen Aften, saa kan vi jo aflægge Dem et lille Besøg med det samme, ikke sandt?"

„De vil — æhem — De vil saa nok — —?"

„Ja, med Fornøjelse! Og Tak for Indbydelsen, Jochum Jensen!"

Snart efter afleverede Elisa det Hvedebrød og den Krukke Mælk, hun var kommen med, og gik.

— Den, der skal kunne finde sig til rette paa den jydske Hede om Aftenen, maa være nøje kendt med Egnen. Men det var Elisa ogsaa, og hun skred rask frem ad Hedestien, idet hun snart saa op mod de tindrende Stjerner paa den mørkeblaa Himmel, og snart hen over den sølignende hvide Damp — Dagen havde været meget hed — der steg op fra „Mosekonens Kedel" — Engene omkring Aaen. Snart begyndte hun at nynne paa en Sang.

Men henne i „den kloge Kone"s Hus lavedes nu Tryllevandet. Børnene var atter Seng. En Gryde Vand var sat paa en Trefod over Ilden paa det murede „Ildsted". Jochum var ordret til fuldstændig Tavshed.

Faarekroppene hang endnu paa samme Sted som før, og Ma' Rytter gik fra dem til Gryden og fra Gryden til dem.

Faarenes Øjne, Hjerter m. m. kom i det kogende Vand, foran hvilket hun tilsidst stillede sig selv og fremmumlede noget, som Jochum ikke forstod et Ord af. Fra Tid til anden strakte hun en lille hvid Stav ind over Gryden og gjorde nogle hemmelighedsfulde Bevægelser. Gryden spilkogte. Fra Bordskuffen fremtoges et Pulver, som drysfedes i Vandet, hvorpaa Gryden toges af Ilden.

Jochum følte sig helt underlig til Mode. Det forekom ham næsten, som om han var lammet og ikke kunde røre sig af Pletten.

Klokken slog tolv Slag.

Vædsken siedes i en Krukke, hvorover Ma' Rytter ogsaa gjorde nogle løndomsfulde Tegninger i Luften.

Endelig kom hun hen til Jochum med Krukken.

„Stænk i Morgen Aften den her Vædske ud paa en Vej. Det første Fruentimmer, som saa gaar over'et, vil straks blive rasende forgabet i Jochum! — Og saa er vi to hinanden kvit!"

Jochum rejste sig, tog Krukken, kastede et forelsk.t Blik paa de „flommede" Faarekroppe, som hans Tænder saa skammeligt skulde gaa Glip af. Saa gik han. Benene rystede under ham hele Tiden, mens han gik hjem, og han sov meget uroligt den Nat.

— — —

Den næste Dag hen imod Aften gik han udenfor sin Gaard og spejdede over mod Aalholm. Der gik een Time, der gik to. Solen

var forlængst gleden ned bag de brune Lyngbakker i Vest, og Tusmørket havde saa smaat begyndt at sænke sig.

Endnu kunde han skimte Aalholm.

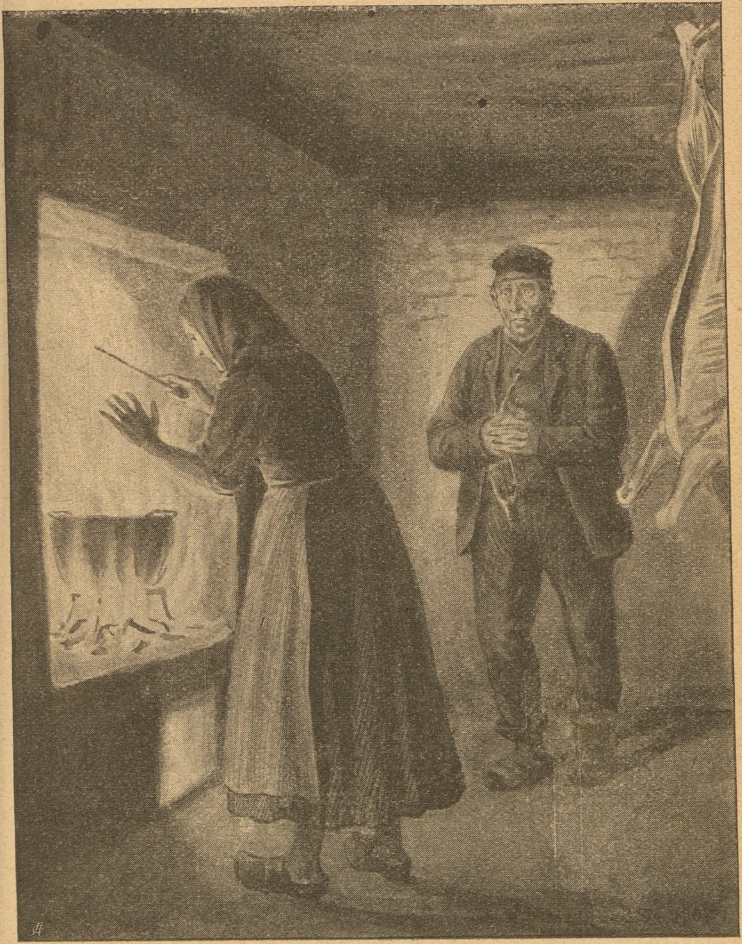

Rystelsen kom atter over ham, da han omsider øjnede en Mands- og en Kvindeskikkelse, som forlod Aalholm og styrede hen imod hans Gaard. Nærmere og nærmere kom de to. Han hørte Konradsens Røst.

Han hentede Krukken og fik dens Indhold stænket ud over Vejen,

inden de kommende endnu var altfor nær. Han slængte Krukken til Side, ind i Marken, hvorefter han ilsomt smuttede ind gennem sin Port, ind i Dagligstuen. Ingen af Folkene var endnu færdige med deres Aftenarbejde. Han var saaledes ene i Stuen.

Ma' Rytter traadte ind.

„A skulde hilse fra Frøken Elisa, at hun ikke kunde komme i Aften. Hun er en bitte Krumme „snavs". Men Konradsen skulde hen at tale med Præsten. Det kan være, han kommer indenfor, naar — men, men hvad er der ved det?"

Jochum var bleven ligbleg. Han for op, men satte sig straks igen og greb fat om Bordets Kanter.

„Kære Jochum, du har da ikke — —?"

„Død og Helvede!" udbrød Jochum.

Men Ma' Rytter kom hen og lagde sin Arm kærligt om hans Hals og trykkede et langt, varmt Kys paa hans Mund.

— — —

Ingen undgaar sin Skæbne. Det maatte Jochum Jensen sande. „Tryllevandet" havde gjort sin Virkning; Ma' Rytter var bleven rent tosset efter ham! I Førstningen bandte og dominerede han forfærdeligt og gjorde mere end nogensinde før sin Gaard til et Helvede. Men han var for overtroisk og fejg til, at han turde trodse Skæbnen, og saa skete da kort før Jul det mærkelige, at han giftede sig med en af de fattigste Koner i Sognet. Og een Trøst havde han, den nemlig, at det meste af hans to unge, fede Faar kom tilbage til Gaarden!

Hvordan Ma' Rytter turde og vilde gifte sig med ham?

Jo, fra første Færd havde hun været paa det rene med, at det vilde være en let Sag at faa Magten over en saa overtroisk Mand som Jochum. Og hun tog Magten og beholdt den, men gav sig aldrig mere af med „hemmelige Kunster" og den Slags. Kun en enkelt Gang maatte hun true Jochum med at „lave" et eller andet, hvis han ikke holdt sig i Skindet.

Naa, den Vinter fik Folk i Sognet da noget at snakke om!

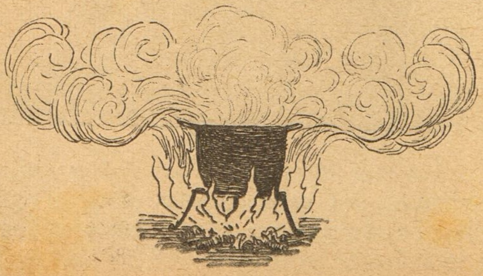

Kærlighed i Klitterne.

En Fortælling af Svend Venneløs.

Med Tegninger af Louis Moe.

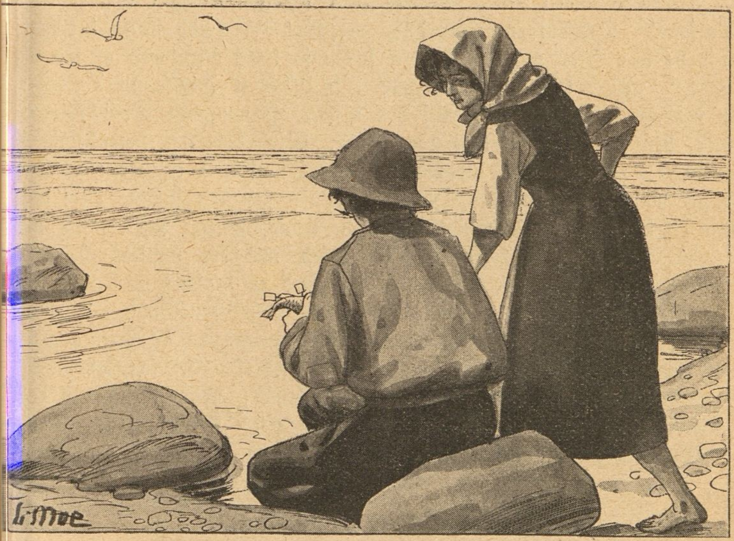

„Lad være Jens. — Du maa ikke, — det er Synd. — Aa, hvor kan du . . .", jamrede en lille Fiskerpige ved Siden af en tyk, kluntet Dreng, der stod nede paa Stranden, ivrigt beskæftiget med at anbringe to Korkstumper, en paa hver af en nylig fanget Ulks lange Finnepigge. Naar dette var vel besørget, skulde den sættes tilsøs igen, den skulde atter nyde sin Frihed, om end med behørig Modifikation. Indskrænkningen bestod i, at Korken forhindrede Ulken i at dykke ned til sit vanlige Hjem paa Havbunden. Den var tvungen til at følge Overfladen, hvor der ingen Føde fandtes for den, og hvis stærke Lys den ikke taalte. Denne Idræt kaldte han, at lave sig en Havskummer, og dens Tillokkelse bestod i at iagttage det forpinte Dyrs forgæves Forsøg paa at gaa tilbunds. Men det, der frydede den lille Dyrplager i højeste Grad, fik Pigens medfølende Hjerte til at krympe sig sammen, og hun stod nu og bad for Dyrets Liv, idet hun energisk rykkede ham i Bluseærmet, medens hendes smaa, nøgne, solbrændte Fødder ængsteligt trippede op og ned i Sandet.

„Hvor kan du være saa ond?" vedblev hun, fortsættende sine Bestræbelser for at hindre ham i at faa Korken anbragt. „Det arme Dyr maa jo sulte ihjel, — langsomt, — husk paa det, Jens. — Lad den hellere gaa, saa bliver den saa fornøjet; — den er da ogsaa en Vorherres Skabning ligesom vi andre."

„Aa Sludder, Ane," mælede Jens upaavirket. „I Tøse er altid saa sære. Saadan en skabet Ulk, — Ha! — Hvad skulde det gøre, at have lidt Sjov med den? Den kunde jo ladet være med at lade sig fange." Med disse Ord slyngede han Ulken et Stykke ud i Vandet, og iagttog med Iver, hvorledes den i sære, krampagtige Spring svømmede hen over Havfladen i store Buer, hver Gang efterladende sig et Kølvand, omtrent som naar man slaar Smut med en Sten. Saa længe han kunde øjne den, stod han ganske stille og stirrede efter den, men da den omsider forsvandt langt ude tilsøs, sprang han tilvejrs med et Hyl som et Udtryk for sin Tilfredshed med det vundne Resultat, greb derpaa sit Medetøj, en tjæret Snor med en kasseret Torskekrog paa, sparkede en Sandorm op, hvis, af Gangene udkastede, Sand just kringlede sig for hans Fod, og da denne var anbragt paa Krogen, anglede han efter en ny Ulk til Fortsættelse af Legen. Da Ane saa, at hendes Forestillinger var forgæves, brast hun i Graad, gemte sit Hoved bag Forklædet, og gik langsomt ind over Klitten ad Hjemmet til. Jens saa ikke efter hende, han havde allerede Bid igen.

* * *

Jens Bek og Ane Hav var begge Fiskerbørn i Konfirmationsalderen, opvoksede i et lille Fiskerleje ude i Klitterne ved Vesterhavets Bred. For dem havde Havet, det store Hav, der hver Dag laa udbredt for deres Blikke, intet rædselsfuldt eller truende; det var snarere som en god, gammel Ven, der nok kunde blive gnaven til Tider, brumme og give ondt af sig, men som dog til andre Tider kunde smile saa blidt, og blinke dem saa venligt i Møde, naar de den tidlige Sommermorgen styrede deres Kurs mod Stranden. Lige fra deres Fødsel havde Havet hver Aften sunget dem i Søvn, snart med vilde Sejrssange om Kamp og Fare, snart med dybe, bløde Moltoner. Desuden gav Havet dem Alt. Det var deres Spisekammer; — det forsynede dem med det skønneste Legetøj, — ved dets Fod var deres Tumleplads. Hvor var det ikke en Fryd at lege med den rullende Bølge, løbe fra den, naar den styrtede sig langt op paa Stranden i ilende Jag efter dem, og saa at lade dens sidste Kraft briste som Skum over de nøgne Fødder. Jo, de elskede Havet, om end med en ubevidst, vanemæssig Kærlighed, der dog altid vaagnede i fuld Styrke, naar et af disse Havets Børn af

Skæbnen flyttedes ind ad Landet til, hvor Bakker og Skove eller Byernes Huse overalt mødte det langtrækkende Sømandsblik.

Jens og Ane havde fra deres tidligste Barndom næsten altid været sammen. Deres respektive Fædre, Rasmus Bek og Lars Hav, var nære Naboer og tillige trofaste Venner fra Ungdommen af fra den Tid, da de igennem mange Aar sejlede paa Langfart sammen, og vedblivende, efter at de hver for sig havde opsparet sig en forholdsvis betydelig Sum til at sætte Bo for. — Begge slog sig ned derude i Lejet, holdt Bryllup paa en og samme Dag, og drev siden Fiskeri som en af de andre, men i større Stil og med bedre Redskaber end hidtil kendt der paa Pladsen. Aaret derefter, i en og samme Uge, kom der en Arving til hvert Hus, men derved blev det ogsaa. Hos Lars Havs var det en Pige, fin og spinkel, med store, violblaa Øjne, guldgult Haar, der ringlede sig i fine Smaakrøller rundt om Nakken. Ret en Dukketøs, som store Lars brummende sagde. Men himmelglad over Dukketøsen var han, og han gjorde sig de Snese af Ærinder ind i Stuen fra sit Arbejde med Garnene udenfor paa Bødepladsen bare for at have Fornøjelsen af at se omtalte Dukketøs rynke saa løjerligt paa Næsen, naar han bøjede sig over hende, og hans store Skæg strejfede hendes fine Hud. Men det var da ogsaa det allersompudsigste, han nogen Tid havde set, og nu havde han endda sejlet Jorden rundt mere end en Gang. Og saa lo han saa vældigt, at Barnet gav sig til at græde, og han blev kørt ud til sine Garn igen.

Ovre hos Rasmus Bek gik det derimod ikke saa lystigt til. Der blev det en Søn, en stor, tyk blytung Knægt, vistnok for svær, thi den unge Moder maatte bøde med sit Liv for hans Indtrædelse i Verden. Og saa brølede han, som han havde en Kniv i Halsen, lige til at Lars, der var kommen for efter bedste Evne at trøste Vennen og Enkemanden, resolut tog Knægten bort fra den Kones Skød, der, rigtignok forgæves, var tilkaldt for at indøve ham i Patteflaskens rette Brug, bar ham uden videre over i sit eget Hus og lagde ham til Rette i sin Kones venstre Arm. Der faldt Gutten øjeblikkelig i Ro, og der fik han sin faste Plads i de første Maaneder af sit Liv.

Lille Ane maatte overlade en god Del af sin lovlige Næring til den forslugne Jens, og det var let nok at se, hvem der fik Broderparten. Men heldigvis var lille Ane temmeligt smaatærende, og desuden — hun undte altid Alle det saa inderligt godt.

Uagtet deres første Næring saaledes var runden af samme Kilde, var de højst forskellige baade af Karakter og af Ydre. Jens firskaaren, næsten plump af Bygning med uskønne Ansigtstræk, der til Tider blev helt frastødende, især naar han fik et haanligt-trodsigt Drag ved Munden, der var ham egent, og hans lysebrune Øjne kunde blive haarde

og stikkende af opblussende Vrede. Ane havde fine, smukt formede Træk, dybblaa udtryksfulde Øjne, et Haar som Guldspind, saa langt og tykt, at det syntes at bringe Hovedet lidt bagover, og en yndefuld, næsten elegant Figur. „Alt for fint bygget af en Fiskerskøjte; — taaler ikke Hav og Kuling, — er snarere rigget til Lystkutter — hm ja, — faar nok passe paa i Tide," brummede hendes Fader med en tilsyneladende bitter Mine, naar hun, efterat hun var bleven voksen, kom ham imøde ved Havstokken, smuk og frisk som Foraaret selv.

Men kunde han end gemme Smilet bag sit store Skæg, saa røbede dog hans beundrende Blik Beskaffenheden af de Følelser, der raadede hos ham ved Synet af den elskede Datter.

Som Anes Ydre saa og hendes Indre, harmonisk dannet og udviklet. Et blidt og roligt Sind, — barnlig, lidt enfoldig Fromhed; — en naturlig, sikker Følelse for hvad der er Ret og hvilket Uret, og en aldrig svigtende Tilbøjelighed til at opofre sig for andre.

Skøndt saa forskellige som vel muligt, var disse to Børn, ved Forholdenes og Vanens Magt, næsten altid at træffe sammen, endog mest paa Tomandshaand, uagtet der ellers ingen Mangel var paa Børn i Lejet, som jævnaldrende Legekammerater.

Men Sagen var, at Jens med sin trodsige Natur, og temmeligt brutale Væsen var ilde lidt blandt disse, og han vilde have været endnu mere ensom, hvis ikke Ane med sædvanlig Medfølelse havde sluttet sig til ham og ofte taget hans Parti, om hun end langtfra altid kunde lide hans Maade at lege paa.

For det kan ikke nægtes, — han var en slem lille Dyrplager, den samme Jens, uden at det dog lod sig paavise, hvor denne Lyst til at volde Smerte havde sin Rod. Ane kendte ham, og hendes vagtsomme Øjne fulgte ham for at standse ham i rette Øjeblik, noget, som forøvrigt kun sjældent nyttede. Og Jens vidste det godt. Det saas af de hurtige, ligesom sky Øjekast, han sendte hende, hver Gang en ny Genstand for hans Myrdelyst kom ham for Øje.

Han ligesom skammede sig og holdt ikke af at møde hendes bebrejdende Øjne. Men det var ogsaa alt. Han havde mere end een Gang skamredet et af de magre Klitfaar, til det gispende styrtede under ham med brudte Ben. Saa havde han ganske vist faaet Hug af sin Fader, og det mange; — indtil Ane kom og bad for ham, lovede Bod og Bedring paa hans Vegne; men samtidig lovende sig selv at passe godt paa ham i Fremtiden. Desværre kunde han dog vedblivende pine Smaadyr og Fiske ustraffet af de Voksne. Thi Fiskerne derude antog ikke disse i Besiddelse af nogen egentlig Følelse for Smerten.

Men Ane kunde blive helt syg af at være Vidne til den opfindsomme Drengs Plagerier, og hun straffede ham ved at vende ham

H. Moe

Ryggen og lade ham være ene, hvilket Jens ikke holdt af i Længden men krøb til Korset med Løfte om Forbedring. Da han blev voksen, hørte dette Pineri ganske vist op af sig selv; men haard og unænsom overfor Dyrene blev hans Haand ved at være til hans Død.

At Ane Hav var bleven Fiskerlejets smukkeste Ungmø var utvivlsomt, og at mere end en af dets unge Knøse havde tabt sit Hjerte til hende og gerne vilde have hende til at tage Haanden med, var ligeledes sikkert nok; men endnu havde ingen af disse kunnet faa hendes Hjerte til at slaa hurtigere endsige da i Takt med sit eget.

Selv Jens havde paa een Gang faaet Øjnene op for hendes Skønhed og øvrige Dyder til stor Forundring for sig selv, og han havde forsøgt mange Tilnærmelser, dem han, paa Grund af deres tidligere fortrolige Forhold, havde god Lejlighed til; men hun havde afvist ham venligt, spøgende men derfor ikke mindre bestemt. Og det uagtet hun meget vel vidste, at baade hendes Forældre og Jens's Fader gerne havde set, at de to unge kom sammen. Derved var Jens Beks voldsomme Karakter blusset op i vild Lidenskab, dels af virkelig Kærlighed, dels ogsaa af Vrede over Tilbagevisningen. Han pukkede ligefrem paa, at han havde første Ret til hende, og da dette viste sig at gøre ondt værre, havde han aldeles forglemt sig selv og brugt Magt.

Men Ane besad, trods sin fine Bygning, ikke saa lidt af Slægtens Kraft i sig, hun vred sig løs i et Nu, og hendes lette Ben førte hende, hurtig som en jaget Hind, hen over de sandede Klitveje ad Hjemmet til, hvor hun grædende og forpustet styrtede om i sin forskrækkede Moders Arme, gemmende sit blussende Ansigt ved hendes Bryst.

Den mere tungvindte Jens fulgte hende en Stund, bandende og pustende; men Sandet bandt ham for fast, og Vildtet var for let, — han maatte opgive Forfølgelsen. Halvt skamfuld, men rasende, vandrede han den halve Nat omkring ude i Klitterne, pønsende paa og sværgende hende en dyr Hævn. Siden den Tid skyede Ane hans Selskab saavidt muligt, og holdt sig mest hjemme, ligesom ogsaa deres Forældre for en Del afbrød deres vante Omgang med hverandre.

Rasmus Bek var begyndt at skrante. En Dag, han havde været oppe paa Loftet for at hente en Sæk Rug, der skulde bringes til Mølle, var der gaaet et Trin itu paa Stigen, han var styrtet ned i noget Ros, der laa bag ved Gavlen under Loftslemmen, og havde faaet den tunge Sæk Korn over sig. Han holdt Sengen i nogle Dage, og Lars Hav kom daglig over til ham og gned hans syge Ryg med noget af de „tre Slags Spiritus", han havde staaende fra den Gang, han traadte fejl paa Toften og forstuvede Foden, og som en klog Kone havde raadet ham. Rasmus kom da ogsaa paa Benene igen, men galt var det

alligevel, han følte sig rigtig syg, og Smerterne i Korsryggen tog til, tilsidst i saadan Grad, at Lægen maatte hentes.

Han kom ogsaa, men forsilde. Der var sket et Brud paa Rygraden, som i og for sig var farligt nok. — Nu var der ved Forsømmelse gaaet Betændelse i de omgivende Kar og Muskelvæv, og der var ikke stort andet for Lægen at gøre end at lindre Smerterne. Faa Dage senere døde Rasmus, og ottende Dagen derpaa blev han jordet under stor Deltagelse fra Sogneboernes Side, thi Rasmus Bek var alle Dage en agtet og afholdt Mand.

Jens var den Gang tyve Aar gammel og var nu, som eneste Arving, Ejer af et pænt lille Sted med Grundmur, Avling og Græsning til et Par Køer og en halv Snes Faar, dertil en stor, veludhalet Havbaad med gode Fiskeredskaber, og det regnes for Velstandskaar der paa Kysten.

Han var altsaa, hvad man kalder „et godt Parti", og kunde frit have bejlet til hvilkensomhelst af Egnens uforlovede Ungmøer uden at nære synderlig Frygt for en Kurv; men der var kun En, der syntes ham værd at eje, og denne Ene undgik ham ved enhver Lejlighed, som om hun baade frygtede og afskyede ham. Hun havde ganske vist tilgivet ham hans raa Optræden den Dag ude i Klitterne, men da han forsøgte at opnaa et inderligere Forhold, under Henvisning til deres fortrolige Forhold i Barndomsdagene, viste hun saa tydeligt, hvorledes disse Minder tog sig ud, sete med hendes Øjne, at han, hvis han havde kunnet tænke klart i Øjeblikket, straks maatte indse, hvor haabløs hans Bejlen var.

Det kunde han imidlertid ikke, og istedetfor at bryde af overvældede han hende med en Strøm af Bønner og grufulde Trusler imellem hverandre og brast tilsidst i en larmende Graad.

Ane saa helt overrasket paa ham, væmmedes og løb sin Vej uden et Ord mere. Saa ilde tilmode var hun bleven, at hun aldeles overhørte de Eder, han i sin Ærgrelse sendte efter hende, som en Slags Tilgift.

Den Aften drak Jens sig ravende fuld oppe i Kroen, gjorde Spektakler og blev sat udenfor af den svære Kromand; rolig og besindig, trods hans rasende Protest. Men siden blev Jens en stadig Krogæst, og det blev mere og mere almindeligt at se ham stolpre om i en højt løftet Stemning. Han forsømte sin Bedrift; de gamle rystede paa Hovedet, naar der taltes om ham, de unge lo og smaadrillede ham, de vidste nok, hvad der var i Vejen. Alligevel kunde han ikke lade være at nærme sig til Ane.

Paa Afstand fulgtes hun af hans brændende Blik, saa at hun var helt uhyggelig tilmode; men da han ikke talte til hende, lod hun, som hun ikke saa ham.

⁂

Blandt sit Baadsmandskab havde Jens en af Lejets fattigste Fiskere, en ældre Mand, Anders Knag hed han. Samme Mand havde en voksen Søn, Ole, der siden sin Konfirmation havde faret tilsøs og kun været hjemme nu og da en kort Tid med flere Aars Mellemrum. Han var sin Faders Stolthed, og der var Grund dertil, thi raskere Sømand traadte aldrig noget Dæk.

Han var nu omtrent 28 Aar og havde allerede i flere Aar efter at have taget Eksamen i England sejlet som første Styrmand paa en stor engelsk Fuldrigger. Denne havde paa sin sidste Rejse lidt en Del Havari og var ved Hjemkomsten bleven oplagt i Dok for at underkastes et grundigt Eftersyn. Ved denne Lejlighed havde Styrmand Ole Knag faaet Orlov til at gøre en lille Sviptur hjem. Han havde tjent gode Penge, forstaaet at holde paa dem, og vilde nu se sine gamle Forældre lidt tilgode.

Ole var en smuk Fyr, smidig og stærk, med et klædeligt frejdigt Væsen. Det lyse, kortklippede Haar, der dækkedes af Sømandskasketten, og det store, tætkrøllede Fuldskæg gav hans, ellers lidt for godmodige Ansigt et fast, mandigt Præg. Han var en Søgut, der nok kunde faa en ung Piges Hjerte til at banke, og naturligvis sværmede alle Lejets unge Piger om og for ham. Det var saa uendeligt morsomt at tale med ham og høre ham tale Dansk paa sin dvælende engelske Maade.

Men snart udtyndedes Rækkerne, eftersom det tydeligt viste sig, at den kønne Ane Hav var bleven den udkaarne. Anes Fader gav med Glæde sit Samtykke, thi Styrmanden havde aldeles vundet hans Hjerte, ved i timevis rolig at sidde og høre paa hans Fortællinger fra den Gang, han foer tilsøs. Han anede kun ikke, at hans tilsyneladende saa opmærksomme Tilhører næppe havde opfattet et eneste Ord, saa optaget havde han været af at se paa Ane, der altid, som anden Tilhører, sad lige over for ham ved sin Faders Side. Hvad Oles Fader, gamle Anders Knag, angaar, saa spankede han om saa prynsk som en Pommerkok, spyttende fedt, og fortalte vidt og bredt om Sønnen til enhver, der vilde høre paa ham.

Og hans Kone, Else-Mari' græd sig helt rødøjet af bare Glæde, og snøftede bag sit Forklæde: „Ok, Herre Guj og Skabermand, sikken en Søn, vi har, saa stærk og saa ø—ndig."

Det gamle Ægtepar havde ogsaa andre Grunde til Glæden, thi Sønnen havde anvendt ikke saa faa af sine engelske Guldmønter til at købe sin Fader en god Baadpart, dertil et rigeligt Beløb for at faa deres gamle Hjem underkastet en gennemgribende Reparation, samt andet mere, af hvad de nu kunde trænge til. Et gammelt Ord siger: „En

god Søn giver en god Ægtemand", hvad Under da, at lille Ane gav sit fulde Hjerte til den raske Styrmand, der besad saa mange gode Egenskaber.

Den Dag, da Ole maatte afsted igen, var det endelig bleven afgjort, at naar han kom hjem fra denne Rejse, en Kinatur, der antagelig vilde vare et Aars Tid, skulde han gøre sig fri, og da skulde Bylluppet staa.

„Om et Aar, min lille Ane," sagde han ved Afskeden, „er jeg her med Guds Hjælp igen, og da har jeg tjent nok til at sætte Bo og købe en pæn, lille Skude for. Saa sejler jeg paa England og Østersøhavnene, og saa skal du, „my darling", have dig en fin lille Kahyt derinde i Købstaden, hvor du kan vente din Mand, naar han lægger op for Vinteren."

„Nej, nej! kære Ole, ikke i Købstaden, hvor ingen kender mig, og hvor jeg vil føle mig saa ene, og maaske blive overset, naar du er ude. Lad mig hellere blive her, hvor vi begge er fødte. Her ved Havet, — her er dog saa skønt."

„Siger du det, min lille Ane? — Ja, du skal raade for den Ting. Saa køber jeg da en stor Fiskekutter og fisker paa Island. Hvad siger du til det? Det giver ogsaa godt af sig, naar man er nogenlunde heldig. Eller jeg køber Fisk op — — — Halløj! — Ja vel gør jeg det. Jeg køber al Fisken op her ude i Lejerne paa Vestkysten, pakker den selv og eksporterer den til Hamborg. Nu faar vi jo snart Jernbane her ude, saa der maa absolut være Penge at tjene; jeg har set noget lignende før i Udlandet. Og saa beholder du mig i Land, lille Ane, som du jo helst vilde. Vi bliver her i Lejet, køber maaske Jens Beks Sted, jeg har hørt, at han nok vil sælge . . . men—e— det bryder du dig maaske ikke om," lagde han smilende til. „Hvad, din lille Gavtyv."

„Jo, jo, kæreste, elskede Ole, — jo. Saaledes skal det være. Skynd dig nu blot at komme hjem. Et Aar er en frygtelig lang Tid. Du ved, at jeg vil tælle Dage og Timer."

„Farvel da, — Farvel Vennen min, — vi ses igen."

* * *

Saalænge Styrmand Knag opholdt sig hjemme, havde Jens Bek holdt sig borte fra Anes Nærhed, skøndt han var rasende over at se, hvor fortroligt Forholdet udviklede sig imellem dem. Men da han var rejst, begyndte han atter at opsøge hende, naar hun var alene, eller han

ligefrem laa paa Lur efter hende, naar hun færdedes ude i Klitterne for at flytte et eller andet af Kreaturerne, som græssede der. Men nu tog Ane sig mindre af det end før. Hun følte sig altfor glad og stærk i sin Kærlighed, til at nogen anden Følelse kunde faa Magt med hende.

For hende var Jens kun et stakkels Menneske, der led af en fiks Ide, om end hun var en Smule ærgerlig over, at det absolut skulde gaa ud over hende, og over, at hun skulde plages med Ønsker, der var saa absolut urimelige. Jens mærkede det, og var til Tider helt vild af Raseri, især naar han havde drukket, hvilket ikke var sjældent i den senere Tid. Han tog sig ikke ret ofte noget nyttigt for, men delte sin Tid mellem Hjemmet, hvor han boede ene med en gammel værkbruden Husholderske, samt Kroen og Klitterne. Ude i Klitterne ved Kviksandene, havde han sin Yndlingsplads, særlig paa et Sted, hvor en nu næsten udtørret Bæk havde Udløb i Stranden.

Der var der dannet ligesom et Bassin, paa hvis Bund en Mængde smaa Væld uophørligt boblede Sandet op. Dette kaldtes almindeligt den kogende Kjedel; man ansaa det for bundløst, og for ikke længe siden var et Faar, der sprang deri, fuldstændig sunken igennem Sandet, uden at Folkene, som var Vidne dertil, formaaede at bjerge det, eller siden fandt Spor af det. Ja man fortalte endog, at der en Nat en Gang var bleven hørt Nødraab derude fra; men de tililende fandt kun en Hat ved Randen af den kogende Kjedel. Denne kendte de at tilhøre en omvandrende Bissekræmmer, der plejede at komme der paa Egnen, og denne var da heller aldrig bleven set siden.

Gamle Anders Knag havde ved sin Søns Hjælp købt en Tredjepart i den Baad, Jens Bek havde arvet efter sin Fader, og hvori han som Ejer indtog dennes Høvedsmandsplads ved Roret. Man havde vel egentlig ventet, at Jens af Beskedenhed havde overladt denne Plads til en ældre, mere erfaren Mand, som nu f. Eks. til Anders, især efter at denne var bleven Medejer i Baaden. Men sligt laa ikke i Jens's Natur.

Hvor han ikke kunde føre det store Ord, var han ikke i sit Es. Naturligvis kunde han sejle en Baad og bruge et Redskab trods nogen, men, — alligevel — han var kun 20 Aar, manglede Erfaring, og desuden, — „Beskedenhed klæder Ungdommen", mente Folk. Værst var det med den „Pælen", han var begyndt med. — Til Havs skal Hovedet være rent. Der er Brændevinssnak en ilde Ting, der, hvor fleres Liv afhænger af Høvedsmandens klare Syn og raske Handledygtighed.

Baade paa Grund af den Anseelse, som hans flinke Søn nød under sit sidste Besøg i Fiskerlejet, og som var falden tilbage paa Faderen, den forhen saa fattige og noget upaaagtede Mand, samt ved hans

egen Dygtighed, der traadte mere i Forgrunden nu, da han havde faaet sit eget at tumle med, fik gamle Anders Knag uvilkaarlig en Slags Førerstilling i Baaden, trods Jens Bek som $^2/_3$ Ejeren, især da han aldeles ikke var bange for at sige denne sin Hjertens Mening. En Aften, da de skulde til Havs, var Jens synligt drukken, hvorfor Anders Knag skubbede ham lempeligt, men bestemt til Side, og selv tog Styrvollen i sin Haand, med de Ord:

„Det bliver 'ligevel bedst, at du, Jens, kommer til Aaren i Aften, saa skal a' ta' Styret for denne Gang.“

„Hvad F . . . . . skal det betyde?“ bruste Jens op. „Hvad mener I med det? Tror I maaske, at jeg er fuld?“

„Do er heller it æddre,“ mumlede den lille Kresten Skriver ved Styrbords Aaren, idet han halvt forskrækket over sine egne Ord dukkede sig i Sædet.

Men Jens overhørte det og blev ved: „Da skal jeg F . . . . . danse mig vise Jer noget andet, I forbandede . . .“

„Ja det er nu godt nok, bitte Jens,“ afbrød Anders Knag ham med sin sindige Røst; „men du kommer nu ligegodt ikke ud med os i Nat. Morten Tammesen kan komme i mit Sted ved Aaren, — spring, Kresten Skriver, og hent ham herned, men svindt dig lidt. Han er en støt Mand, og han kan saa dele Part med dig, bitte Jens, ilav at du gaar hjem og sover din Donnert ud.“

Jens saa et Øjeblik ud, som han vilde fare paa den gamle Mand, men da flere af Øjenvidnerne demonstrativt traadte ham et Skridt nærmere, bed han det Onde i sig, gjorde kort omkring uden at mæle et Ord og gik hjem.

„Det var nu ligegodt en stram Lussing, du der gav ham,“ sagde Kresten Skriver, der just kom tilbage fulgt af Morten Tammesen.

„Han trængte haardt til den,“ mente en anden. — „Skal vi sætte Liv paa Spil for en Drengs Kæresteriers Skyld; for det er jo ligegodt derfor han gaar og bæller sig fuld i den sidste Tid.“

Jens kom heller ikke ud med Baaden de følgende Nætter. Han foregav sig syg, og holdt sig hjemme, inden Døre. Den gamle Husholderske fortalte med mange „Ak“ og „Herre Guj“, at Jens var bleven helt „taavelig“ og ligesom lidt „kataalsk“. Han sad ved Bordenden med Hovedet mellem begge Hænder, og vilde hverken æde eller drikke. Og saa var han helt gul i Ansigtet og saa for-færdelig ud af Øjesynet. Saaledes udtalte den Gamle sig til alle videbegærlige. Forresten var han ikke til at slaa et Ord af med en Vognkæp, og heller ikke til at faa i Seng, fortalte hun videre. — Saavidt hende. —

* * *

Vinteren var til Ende, Foraaret havde holdt sit Indtog. Lærken slog sin første Foraarstrille, og Ane kvidrede omkap med den; hun ventede jo snart sin elskede Ven, ham, der skulde bringe hende al Livsens Lykke. Aa, som hun havde lidt og ængstet sig for ham under de svære Vinterstorme; men eftersom Vejret klarede op og Gensynsstunden nærmede sig, opklaredes ogsaa Anes Sind. Snart kunde han være paa det faste Land, hjemme hos hende, udenfor al Fare, og aldrig skulde hun slippe ham ud paa det fæle Hav igen. Det havde han da ogsaa selv lovet hende, at han ikke vilde, men kønt blive hjemme hos sin lille Kone i Fred og stadig Lykke.

„Har I ikke set Lars Havs Ane fornys?" Saaledes lød Spørgsmaalet mellem Lejets Beboere en smuk Morgen i Maj Maaned.

Næ—j, — ja—e—nej—jov! — Der var da en, senere flere, der havde set hende Aftenen i Forvejen, et godt Stykke vesterude i Klitterne, hvor hun løb efter et Kobbel Faar, der havde rykket sig løs. Siden havde ingen set hende. — Forældrene vidste kun, at hun knap efter Nadvertid havde taget sit Bindtøj og var gaaet ud i Klitten for at flytte Faarene. De var noget senere gaaet i Seng i den Tro, at hun forlængst var kommen tilbage og befandt sig oppe paa det lille Gavlværelse, hun beboede.

Men om Morgenen var hendes Seng urørt. Saa var Angsten kommen over dem, og de havde ledt og forespurgt vidt og bredt efter hende. Hele Egnen og milevidt op og ned langs Stranden afsøgtes, men forgæves. Da den tredie Dags Morgensol oprandt, var omtrent alle sikre paa, at den savnede var død, omkommen paa en eller anden skjult Maade, og mange var de Gisninger, der fremsattes om Ulykkestilfældet. Thi et saadant holdt man det absolut for. Den Antagelse, der vandt mest Tiltro var, at en høj Klitbanke var skredet ned over hende, og havde begravet hende i et Øjeblik, hun havde siddet og hvilet sig efter sin Jagt paa Faarene. De to sammenkoblede Faar havde man fundet langt ude i Klitterne, hvor de havde snøret sig fast om en svær Enebærbusk.

Anes Forældre sørgede over deres Datter, saa de var nærved at gaa i Graven derover, og Anders Knag og med ham Else-Mari' var helt fortvivlede paa deres Søns Vegne. Da alt Haab var opgivet, maatte gamle Anders bekvemme sig til, saa godt og saa lempeligt han kunde, at meddele sin kære Søn det tunge Budskab om hans Elskedes Død. Han havde selv nylig haft Brev fra Sønnen, et Brev, skrevet af en lykkelig Mand, der er fuld af glade Forhaabninger om Fremtiden, og nu skulde han, — hans egen Fader, slaa dennes Lykkesbygning omkuld som et Korthus.

Han evnede det næsten ikke, og mange var de Gange, at han sønderrev det paabegyndte Brev og satte Pen og Blækhus tilside indtil videre. Endelig blev det dog skrevet færdig. Det var holdt i saa skaansom en Form, som denne med Pennen saa uvante Mand evnede. Han vilde alligevel ikke, at Budskabet skulde komme fra andre end ham. Og Brevet blev afsendt, adresseret til Rhederiet i London, og de gamle ventede ængstelig spændt paa, hvad Resultat, det vilde bringe. Brevet indeholdt dog ikke stort andre Oplysninger ud over det, at hans Kæreste, Ane Hav, pludselig var afgaaet ved Døden, samt om Sorgen derover og andre Omstændigheder af mindre Betydning; men der stod intet om, at Dødsmaaden var ubekendt, hendes Død ikke absolut fastslaaet, idet hendes Lig ikke var fundet.

Styrmand Knag skrev fra England som Svar herpaa et kort Brev til sine Forældre, ledsaget af en forholdsvis betydelig Pengesum. I dette stod der, at da hans Kæreste var død, saa havde han ikke noget at komme hjem efter. Han taalte desuden ikke at se det Sted igen, hvor han havde glædet sig til at bygge og bo med hende, der havde været ham kærere end hans eget Liv. Hvornaar han evnede dette, om det i det hele taget skete nogensinde, vidste han ikke. Nu havde han modtaget en Plads som Kaptajn paa det samme Skib, han hidtil havde faret med, og hvis tidligere Fører var død af Malaria under sidste Rejse. Han lod hermed følge 100 Pund Sterling, for at hans Forældre ikke skulde savne noget, hvis de i længere Tid ikke skulde høre noget fra ham. Det var den Sum, han havde bestemt at sætte Bo for, men den var jo nu bleven overflødig.

Det var en fortvivlet Mands haabløse, men beherskede Ord, der lød igennem Brevet, og Anders Knag sagde til sin gamle Kone, efter at han for tredie Gang havde maattet læse Sønnens Brev op for hende, før hun ret forstod det.

„Du skal se, Else-Mari'," sagde han med lidt usikker Stemme. „Du skal se, — vi ser ham al-drig mere, for han — han er overvunden." Og Else-Mari' foldede stille de rynkede Hænder og mumlede for sig selv: „Den bette Wolle. Vorherre spar' ham og trøst' ham." —

Anders Knag og hans Kone kom meget til Lars Havs den følgende Vinter. Det trøstede dem lidt allesammen at kunne udveksle deres Sorger for hverandre. Særlig var det Gisninger om Anes Dødsmaade, der kom paa Tale, og medens Anders holdt paa Sandskredet, mente Lars, at hun den ulykkelige Aften havde villet bade sine Fødder i Havstokken, men havde vovet sig for langt ud, saa at en Sø havde slaaet Benene fra hende og suget hende ud til Havs. Underligt

var det alligevel, at hendes Lig ikke var drevet i Land et Steds paa Kysten. — Men kunde hun ikke være kommen ind i en Makrelstime, som rent ud havde opædt hende? — Det gøs i dem ved Tanken. De kendte disse glubende Fisk, som, naar de optræder i større Stimer, anfalder hver levende Skabning, der er saa ulykkelig at falde ud blandt dem.

Desuden har Havet jo ogsaa andre glubske Rovfisk. Tusinde af Hajer, smaa og større, have deres Jagtterrain imellem Revlerne langs Jyllands Vestkyst, hvor der, trods deres sejge og moskussmagende Kød, fiskes og spises Masser af dem under Navn af Haa'er. Deres smukke, mat-staalblaa Rygskind er saa hvast, at det der paa Egnen ofte bruges til at afslibe Træ med, Grydeskeer eller Sleve, til at skure umalede Borde og Bænke, Jydepotter osv.

Længe var Anes og Oles sørgelige Skæbne Egnens vigtigste Samtalecemne, men som Tiden gik udviskedes Mindet derom af det daglige Livs Slid og Slæb. Kun de gamle Forældre kunde naturligvis ikke glemme det, om end de talte mindre derom end før. —

Jo, der var en til, som heller aldrig kunde faa det ud af Tankerne, og det var Jens Bek. Han huskede, og han sørgede; — men paa sin egen Vis, — — han drak. Han drak saa han nu næsten aldrig var ædru mere og gik som en Fabel for sine Omgivelser. Forresten var han, underligt nok, bleven langt mere føjelig og eftergivende end før. Saaledes havde han forlængst afstaaet Roerspladsen i Baaden til Anders Knag, medens han selv sad ved en af Aarerne; men nu og da, naar han havde drukket tæt, kunde han faa Anfald af Kommandosyge, med Skælden og Rasen, der gjorde det højst uhyggeligt og tillige farligt at være i Baad sammen med ham.

De andre tænkte alvorligt paa at forsøge at faa ham købt ud, men indtil dette kunde ske, passede de nøje paa, at han kun fik Lov at gaa med ud, naar de skønnede, at han var upaavirket af Spiritus. Helst var de helt fri for ham, da han som oftest var til mere Besvær end til Nytte ved selve Fiskeriet. Ro kunde han dog endnu, thi stærk som en Bjørn det var han.

En tidlig Sommermorgen laa de med Baaden langt ude tilhavs og dorkede Makrel. Det var det lifligste Vejr man kunde tænke sig. Det var lidt før Solopgang. Havets udstrakte Flade var blank som et Spejl, ikke en Vind rørte sig. Det var, som om baade Hav og Luft var stivnet, for aandeløst at iagttage Dagens Hersker „Solen", naar den betraadte sin Bane. Langt borte i Øst, inde over Kysten, der laa gemt bag Havets Runding, stod et Brus af kniplingbesatte, purpurrøde, guldbræmmede Skyer. Det var Solens Badetoga, hvori

den hyllede sig, straks den var stegen op af Havets igenfødende Bad. Ovenover hvælvede den høje Himmelkuppel sig ren og zart i den halvt gennemsigtige, blaagrønne Ton-Farve. Kun en enkelt, blændende hvid Fjersky sejlede over Zenith som en Svane i Ætheren. Den absolute Stilhed, der herskede ude i denne Vandørken, blev kun afbrudt ved et lille Plask, naar en mindre Fisk sprang over Vandskorpen, jaget af en større, eller af en enkelt Maage, som dykkede i Nærheden af Baaden. Fiskerne vare langtfra romantisk anlagte; men denne Morgen følte de, som om der var noget over dem, noget særligt.

De maatte uvilkaarligt se op og bøje sig for Skaberens Majestæt ved Synet af det skabtes Storhed og Skønhed. De følte ligesom Guds Aand over Vandene. Deres barkede Hænder glemte at drage Snøren, foldede sig halvt ubevidst, medens Tankerne fløj, i et kort Sekund, gennem Fortidens Synd til Fremtidens Haab. Fra den funklende Sol i Øst faldt deres Øjne, som dragne af en Snor, hen i Baadens Forstavn paa et blegt, opdunset Ansigt, der ragede op over et Sejl. Det var Jens Bek, der laa der, — sovende. — Han havde den foregaaende Aften smuglet en hel Flaske Rom med sig i Baaden, og denne havde han, dækket af Mørket, set sit Snit til at tømme i Løbet af den korte Sommernat. Han var derpaa bleven opdaget; skældt dygtig ud for sin Træskhed, og havde saa, dels af Ærgrelse, dels af Drukkenskab, faaet et af sine sædvanlige Anfald af aldeles ubehersket Raseri, der paa et hængende Haar havde bragt Baaden til at kæntre. Omsider var det dog lykkedes Kammeraterne at overmande ham, hvorpaa de havde snøret hans Fødder sammen med en Ende Kabelgarn og lagt ham hen i Stævnen, dækket af Fokkesejlet. Der var han straks falden i Søvn, og han sov endnu, medens de andre fiskede. Fangsten gik udmærket. Den ene sølvblaa Makrel kastedes ned i Baadens Rum efter den anden. Det syntes, som de var komne ind i en vældig Makrelstime, og der var Liv og godt Humør at skue i de gamle Ansigter; Øjnene skinnede omkap med de blanke Fisk dernede i Midtskotten. Solen havde nu kastet sin Skytoga og steg opad i sin fulde Glans.

En af dens første Straaler skød pludselig, som en Pil fra Buen, over Baadens Stævn og ramte den sovende Jens's opsvulmede Øjelaag. Hans Ansigt fortrak sig. Han forsøgte at aabne Øjnene, men kunde aabenbart ikke vaagne. En ond Drøm beherskede ham. Fiskerne iagttog hans sælsomme Minespil med skrækblandet Forundring. Solstraalerne syntes at hypnotisere ham gennem de lukkede Øjenlaag. Som de tavse sad der og stirrede paa den Sovende, lød der pludselig, lige over deres Hoveder, et Skrig, der endte i en sonor latterlignende Hulken, en Blanding af nervøs Latter og Kvindegraad, der skar igennem Stilheden som et skarpslebet Sværd. Det foer med Angst igennem Fi-

skerne; — de saa op og — blev beroligede. Det var den store Havmaage, de før havde set dykke i Nærheden. Den skreg op i Triumf, idet den svang sig i Vejret med en større Fisk i Næbet; — deraf den forunderlige, gurglende Lyd. Dette Skrig virkede paa Jens som et elektrisk Stød. Han sprang op med et Sæt. — Hans Øjne spiledes vidt op, men de saa alligevel intet. Pupilerne var trukne op ad, saa de dækkedes af Øjenlaagene, og kun de hvide, stærkt rødsprængte Senehinder var at se i det angstfulde, ophidsede Ansigt. Det havde et Udtryk som af en anspændt Lytten. „Hører I?" hviskede han aandeløst — „hun kalder paa mig — dernede fra „den sydende Kjedel". — Det er Anes Røst," hvinede han, „jeg kender den." Han dæmpede atter Stemmen, og fortrak Ansigtet til en endnu skarpere Lytten. „Hør, hvor hun græder, hvor hun beder for sig, kalder mig sin kære Broder, — men jeg — jeg er ubønhørlig."

Her gjorde han en lille Pavse, medens han krampagtigt bevægede de krummede Fingre som for at gribe noget. Fiskerne sad tavse, blege af Uhygge og iagttog ham, medens de aandeløst lyttede til hans Ord. Der dæmrede allerede en Anelse hos dem, en Anelse om noget skjult, noget frygteligt.

Atter begyndte Jens at tale, skøndt afbrudt og som med Besvær: „Ane! — Ane! — kæreste Ane, hvorfor viger du for mig? Mig, som vil bære dig paa Hænderne gennem Ild og Vand. — Hvorfor vil du ikke blive min? Ole, siger du, — nej, nej, lille Ane, lad ham fare, han sviger dig hver Dag i fremmed Land for andre Piger. — Kom til mig, — til mig — kun jeg er trofast. Jeg er som den brændende Ild, jeg fortæres selv, og jeg fortærer dig, fordi jeg elsker dig. — Hvorfor ser du nu igen saadan paa mig? Ha, ha, jeg kender Ole Knag, — du er ikke den første Pige, han har givet Løfte, han har mere end en Gang — — — Hvad! — vil du nu igen løbe fra mig, saa skulde da ogsaa S . . . . Nej, før gaa til Helvede og tage dig med, min Tøs. — Se saa, nu har jeg dig, — nu er du — min, forstaar du. Du skal tilhøre mig helt, give mig alt, forstaar du, — Ole kommer — bag — efter. Ja, bid du bare væk, — dine Bid er mig søde som Kys, men jeg er alligevel den — stær—ke—ste. — — — — —" Jens tav atter en Stund og sank sammen. Smaa nervøse Trækninger løb hen over hans Ansigtshud som Flammer paa en antændt Punschebolle. Stadig sad Fiskerne som forstenede, lyttede og stirrede paa ham, uden at kunne røre Haand eller Fod. Saa tog Jens fat igen: „Saa, Ane, — nu er du min for bestandig. Jeg har solgt min Sjæl til Helvede for at eje dig. — Det var Løgn, det jeg sagde før om Ole og Pigerne, nu maa du godt vide det. — Naa nu begynder du at skrige igen. — Ti stille med den Hylen, sket er sket, og hvad der er

ket, gør man bedst i at tie med. — Naa saa du vil ikke — du vil gøre Skandale, — kanske have mig i Fængsel og straffet, — Ne—ej! — saa hellere derned med dig — i Kjedelen — der holder du nok din Mund. — Saa! — Urrr, — Urrrr. — Ja, nu kan du række dine Arme ud efter mig, det vilde du aldrig før. Og dog skal jeg komme til dig, — her — her har du mig elskede. — — — —"
Ved disse Ord foer der ligesom et Glimt af Henrykkelse over Jens's Ansigt, han rettede sig op med et voldsomt Ryk, og til Trods for de sammenbundne Ben var han i et Nu oppe paa Toften, hvorfra han med et Hvin kastede sig paa Hovedet i Havet.

I samme Nu var Fortryllelsen løst. — Rask foer de tre Fiskere i Vejret, og kastede sig saa voldsomt over i den anden Side af Baaden, hvorfra Jens var forsvunden, at den nær var kæntret. Ingen af dem kunde svømme, det kan Fiskere og Søfolk mærkværdigt nok kun sjælden, men det var heller ikke fornødent i dette Tilfælde, thi de saa straks, at Redning var umulig. Alligevel var de parat ved Aarer og Baadshage for det Tilfælde, at de kunde faa Tag i den druknende unge Mand. De bøjede sig ud over Baadens Ræling og saa efter ham, agtpaagivende for at benytte et gunstigt Øjeblik. Her havde de et sjældent styg og uhyggeligt Syn. Havet var klart og gennemsigtigt i en temmelig stor Dybde. Der, hvor Jens havde styrtet sig ud, saas en Vrimmel af fodlange, pæleformede, skyggeagtige Fisk, der med Lynets Fart omkredsede et stort, langstrakt Legeme.

Dette var mere, end de tre Fiskere kunde taale. Ilfærdigt greb de til Aarerne, vendte Baaden og roede mod Land med en Hast som vel aldrig før. Stiltiende og blege sad de der paa Baadens Tofter, opfyldte af en pinefuld Uro. De turde næppe løfte deres Hoveder og se hinanden ind i Øjnene. Først da de naaede Land og befandt sig imellem Kammerater, Kvinder og Børn, løftede deres beklemte Bryst sig i et dybt Suk, og deres Tunge fik Evnen til at meddele de forfærdede Tilhørere deres grufulde Oplevelse derude paa Havet.

Don Perez de Pulgar.

Et Minde fra Granada af Børge Janssen.

Med Tegning af Louis Moe.

Det er i Granada.

Spanierne siger: „Den, der ikke har set Sevilla, har intet Vidunder set, men den, der ikke har set Granada, har slet intet set." Og noget er der om det!

I hvert Fald er Granada en herlig By, et Eventyr i Sten, en Drøm i Farver, og rundt i dette Eventyr, denne Drøm vandrer jeg nu med min gæstfri Ven, Don Garcia Carillo. Ja, gæstfri det er han! Paa anden, tredie Haand var jeg anbefalet til ham, og saa stillede han paa Jernbanestationen med Vogn, havde bestilt Hotel til mig, mødte hver Dag, fjorten i Træk, paa Hotellet og spurgte, hvad jeg nu vilde se. Og han førte mig fra Vidunder til Vidunder, og gik vi paa Kafe sammen, ja, saa vilde han altid betale, aldrig maatte jeg; jeg var jo Granadas Gæst!

En Dag førte han mig ind i Domkirken.

Højt, højt oppe krydsedes Hvælvingerne, Luften var sval, duftende af Røgelse og Blomster, rundt ved Altrene laa bedende Kvinder; deres Vifter og Rosenkranse raslede i den dybe Tavshed.

Saa faldt et Orgel brusende ind, Don Garcia bøjede Knæ, jeg gjorde det samme. Men Don Garcia var en praktisk Mand; først lagde han sit Lommetørklæde paa Gulvet. Saa var vi færdige med at knæle, og vi gik Kirken rundt, fra Alter til Alter, fra Herlighed til Herlighed. En gammel Sakristan med Sølvstav i Haanden, hvid Alongeparyk og violet Kappe lukkede os ind i Kongegravene. Det var en hel Kirke, og midt i den bag kunstig slyngede Jerngitre og under Hvælvinger, sværtede af Aarhundreders Røgelse, sov Don Fernanda og Donna Ysabel, Maurernes Overvindere, Kristendommens Sværdbragere, den evige Søvn. Paa Væggen er i herligt Snitværk fremstillet Kristendommens Sejr over de vantro. Og Sejren er sikker nok, Bøddeløkserne blinker, og Maurernes Hoveder ruller i Snesetal langs Jorden.

Man var ikke bedre den Gang end nu.

Saa gaar vi videre; men først puffer Sakristanen mig i Siden med Sølvstaven og rækker sin gamle, krogede Haand frem mod mig.

Saa gaar det rundt i Kirken, og Don Garcia hvisker med Stolthed om alle de Skatte, vi ser.

„Se der, Ridderen paa Hesten, det er vor Skytspatron Sankt —," siger han, og jeg fortsætter: „Jago de Compostello!"

Han ser forundret paa mig og komplimenterer mig kraftigt.

Men det skulde blive kraftigere endnu.

Med eet staar jeg nemlig stille og peger paa en simpel Ligsten i Gulvet. Et halvt udvisket Kors og Indskrift prydede den.

„Der ligger Don Perez de Pulgar," siger jeg.

„Hvem, Sennor?"

„Don Perez de Pulgar!"

„Kender ham ikke, Sennor!"

„Hvad for noget, kender De ham ikke, kære Don Garcia, det var da ellers en meget berømt Mand —."

Vi staar lidt og maaler hinanden, og straks fo'r den Tanke gennem mit Hoved, at de Spaniere dog var nogle uvidende Stympere; men saa gik min Tanke fra Granada lige direkte til Børglum Kloster, og jeg huskede, hvordan jeg en Gang der, da en af Gaardens Folk viste mig rundt i Klosterkirken, standsede ved en Pille, hvor der var indmuret et Stenhoved.

„Naa, det er der, at der er indmuret en Nonne?"

„Hvad for noget?" spurgte den anden, „det har jeg aldrig hørt noget om —."

Dansken var ligesaa god som Spanieren, og jeg gjorde min spanske Ven Afbigt i mine Tanker; men derfor blev han dog ikke klogere, før jeg, den fremmede Isbjørn fra det høje Nord, havde givet ham, den indfødte Granadiner, fornøden Efterretning om den gode Don Perez de Pulgar.

Og den fik han straks efter inde paa vor Vinstue, mens den perlende Amontillado glødede i Glasset.

„Ja, kære Don Garcia, udmærkede Ven, som jeg aldrig vil glemme, og som jeg vil skænke mit Hus, naar du en Gang bereder mig den Lykke at gæste mig i mit fjerne Hjem — du kender altsaa ikke hin brave Ridder Don Perez de Pulgar?

Det var i 1492, Don Fernando og Donna Ysabel, de to meget katholske Majestæter, som vi jo nys havde den Ære at se til inde i Kirken, laa for Granadas Stad, hvor Maurernes sidste Konge, Kong Boabdil, og hans Mænd, forgæves søgte at kæmpe mod de indviede Kristenvaaben og Madonnas velsignede Korsbanner.

Sort og Syge og den bitre Hungersnød herskede i Staden, snart maatte den falde, saa Korset kunde styrte Halvmaanen. Men endnu var Portene stængede, og endnu bad de vantro derinde til deres Allah.

Ude i de kristnes Lejr paa Vegaens Slette holdtes Messer og Bøn; men der blev ogsaa tømt mangt et Bæger af Spaniens solgyldne Vin.

Saadan sad en Skare gode, kristne Riddere sammen i godt Lag, drak og slog Tærning.

Blandt dem var den gæve Don Perez de Pulgar.

„Det varer mig længe," sagde han og tømte sit Bæger, „inden Staden er vor, altfor længe varer det, om jeg var Herre, jeg tog den Stad med stormende Haand —."

„I er altid saa hastig, Don Perez, I faar vel bie til Don Fernando og den høje Donna vil, at Granadas Perle skal smeddes i deres Krones Guld."

„Det faar jeg vel," sagde han og faldt i Tanker.

„Ja, Taalmod er godt, Don Perez —."

„Ja, for Kvinder —."

„Aa, vi er dog vel Mænd?"

Don Perez trak paa Skuldrene, og der blev Uro, Raslen med Kaarder.

„I skulde storme Granada, Don Perez, det blev et herligt Bytte —."

Der lød Latter rundt om, Don Perez' Haand knyttedes om Kaardehæftet. Saa kastede han Hovedet tilbage og raabte:

„Ja, spot I kun, men hør, hvad jeg sværger!"

Der blev Dødsstilhed.

„Jeg, Perez de Pulgar, sværger her paa mit Kaardehæfte, saa sandt hjælpe mig Gud og min Skytshelgen, Sct. Jago de Compostello, at jeg endnu i denne Nat vil være i Granada! Hører I det, Sennores, jeg, Perez de Pulgar, vil være den første kristen, der sætter sin Fod paa de vantros Jord. Hør mig Sct. Jago!"

Nogle trak paa Skuldrene, troede, at Vinen havde gjort ham galen; men andre, der kendte Don Perez, mente, han vilde holde Ord.

Og det gjorde han.

Thi da Solen sank bag Vegaens Slette og gød sin glødende Guldstrøm over Granadas Mure, over Alhambras Taarne og Sierra Nevadas evige Sne, da bad Don Perez sin Rosenkrans til Ende, listede bort fra Lejren, sprang i Darroflodens Vande og svømmede ind under Stadsmuren. Saa stod han midt blandt de vantro, men Mørket gemte ham. Han rev et Blad af sin Bønnebog, paa Bladet stod „Fader vor", og med sin Dolk naglede han det fast paa Porten til de vantros Moske.

Saa svømmede han tilbage, sin Ed havde han holdt!

Og nu hviler han under Domkirkens Gulv, og nu ved De det, kære, dyrebare Ven, som jeg aldrig skal glemme!"

„Skaal, Sennor," sagde Don Garcia, en Skaal for Dem og Don Perez!"

Vi stødte Glassene sammen og jeg føjede til:

„En Skaal for Dem, ædle Ven, en Skaal for Eventyret i Sten, Drømmen i Farver, en Skaal for Granadas Stad.

Afholdt.

„Naa, Ella, du blev længe hos dine Slægtninge?"

„Ja, jeg kunde slet ikke faa Lov at rejse; de vilde endogsaa gerne have haft mig til Svigerdatter."

„Naa, hvorfor vilde du da ikke det?"

„Aah — de havde jo ingen Søn!"

Berete Daa.

En gammel Kærlighedshistorie af Anders J. Eriksholm.

Med Tegninger af H. F. Schmidt.

Skumringens graa Slør laa over Borreby.

Paa den vestlige Himmel, hvor Solen var gaaet ned i et flammende gyldent Lys, glimtede endnu en svag, bleggul Stribe; men den viskedes snart bort, det gule Farveskær sluknede i det graa som en døende Arnegnist, der kvæles i Asken. Og Skyggerne voksede, og Høstnattens blanke Stjærner spirede frem paa den store, mørknende Himmel.

Det var en Aften i August 1658.

I den store Dagligstue paa Borreby lød munter Tale og Klang af Bægre, der flittigt tømtes og fyldtes paany. Paa det lange Egetræsbord stod to brændende Lys i snoede Sølvstager. Det meste af Stuen laa i Halvmørke, og Vokskærternes Flamme, der viftede i Lufttrækket fra et aabent staaende Vindu, kastede et usikkert, blaffende Skær over de blussende Ansigter omkring Bordet.

Paa Vindusbænken ved Væggen sad de to unge Junkere, Falk Urne til Taarnborg og Jørgen Arnfeldt til Basnæs. I en Hyndestol foran Bordet havde Slotsværten Volmer Daa taget Plads, og i en lignende Stol med mageligt Ryg- og Armlæn indtoges Sædet af Præsten i Boslunde, Hr. Iver Munk.

Midt paa Bordet tronede en stor Ølkande af Træ, siret med Sølv paa Laaget og Hanken, og ud for Gæsternes Sæde stod Bægre eller Stobe, ligeledes med Sølvforsiringer. Selskabet forlystede sig med Tærningespil. Ved hvert Bæger, undtagen Præstens, laa en Stabel Sølvmønter, der skiftede Ejermand, alt eftersom Tærningerne faldt.

Jørgen Arnfeldt havde kastet sidst. Tærningerne viste det højeste Tal, de kunde, og med et Henrykkelsens Glimt i sine smaa, sorte Øjne saa han sig om i Kredsen. Men Præsten lagde sit runde Hoved med den fyldige Haarmanke melankolsk paa Siden, medens han ivrigt gravede ned i sine dybe Lommer for at hente sin sidste Sølvdaler op.

„En skulde tro, at selve Belials Aand var faret i Tærningerne!" sukkede han. „Nu har I, ved min Himmerigspart, spillet mig arme Mand Bankerot!"

Volmer Daa lo, greb Ølkanden og skænkede i Stobene.

„Tag en dygtig Slurk, Hr. Iver," bød han. Saa forgætter I snart jer Formues Forlis."

„Skal vi lægge Tærningerne bort?" spurgte Falk Urne.

„Nej!" sagde Hr. Iver bestemt. Hans Ansigt blussede af Ivrighed og af det stærke Rostocker-Øl.

„Hvad vil I da sætte ind?"

„Ja, hvad sætter I ind, Præst?" lød det samtidig fra Hr. Daa og Jørgen Arnfeldt.

„Min „Pollux" — min gode Ridehoppe," sagde Præsten med en højtidelig Klang i Røsten.

„Hør an!" udbrød Volmer Daa, idet han rejste sig i Sædet og dunkede sit Bæger mod Bordet. „Nu kaster vi om „Pollux"! Hun er min Tro nok værd at vinde."

Der var stille i Stuen. Jørgen Arnfeldt laa med Overkroppen halvt hen ad Bordet. Hans sorte Øjne lyste af Griskhed, en lidenskabelig Attraa efter Gods og Guld, og med sin højre Haand klemte han om Tærningerne, som var de et gyldent Bytte, det gjaldt at holde fast.

Men Falk Urne syntes uanfægtet af Spillelidenskaben. Hans brune Øjne søgte hen til Stegersdøren, hvor Berete Daa, Volmers unge Søster, nylig var forsvundet. Saa lænede han sig tilbage paa Bænken, trommede med Fingrene paa Bordpladen og gav sig til at synge:

„Jeg sætter ind min Ganger,
min Skimmel god og graa,
dertil min Lædersadel
med Sølverfrynser paa.

Jeg synger for jer, Hr. Iver!"

„Saddelen ogsaa?" spurgte Volmer Daa.

„Saddelen ogsaa," sagde Hr. Iver og nikkede.

Falk Urne begyndte at synge igen:

„Sæt I kun ind jer Skimmel
med Gjord og Sølversko."

Saa slog Volmer Daa i Bordet:

„Nu tier du kvær, Falk! En kan jo fast intet faa Ørenlyd for dit Lirum-Larum."

Tærningerne raslede paany. Der kastedes tre Gange. Jørgen Arnfeldt saa mismodig ud. Han havde gjort lave Kast og havde kun ringe Udsigt til at vinde „Pollux". Højeste Tal havde Volmer og derefter Hr. Iver. Men tredje Gang skiftede Lykken. Den sorgløse Falk Urne, der kerede sig lidet om Spillet og endnu mindre om nogen Vinding, gjorde et uventet Lykkekast, hvorved han avancerede foran alle de andre.

„Nu er „Pollux" min!" udbrød han lystigt og smilte drillende til Jørgen Arnfeldt, der kun slet forstod at skjule sin Ærgrelse. „Og saa kan mit Lirum-Larum vel intet forstyrre din Andagt længer, gode Volmer?"

Og han tog fat igen paa Verset, han før standsede midt i:

„Sæt I kun ind jer Skimmel
med Gjord og Sølversko.
Jeg sætter Skarlagskaaben,
min Ære og min Tro."

Døren var gaaet op, og Berete Daa stod i Værelset, ung, fager, med et skalkagtigt Glimt i de mørkeblaa Øjne.

„Det tyske Bryg smager eder nok i Aften, Hr. Urne," sagde hun skæmtende, „'aasom det Slags Viser ligger eder paa Tunge!"

„Falk Urne har saa sandelig Grund til at synge," tog Præsten Ordet. „I skal vide, Jomfru Berete, at min „Pollux", min gode Ridehoppe, har han vundet mig fra."

Jomfru Berete lo.

„Men er I galen, Hr. Iver? Mister I da ganske Fornuften, naar I rører ved Kort og Tærninger? Forgangen vilde I sætte jert gamle Arvesølv ind, i Dag taber I „Pollux". Næste Gang, naar Tærningerne ruller, forliser I baade Kjole og Krave!"

„Ak, Jomfru Berete, I har saa sandelig Ret til at tage mig i Skole! Og hvorfor skulde I ikke gøre det? Spot og Skade har fra Arilds Tid været Hjertens tro Følgesvende."

„Jeg spotter eder ikke, Hr. Iver. Men jeg tænkte, at det kuns var unge, ufornumstige Jomfruer, saadanne, som Falk Urne synger om, der satte saa mangt i Vove paa et Tærningkast."

„Tykkes I, den Jomfru i Visen var at dadle, Jomfru Berete?" spurgte Falk Urne.

„Det maa jeg vel tykkes. Al den Stund, hun spillede saa højt et Spil."

„Nu, den, der vil vinde Lykken, maa sætte Livet ind."

„Der siger I sandt. Men det maa ske i Alvor, i ærlig Kamp, i aaben Færd. Ikke i Leg og blindt Gækkespil."

„Ingen raader Lykkens Runer, men Lykkens Tærninger kan En selv kaste. Den, der vover kækt, stiger stundom højt —"

„Eller falder ned og bryder sin Hals!"

„Det kan vel hænde iblandt. Men tiest er Farten god. Vinden fylder den kækkes Sejl, men den vægelsindede fanger sjælden Bør."

„Hvor I maa have en god Tro til eders gode Lykke, Falk

Urne? Den bær eder saa højt oppe, at jeg næppe kan drage eder til Jorden igen!"

„Jeg tror ogsaa paa min gode Lykke, som I siger, Jomfru Berete. Den er fager som den lyse Dag, og dens Vinger er stærke som den unge Ørns."

„Falk Urne havde rejst sig fra sit Sæde paa Bænken og nærmet sig Jomfru Berete, der stod lænet mod Kaminen ovre i Halvmørket.

Deres Øjne mødtes, og han spurgte:

„Tror I intet, Jomfru Berete, at det i en enkelt Stund kan komme slig over et Menneske, at al dets Hu, al dets Vilje og dybeste Attraa tvinger det, ligervis som Jomfruen ved Tavlbordet, til at sætte sit dyreste Pant i Vove?"

„Hvorfor spørger I mig derom?"

„Fordi det lyster mig at vide Svaret af eders Mund."

„Ak, saa!"

„Kunde I tænke eder en saadan Stund?"

„Kan hænde."

„Og I ved en Jomfru, der ikke veg tilbage, om en slig Indsats krævedes af hende?"

„Jeg ved en saadan Jomfru."

„Nu?"

„Men en Ting maatte hun først vide."

„Hvad maatte hun vide?"

„Om det, hun havde at vinde, var hendes Indsats værd."

Det glimtede som af Staal i Beretes store, mørkeblaa Øjne. Med et Knix og en let Hovedbøjning forlod hun den unge Junker og gik ud af Stuen.

Men Falk Urne stod som en, der var dumpet gennem et Lag af gyldne Skyer og først nu fornam Jorden under sin Fodsaal. Havde hans frejdige Stemning, hans sikre Tro paa Beretes Kærlighed gjort ham overmodig?

Han blev staaende ved Kaminen, ventende paa, at Berete skulde komme igen Men Berete kom ikke. Da begyndte Vreden at koge i hans Sind. Havde Berete stormodig vraget ham? Betød hendes Ord til ham, at han ikke var hendes Kærlighed værd? Nuvel! Da skulde han ej kære og klynke som en kvidefu'd Ungersvend. Der var Jomfruer i Hobetal, fagre, stovte som Berete. Han tarvedes blot at strække Haanden ud —

„Ej, ej, Falk, jeg tror forsandt, du staar og falder i Staver?" lød Volmer Daas Røst ovre fra det lange Bord, hvor Drikkelaget var i god Gænge. „Heran med dig og tag dit Bæger som Mand i Laget!"

C.H.F.S

„Falk grunder paa sin Vise," sagde Jørgen Arnfeldt spottende. „Han sang og kvinkelerede saa bravt før. Nu hænger han med Fjerene som en Drossel i Regnvejr!"

„Gaar det dig an, Jørgen?" spurgte Falk Urne skarpt, idet han indtog sin Plads ved Bordet.

„Vist ikke! Men jeg tykkes, du burde synge din Vise til Ende."

„Hvad for en Vise?"

„Om Svenden og Jomfruen ved Tavlbordet. Der er et Vers, du har forgættet, og det er det allerbedste. Hør kun til:

Den næste Gang, Guldtærning
paa Tavlebordet randt,
den Jomfrulil hun tabte,
og Ungersvenden vandt!"

I Jørgen Arnfeldts smaa, sorte Øjne blinkede en tirrende Haan, der tvang Blodet op i Falks Kinder, og han maatte lægge Baand paa sig for ikke at slynge Sangeren sit Krus i Ansigtet.

Paa een Gang sprang han op, hug Kruset i Bordet, og før nogen gættede, hvad han havde i Sinde, stod han med dragen Kaarde midt paa Gulvet.

„Du brovtede forgangen af din Færdighed i Fægtekunsten, Jørgen!" sagde han. „Lad os nu se dit Mesterskab an, om vi ej skal tage dit Ord for tom Pral!"

„Er Øllet gaaet dig til Hovedet, Falk?" spurgte Volmer Daa. „Du vil vel ej yppe Kiv og Tvistemaal i fredeligt Lag?"

„Kiv ypper jeg intet," svarede Falk. „Men det tykkes mig en fuldt saa gavnlig Id for unge Adelsmænd at svinge Kaarden som at hænge paa Bænken over Krus og Tærninger!"

„Om min Broder Claus havde været hjemme," sagde Volmer, der lod, som holdt han Falks Ord for lystig Skæmt, „vilde det min Tro have været ham en retskaffens Moro at krydse Klinge med dig, Falk. Jeg gider ej umage mig dermed."

„En skulde vel intet tænke, Jørgen," æggede Falk, „at du ængstedes for dit gode Skind?"

Han havde næppe talt ud, før Jørgen Arnfeldt stod ved hans Side med dragen Kaarde.

Der var gjort Plads i Stuen. Jørgen havde iført sig Brystharnisk og Armskinner, som Volmer Daa havde bragt ind fra Vaabenkammeret for at gøre Kampen saa ublodig som mulig. Falk nøjedes med et Panser, der netop dækkede hans Bryst.

To blanke Klinger lagde sig korsvis over hinanden, skiltes og mødtes paany. Falk Urne afbødede sikkert og med lynsnar Hast sin

Modstanders Stød. Han førte Kaarden med let og legende Haand, men efterhaanden voksede Iltenheden hos begge de kæmpende, og Huggene faldt drøje og djærve.

Ubemærket var Døren bleven aabnet, og Berete Daa stod paa Tærskelen.

Hun strakte sine Hænder afværgende ud, som vilde hun holde de kæmpende tilbage, men ikke en Lyd kom over hendes Læber. Som fastnaglet til Stedet blev hun staaende, og hendes Kinder var hvide som den udhuggede Brystdug paa hendes røde Kjole.

Pludselig saa hun Falk vakle, og Klingen faldt ud af hans Haand. Med et Skrig styrtede hun frem. O, Gud, o, Gud, hvad var der dog hændet, medens hun var borte? Falk var saa bleg, og hans Øjne lukkede sig. Ak, Falk, Falk, hendes egen hjertensgode Ven!

Volmer Daa og Præsten traadte til for at støtte den saarede. Falk havde faaet et let Stiksaar i Armen. Det var kun af ringe Betydning, og da han slog Øjnene op og saa Berete staa bøjet over sig, vendte den friske Farve fluks tilbage i hans Kinder. —

* * *

Medens dette foregik, lød der Hestetrampen i Borggaarden, Døre smækkede op og i, og ind i Værelset traadte en ung, nogle og tyveaarig Mand i adelig Dragt.

Det var Claus Daa til Espe og Borreby, Volmers yngre Broder.

„Ej, Claus, hvorledes staar det saa til paa Espe?" spurgte Broderen, da den ankomne havde slængt sin Hat og Kappe fra sig paa en Stol.

„Paa Espe gaar alt i sin gamle Gænge," svarede Claus Daa. „Men det tykkes mig, I satte nogle sære Ansigter op, da jeg kom. Hvad er hændet?"

„Det er snart fortalt," sagde Falk Urne, idet han rettede paa sit Ærme, hvor Forbindingen nys var lagt. „Jørgen og jeg tog os for at prøve, hvis Klinge, der bed bedst."

„Og Jørgens var ikke den sløveste," føjede Volmer smilende til.

„Nu, I vil faa bedre Brug for eders Kaarde i Tiden, som kommer," sagde Claus Daa med en usædvanlig Alvor og saa sig om i Kredsen.

„Hvorlunde mener du?"

„Jeg mener, at vi alle har vort Værge behov, saasom Svensken er i Landet!"

„Svensken!"

„Just Svensken.“

„Skæmter du eller taler du Sanden?“

„Ej er Tiden til Skæmt, Svensken er ret nu i denne Aften landet ved Korsør!“

Og Claus Daa berettede i faa Ord, hvad han havde erfaret om de svenske Troppers uventede Indfald i Landet.

Der blev talt om, hvorledes man skulde forholde sig i de kommende Ufredstider, hvorefter Gæsterne brød op. Hr. Iver fik Lov at ride hjem til Boslunde paa „Pollux“, saasom Falk Urne mente, at Præsten nok kunde have Brug for sin rappe Hest under de utrygge Forhold, der var i Vente.

Krigsbudskabet havde lagt en Dæmper over Sindene og ligesom fyldt Luften med Alvor og Uro. Men da Falk Urne sporede sin Hest ad de hjemlige Veje i den maanelyse Nat, bølgede en varm Glæde i hans Bryst. Den stumme Angst og Sorg, han havde skuet i Beretes Aasyn, da hun stod bøjet over ham, sagde ham mere end tusind ømme Ord. Og uden Tanke for Krig og Landeplage gav han sig til at nynne hint Vers, som Jørgen havde sunget for at spotte hans Elskovskvide:

„Den næste Gang, Guldtærning
paa Tavlebordet randt,
den Jomfrulil hun tabte,
men Ungersvenden vandt!“

Berete Daa sad alene i det blaa Gavlværelse i Taarnbygningen. Hænderne hvilte i hendes Skød, og hun stirrede tankefuld frem for sig.

Aa, at der nu atter var Ufredstider i Landet! At En ikke kunde faa Lov at leve sit Liv i Fred! Snart vilde Fjendens Folk trænge ind i Gaarden — i Morgen eller kanske allerede i Dag. Og de vilde bænke sig om Bordene og gøre sig til Herrer derinde, og hun maatte brede Dugen og lade fyldte Fade og tunge Ølkander bære frem.

Det uventede Krigsbudskab var slaaet ned som en Bombe i hendes Dages trygge og glade Ro. Naar hun saa fremad, faldt der en sort Skygge over den fejre Lykke, hun havde drømt om og haabet paa.

Hun havde drømt sig som Falk Urnes Fæstemø, hans trolovede Brud.

At Falk Urne bar Kærlighed til hende, vidste hun, hans Øjne havde vidnet det tit og ofte under deres Samvær. Men stundom tyktes han hende altfor tillidsfuld, altfor sejrsikker i Forvisningen om hendes Elskov, og da havde hun ved et køligt Blik, et stolt Smil pludselig stænget sit Hjærtes Eden for ham.

Kanske vilde der gaa Uger, Maaneder, ja Aar, inden hun og Falk atter kunde mødes som før. Og Falk, der var blevet saaret — maaske for hendes Skyld. Den gode, kære Falk! Aa, om hans Saar ikke var saa ufarligt, som han mente. Om han laa syg og krank derhjemme paa Taarnborg, uden Pleje og Omsorg medens Fjendens Folk gik ind og ud af alle Døre og larmede i alle Stuer? Ak, om hun blot kunde skaffe sig Visshed om hans Skæbne — —

„Gudsfred og Goddag min dyrebare unge Jomfru!"

Berete blev med et brat Tag revet ud af sine sørgmodige Tankers Spind.

En hæslig gammel Zigøjnerske iført en Klædning af brogede Pjalter, stak sit Hoved ind ad Døren. I det sortbrune, koparrede Ansigt sad et Par smaa lumske Øjne, der skinnede som en Kats.

Berete følte sig uhyggelig til Mode. Den Gamle syntes hende som et Ulykkens Varsel.

„Hvad vil I?" spurgte hun. „Hvi kommer det sig, at I trænger eder herind?"

„Ak, min naadige, allerkæreste Jomfru," klynkede Zigøjnersken. „Bliv ikke vred paa en gammel Kvinde, der intet forstaar sig paa fornemt Folks Sæd! Dørene stod aabne, ikke et levende Væsen var at se. Saa gik jeg lige ind i Stuen til jer."

„Trænger I til noget at spise," sagde Berete, „da gak ud i Stegerset. Jeg skal byde en af Fadeburspigerne at give eder Mad og Drikke."

„Den kære Guds Moder velsigne eders Hjærtelag, mit skønne Barn! Om jeg trænger til Føde, siger I? De sidste to Døgn har jeg intet spist. Tarmene skrige i mit Liv af Hunger. Fjenden er i Landet, som min Naadige vel ved? Hvor en Stakkels-Kvind' som mig og mine Lige kommer hen, faar En hugget Døren i paa Næsen. Pak hun sig med Svensken! siger de. Men Svensken giver En Døden og Djævelen. Han har nok med at mætte sine egne Kreaturer og kaster heller en fattig Kvind' som Føde for Ravnene, end han rækker hende et Stykke tørt Brød."

Zigøjnersken var traadt helt hen til Berete, der havde rejst sig og stod med den ene Haand hvilende paa en Stol. Den Gamle bøjede sig for at betragte Linjerne i hendes Haand, men Berete, der mærkede hendes Hensigt, drog uvillig Haanden til sig.

„I ønsker ej, at jeg lægger eders Fremtid aaben for eder, naadige Jomfru? Nu, det gøres ogsaa ufornødent. I kan saavist stole paa eders gode Lykke om nogen kan det. Af eders fagre Aasyn gætter jeg den lyse Rosenvej, I faar at vandre."

„Vil I have noget at spise, da følg mig," sagde Berete afbrydende. „I sagde nys, at eders Tarme skreg efter Føde."

„Tøv lidt, mit lille Guds Lam! Naar En har fastet to Døgn til Ende, da kan En faste en halv Time endnu. Medens vi er ene to, unge Jomfru, vil jeg spørge hende, om der intet er, hvormed jeg kan være hende til Tjeneste?"

„Hvormed skulde I kunne være mig til Tjeneste?"

„Hvem kan vide det? Tit kan ogsaa den, der er højt paa Straa, have en Haandsrækning behov. En Haandsrækning, som ej enhver Terne eller Huskarl kan yde. Saa ung I er, mit smukke Barn, tør jeg vel tro, at I kender Kærligheds Magt?"

„Om jeg kender Kærligheds Magt?" Berete rødmede og sænkede sine store mørkeblaa Øjne for Zigøjnerskens lurende Blik.

„Ej, ej, mit dyre Blod, det kunde jeg vel vide? Har I en Fæstemand, og han er stedet i Fare, da kan jeg give jer Raad, at I kan afvende Faren fra hans Vej."

„Kan I?" spurgte Berete nysgerrig.

„Og vender eders Fæstemand sin Hu fra eder," vedblev Zigøjnersken, „da kan jeg faa ham til at fatte Elskov til eder paany. Men eftertragtes eders Kærlighed af en, I intet elsker, da kan I døve hans Elskov med Ild og Staal. Jeg skal lære eder de hemmelige Ord, I skal sige, og de Tegn, I skal gøre. Lyt kun til, naar jeg hvisker Ordene i eders lille Rosenøre! Mangen ung Jomfru har forgæves villet købe mine Tryllemidler for en gylden Dukat."

Den gamle Zigøjnerske bøjede sit Ansigt tæt hen til Jomfru Beretes og hviskede hende noget i Øret, hvorefter hun med højre Haand foretog nogle underlige Bevægelser i Luften. En uventet Lyd fik Berete til at vende Blikket hen imod Døren, og til sin Overraskelse opdagede hun, at hun og Zigøjnersken ikke var alene.

I den aabne Dør stod Jørgen Arnfeldt fra Basnæs.

Berete fattede sig dog snart og gengældte med et Smil Junkerens Hilsen.

„Bringer I godt nyt, Jørgen?" spurgte hun.

Junkerens Øjne hang ved hende med et sælsomt sky Blik, som Berete dog ikke syntes at lægge Mærke til.

„Godt nyt?" gentog han i en spottende Tone. „Naar Fjenden hærger Landet og plyndrer Ens Ejendom, tror I da, at En kan have gode Tidender at bringe?"

„Naa, naa, Jørgen, Svensken har vel ej voldet eder stor Fortræd endnu? I ser mig hel og holden ud i alle Maader. Fortæl mig, hvad der er hændet jer, siden sidst. Har mine Brødre ej været paa Basnæs? De drog hjemmefra i Morges inden Daggry."

„De rider just ind i Borggaarden i dette Øjeblik," sagde Jørgen Arnfeldt. „Og Falk Urne er med dem."

„Falk Urne!" Det bølgede som et Fryderaab i Beretes Sind, og hun gik hurtigt til Vinduet for at se ud.

Zigøjnersken havde imidlertid trukket sig hen til Døren, hvorfra hun med en slesk, krybende Mine vedblev at holde Øje med Berete.

Berete, der halvvejs havde glemt hendes Nærværelse, blev den Gamles Fagter vaer og trykkede hende et Guldstykke i Haanden. En Fadeburspige kom til i det samme, og sammen med Pigen forsvandt Zigøjnersken under Skrabud og Taksigelser i Retning af Stegerset.

Lidt efter traadte Claus Daa og Falk Urne ind i Stuen. Volmer stod ude paa Trappen og gav Ordre til en af Staldsvendene.

Det var hen imod Aften. Solen var ved at gaa ned; en gyldenblank Glans lyste paa den vestlige Himmelrand.

Berete fornam en stor og varm Glæde, da Falk Urne rank og frejdig som altid tren hende i Møde. Der kom Kande og Bægre paa Bordet, og Samtalen gik livligt og muntert trods Krigens truende Skygger og Ufredstidens Urosbølger.

„Vi vil danse!" udbrød Berete med et. „Vi vil danse Fakkeldans i Riddersalen!"

Og uden at afvente Svar løb hun ud i Stegerset, hvor der ved Ildstedet laa et Bundt lange, tynde Fyrretræstænger.

Berete greb nogle af dem, tændte Ild i den ene, og da Flammen blussede klart i Vejret, vendte hun tilbage til de andre.

Hver af Junkrene fik en brændende Fakkel i Haanden og stillede sig derpaa op til Dans. Berete slog Dørene op til Riddersalen og dansede foran. Høstdagens Skumring havde alt begyndt at sænke sig derinde. Faklernes røde Skær kastede et sælsomt, flakkende Lys ud over det store Rum med det høje Bjælkeloft og de mange løndomsfulde Fordybninger i Væggene. Og det var, som de henfarne Aander ved Larmen og Fakkelskæret vaktes af deres Dvale og skjælte sig som sorte Skygger i Krogene.

Pludselig faldt Faklen af Jørgen Arnfeldts Haand. Han var ligbleg, som havde han set et Aandesyn, og stirrede paa Berete, der med yndefulde Bevægelser og blanke Øjne vuggede sit Legeme i Takt til Dansens vekslende Rytme.

Claus Daa, der dansede ham næst, stak ham Faklen i Haanden paany, skubbede ham smilende og læmpeligt foran sig, og Dansen gik lystigt gennem Salen, medens Faklernes Blus jog Mørkets hvileløse Skygger rundt i en Spøgelsedans langs Væggene.

Saa brød de op.

Falk Urne og Jørgen Arnfeldt red sammen hjem gennem den stjernefunklende Høstnat.

„Tag dig i Vare for Jomfru Berete," hviskede Jørgen hemmelighedsfuld og bøjede sig frem i Sadlen over mod sin Ledsager. „Hun staar i Pagt med onde Magter!"

Falk Urne brast i Latter.

„Hvi kommer du med saadan Taabesnak, Jørgen? Ser du Syner, eller har du kigget for dybt i Kruset?"

„Spot du kun!" sagde Jørgen krænket. „Men vil du lyde et godt Raad, da lader du Berete fare."

„Hvad ondt har hun da øvet?"

„Hun er i Ledtog med Troldkvinder!" Jørgen Arnfeldts Røst lød som en Snogs Hvæsen.

„Hvad ved du derom?"

„Hør kun til og døm saa! Jeg kom uventet over hende i Gavlstuen i Aften og traf hende ene sammen med en gammel Heksekvind', der lærte hende hemmelige Kunster. Jeg saa det selv, mærk dig det! Men der er værre Ting, der vidner imod hende, som du skal høre." Og Jørgen Arnfeldt fortalte, at han under Dansen i Riddersalen pludselig havde set en sort Djævlegestalt ved Beretes Side. Synet havde fyldt ham med en Uhyggens Gru, og deraf kom det, at Faklen var faldet ham af Hænde.

Falk Urne lyttede alvorligt til. Men da Jørgen tav, rystede han paa Hovedet, som om han med det samme vilde ryste den stygge Anklage mod Berete langt bort fra sig.

„Daarskab og Drømmeri til Hobe!" mumlede han, idet han sporede sin Hest og fortsatte sin Vej i Tavshed.

Der lyder Brinsken og Hovslag af mange Heste, Trampen i Stenbro og op ad Trapper af tunge Læderstøvler, højrøstede Stemmer, der tale i Munden paa hverandre, Raab og Eder —

Det er Svensken, der holder sit Indtog paa Borreby.

Soldaterne fører Hestene i Stald. En stjæler Havre i Laden, en anden vipper Vand op af Brønden. En ung Kvartermester staar midt i Borggaarden. Han giver sine Ordrer med stærk og klinger Røst, der lyder ud over den store Gaardsplads. Gaardens egne Folk forputter sig inden Døre og kryber sammen paa Stænger og i halvmørke Udhuse.

Det har regnet hele Dagen. Himlen har begyndt at klare, men Gaardspladsen ligger som et stort Søle med brede Vandpytter, og Reg-

nen driver af Soldaternes opkrampede Hatte, Støvlerne er tilstænkede langt op paa Skafterne af Jord og Smuds.

Under Skrig og Skraal myldre de op ad Borgtrappen, storme ud i Stegers og Fadebur, lejrer sig om Kælderens store Ølankre. Nogle trænger ind i Slottets Værelser, overgramse alt, hvad de træffer paa, stikker et forgyldt Signet og en Del Sølvbægre og Sølvstobe til sig. En Soldat støder i Kaadhed sin Bøssekolbe mod et stort Krystalspejl paa Væggen, saa Glassplinterne fyger om Ørerne paa ham, en anden skærer med sin Daggert Silkebetrækket af en Stol, en tredje kaster sig med sine vaade Klæder og snavsede Støvler i en opredt Seng med silkefrynsede Spærlagen.

Det er Krigstider, Ufredstider, Lovløshedens Tider.

Berete har staaet ved Vinduet i et af Taarnkamrene og set Fjenden komme. Hun er bleg, hendes Læber kniber sig tæt sammen, af de store mørkeblaa Øjne lyser tavs Foragt.

Hun gaar ind gennem Værelserne, hvor Soldaterne har øvet Hærværk og nu holder Drikkelag. En Tønde med tysk Øl er slæbt op i Dagligstuen og lagt paa en af de store Armstole med Gyldenlæders-hynde. En lang sortsmudset Karl staar ved Tønden og tapper i Kovse og tomme Lerskaale, han har hentet fra Stegersets Hylder.

Fra Fadebur og Stegers lyder Pigernes Hvin, blandet med Soldaternes Eder og raa Latter.

Alle Vegne Uro, Larm, Forvirring, Plyndren og Hærgen.

En ung bredpandet Fyr strækker sin Arm ud imod Berete som for at spærre hende Vejen. Uden et Ord støder hun ham tilbage. Men da griber han fat i hende, tager haardt om hendes Haandled, og forgæves søger hun at vride sig ud af hans Tag.

Blodet strømmer op i Beretes Kinder, hendes Hjærte banker hæftigt under Brystdugen. Men i det samme gaar Døren op, Soldaten slipper sit Tag, og alt bliver paa en Gang stille.

Paa Tærsklen staar en ung Officer i en blaa, guldbræmmet Kappe. Han er smuk og mandig at se. Hans venstre Haand knytter sig om Kaardefæstet, med den højre løfter han sin fjerprydede Hat for at hilse paa Berete.

De ser en Stund paa hinanden, Berete og Manden i den blaa Kappe. I Beretes Øjne luer Harme og Haan.

Hun hører ham give Soldaterne en Befaling og ser dem lystre hans mindste Vink. Hans Øjne er rolige og klare. I et Nu er Drikkelaget endt. Tønden rulles ud i Gaarden, Stole og Borde sættes paa deres Plads, og Stuen faar atter sit vante Udseende.

Som ved et Trylleslag er der skaffet Ro og Orden til Veje blandt den larmende, tøjlesløse Krigerhob.

Berete staar ved Vinduet, halvt gemt i den dybe Nische. Soldaterne er borte, og hun er ene med den unge Officer.

Han bøjer sig ærbødigt for hende, riddermæssig som en Kavaler ved Hove.

„I kan være tryg, ædle Jomfru. Eder skal intet ondt vederfares. I og eders Ejendom staar under min Beskyttelse."

Hans Stemme har en ejendommelig smuk og varm Klang.

Da ser hun paa ham, forundret, underlig betagen af hans Væsens Højhed og Varme — og hendes Øjne er ikke saa fjendtlige som før.

* * *

Der er gaaet Uger, siden Svensken har taget Kvarter paa Borreby.

Det daglige Liv paa Gaarden er forlængst kommen i sin vante Gænge.

Ingen Voldsdaad, intet Hærværk øves ude eller inde. Den Uro og Frygt, som den fjendtlige Indkvartering vakte, kendes ikke mere. Pigerne forretter deres Syssel inden Døre, og paa Marken gaar Arbejdet uhindret som før. En stærk og fast Haand holder Tøjlesløsheden blandt Soldaterne i Ave og evner at tæmme de balstyrige Gemytter.

Men de fremmede Krigsfolk har bragt Liv og Afveksling ind i Hverdagens ensformige Dont.

Ogsaa Berete mærker dette.

Der er lidt af Eventyrets Farve og Fart over Dagens Liv. Fra Folkestuen lyder nu og da Tonerne af en Trompet, og det vrimler med brogede Uniformer i Borggaarden, hver Gang Madklokken ringer.

I Slottets Dagligstue sidder den unge Officer. Berete duger Bordet og sætter Fade og Madbrikker frem. Han følger opmærksomt enhver af hendes Bevægelser. Der er i hans Blik og Mine noget, der ligesom beder om Undskyldning for den altfor lange, paatvungne Gæstefærd.

Berete forstaar ikke sig selv.

Hun føler sig lønlig draget mod den unge Mand med de lyse Øjne og det lyse Skæg, han, der sidder der ved Bordet saa rolig og fornem, saa stilfærdig og klog.

Han — hendes Fjende!

Hun har tænkt, at hendes Had skulde omkredse Fjenden som brændende Luer, at hendes Haan og tavse Foragt skulde være som Kugler, der slog mod Fjendens Pandebrask.

Men hun ser sig afvæbnet. Vaabnene er uden Sværdslag faldet hende af Hænde.

Hun griber sig i en andagtsfuld Lytten, naar den fremmede Officer fortæller om sine Eventyr og Oplevelser i fremmede Lande, og hun følger ham paa hans vide Farter.

Det bølger sælsomt i hendes Bryst. Hun ved slet ingen Rede paa sine Tanker.

Og deri er han Skyld — den unge Mand med den blaa, guldbræmmede Kappe.

— — Dag rinder efter Dag.

Det er en silde Efteraarsaften.

Stormen suser gennem de store Træer i Haven, og nede fra Borggaarden blander sig et Horns Toner med Stormens Orgelsang.

Berete sidder ene i Stuen. Paa Bordet staar en tvearmet Sølvstage med to brændende Lys.

Hendes Kinder er blege, i de mørke Øjne glinser en Taare. Hun lytter til Orgelbruset derude i Trækronerne, til de underligt sukkende, klagende Lyde, Aftenen bærer ind til hende. Det er hende, som en Sjæl er stedt i Vaande og mindelig kærer sin Kvide for hende. Men hun ved ingen Raad, ingen Trøst.

Hun presser Hænderne mod sit Bryst og bliver ved at lytte.

Saa rejser hun sig og gaar frem og tilbage over Gulvet. Der er ikke længere nogen ude i Mørket, der tigger om hendes Hjælp. Det er hendes egen Sjæl, der vaander sig og klager.

Ak, hvor længe vil denne Krig vare? Hendes Brødre er borte, Falk Urne med. Og hun sidder ene paa Borgen — ene med en Fjende, der ved sit første Blik har gjort hende vaabenløs.

Det tykkes hende, som er hun givet i fremmed Vold.

Hun føler, at skal dette vare, da vil hendes Hjærtes lønlige Troskabsløfte til Falk Urne brydes ...

Berete standser foran Kaminen og stirrer paa de rødgyldne Gløder.

Der er en Tanke, der pludselig slaar ned i hendes Sind:

Den gamle Zigøjnerkvindes Ord om at døve Kærlighed!

Hvad om hun prøvede derpaa? Hun ved, at den unge Officer elsker hende. Hans Øjne har sagt hende det, disse stolte, rolige Øjne, hun frygter for at møde. Det er, som en Trolddom drager hende mod ham. Om hun brugte Trolddommens Tegn til at tvinge ham bort fra sin Vej, da fik hendes stakkels Hjærte vel Fred?

Berete overvejer ikke længe.

I feberagtig Hast henter hun fra en Hylde i Væggeskabet et Bundt tørrede Urter og en lille Flaske med en mørk, stærkt lugtende Vædske —

en Tinktur, som hendes Broder Volmer bruger, naar han i Ny og Næ dyrker Guldmagerkunsten.

Med rystende Hænder kaster hun Urterne og Flaskens Indhold paa Kaminens Gløder. Hendes Haar bølger løst om Skuldrene, hendes skarlagenrøde Kjole skinner dobbelt rød, som hun staar der, belyst af Ildskæret. Besværgelsens Ord lyder fra hendes Læber, og der stiger op om hende en fin Damp fra Urterne og den brændende Vædske. Dampen bliver tættere og tættere og omhyller hendes Hoved som hvide Skyer, medens Stuen fyldes af en stærkt krydret Duft

Uden at Berete har hørt det, er Døren bleven aabnet, og en høj, rytterklædt Skikkelse staar i Stuen.

Det er Falk Urne.

Han betragter det sælsomme Syn foran sig. Hans Ansigt bliver graat, og der gaar et Ryk som af legemlig Smærte igennem ham. I nogle Sekunder staar han ubevægelig, som naglet fast til Stedet. Da river han sig løs, og lydløst, som han er kommen, trækker han sig ud af Døren, der falder til med et Brag.

Den dumpe Lyd vækker Berete til Besindelse. Forfærdet stirrer hun mod Døren. Men der er ingen. Hun hører kun Stormens Hvin og Susen, de evindelig sukkende, klagende Røster ude fra Mørket.

En Rytter rider i skarpt Trav ud af Borggaarden, men Lyden af Hestens Hovslag dør bort i Stormens Brus.

— Nogle Timer efter hersker Opbruddets Forvirring og Travlhed paa Gaarden. Førend Dagbrud har den svenske Officer og hans Trop forladt Borreby.

To Aar er gaaet.

Krigen er endt, Fredens Tider vendt tilbage i Landet.

Claus Daa opholder sig atter paa Espe, Volmer er paa Borreby hos Berete.

Men paa Taarnborg staar Slottet tomt, og ingen ved noget om Falk Urnes Skæbne.

Krigens Tider har været tunge for Berete.

Den ene fjendtlige Horde efter den anden har holdt sit Indtog paa Gaarden. De har tømt alle Madskabe, tyndet ud i Gaardens Drifter af Kvæg og Faar, og det kaglende Fjerkræ har maattet række Hals, saalænge der var en Høne paa Hjaldet.

Det er dog ikke bleven derved. Naar de ubudne Gæster har bænket sig ved Bordene i Slottets Stuer, har de stukket i Lommerne, hvad der faldt dem i Hænde af Bægre og Knive og gammelt Arvesølv. Som Ransmænd og egenmægtige Herrer har de raseret inde og ude.

Berete har været Vidne dertil. Harmen har brændt i hendes Kinder. Men hvad nytter det at kære og klage? Hun bar Hovedet højt og kækt. Tavs lod hun dem skalte og valte som de vilde: Krigens Tider fik vel en Gang Ende. Men i hendes Øjne lyste Haan og Foragt over disse plumpe Horders lave Griskhed, og hun tænkte paa en ung Mand, i hvis stolte Blik og værdige Holdning hun havde set en Krigsmands Ædelsind.

— Kort efter den sidste fjendtlige Styrkes Bortdragen kom Hr. Iver Munk fra Boslunde en Dag i Besøg paa Borreby.

Hr. Iver syntes ikke at have lidt nogen Men i Krigens Tid. Han havde bevaret sit gode Huld, og over hans runde Ansigt med de smaa, kloge Øjne lyste det samme glade Smil som altid. Haarmanken var fyldig som før og strøget glat tilbage over Issen.

„Hvorlunde lever I, kære Jomfru Berete?“ spurgte han, da han var bleven ført til Sæde, og Berete havde sat en Kande hjemmebrygget Øl for ham. „Svensken har vel gjort rent Bord hos eder som hos andre, kan jeg tro?“

Berete svarede, at han ikke alene havde tømt Kælderens Ankere og Fadeburets Hylder, men hun ejede end ikke en Sølvske eller et Sølvbæger mere i Huset.

„Ved min Himmerigs Part!“ udbrød Præsten, idet han stødte sit Krus mod Bordet. „Da har de formaledidede Karle været rettens graadige!“

„Jeg fører intet Klagemaal derover,“ sagde Berete. „Sligt Tab kan vel forvindes.“

„I taler sandt og klogt. Tabt Gods kan forhverves paany, og En bør ej lægge sig den Ting for stærkt paa Hjærte . . Men I har dog sikkerlig intet imod at faa en og anden af eders Ejendele tilbage?“

Berete saa ufattende paa Præsten, men Hr. Iver nikkede smilende, hentede en lille Kasse, han havde bragt med sig, og fremtog af denne flere af de Sølvgenstande, større og mindre, som Fjenden havde røvet paa Borreby.

Hr. Iver, der snildelig havde forstaaet at omgaas Svensken, havde for en billig Penge tilt'sket sig en stor Del af de Tyvekoster, Soldaterne bragte til hans Præstegaard, og som de havde ranet hos hans Venner og Frænder.

Saaledes gik det til, at Hr. Iver, nu, da Fjenden var borte, kunde give enhver sit.

Da Berete havde udtalt sin Tak for Præsten, sagde denne: „Jeg har en Hilsen til eder fra Falk Urne.“

Beretes Øjne vogtede ængsteligt paa Præstens Ansigt.

„Lever han end," spurgte hun dæmpet.

„Han lever."

„Hvi kommer han da ikke selv, men sender sin Hilsen med eder?"

„Falk Urne er alt for flere Maaneder siden draget ud af Landet."

„Hvorhen?"

„Det nævnte han ej. Han gik paa lange Rejser, sagde han."

„Ved I ej heller, naar han vender tilbage?"

„Naar Lykken en Gang skikkede ham Bud. Saadan lød hans Ord."

Berete tav en Stund. Saa lejrede der sig et Smil om hendes Læber.

„Nu," sagde hun. „Saa vil ogsaa jeg vente paa Lykkens Komme."

Præsten saa paa hende. Trods Smilet om hendes Mund forstod han den Smerte og Sorg, hans Melding havde bragt hende, og han fornam hendes Stemme sitre af undertrykt Graad.

Maaske havde Præsten en Anelse om Grunden til Falk Urnes Bortdragen. Det Rygte var kommen ham for Øre, at Berete øvede Trolddom og uskikkelige Kunster, og for Egnens overtroiske Almue stod der alt en Sky af Frygt om den unge Jomfru paa Borreby.

Men Præsten nævnte intet om denne sin Viden. Han havde den inderligste Medfølelse med Berete og var fast overlydet om, at Rygtet løj hende paa.

Da Hr. Iver var taget hjem, stod Berete en Tid lang ved Vinduet og stirrede ud mod det fjærne.

„Jeg vil vente," klang det i hende. „Vente, vente."

Og Berete ventede.

Der randt Vinter og Vaar. Og Knopper foldede sig ud, Træer fældte deres Løv. Den samme Vekslen, den samme Omskiften, Aar efter Aar.

Men Lykken bragte intet Bud — og Falk Urne kom ikke.

Siden hin Dag i August, da Svensken uventet trængte ind i Landet, var ti Aar rundne.

Falk Urne flakkede endnu om i Udlandet, snart i Syd, snart i Vest, uden blivende Sted. Nu og da opholdt han sig ved fyrstelige Hoffer, men inden føje Tid sadlede han sin Hest og drog viden om paa Lykke og Fromme, overnattende i Kroer og Herberger, hvor rejsende Godtfolk søgte til.

Tit og ofte drog hans Længsel ham mod Hjemmets Egne, og Beretes unge Jomfruskikkelse drog ham i Møde, lys og fager, men med de store, mørkeblaa Øjne fæstede sørgmodigt paa ham.

Havde han ikke gjort hende Uret? Været altfor hastig og snar til at dømme? Burde han ikke have talt, da han hin stormfulde, varselsvangre Aften, uset af Berete, var Gæst paa Borreby?

Aa nej. Han havde jo Syn for Sagen. Havde selv set hende, ombølget af Trolddommens lønlige Taager. Han mindedes Jørgen Arnfeldts Anklage imod Berete, og hans Haand knyttedes i Sorg og Harme. Forbandelse over den Heksekvind, der havde spændt sit Djævlegarn om Beretes unge Sjæl!

Og dog — der var dybest i hans Hjærte en Røst, der løftede sig til Forsvar for Berete, der talte stærke, varme, frikendende Ord.

Det var hans Kærligheds Røst . . .

— Falk Urne var i Nürnberg.

En Foraarsaften traadte han ind i et gammelt Værtshus i den stejle Borggade, hvor unge Adelsmænd plejede at holde til.

Han tog Sæde ved et lille Bord i en Murnische nær Indgangen. Længere fremme i Stuen sad en Flok unge, adelsklædte Mænd, drikkende og pokulerende under skæmtsom Lystighed. Af nogle Ord, Falk Urne opsnappede, forstod han, at i alt Fald et Par af dem var hans Landsmænd. Den af de unge Mænd, der sad ham nærmest, var en mørkladen, undersætsig Svend, hvis hele Statur og livfulde Bevægelser forekom ham bekendt.

Da drejede den Fremmede Hovedet lidt til Siden, og Falk Urne saa et Par store mørkeblaa, fyrigt spillende Øjne.

Det var Claus Daa fra Borreby.

Claus Daa havde i samme Nu genkendt Falk, vinkede ham til sig og bød ham at tage Plads ved sin Side.

Da Hilsener var udvekslede, spurgte Falk om nyt hjemmefra.

„Ja, nyt ved jeg," sagde Claus, „men kun lidet lysteligt er det at lytte efter. De snakker om Hekse og Troldkvinder, om Baal og Brand og deslige Ting derhjemme i Steden for at holde sig lystige og drikke et Bæger til Glædens Amindelse."

Falk Urne spurgte ham nærmere ud.

„Ja, ser du," fortalte Claus, „vor gode Ven, Jørgen Arnfeldt, tager sig an at jage Hekse, ligervis som vi andre jager Ræv og Grævling. Har han ikke Bud til Mestermanden en Gang i en Uge, saa har han det to. Og du skal intet tro, det ene er Almuekvinder og Taterpak, han klager an, Folk af vore Lige gaar ej heller Ram forbi. Jørgen ser Trolddom og Sortekunster overalt paa sin Vej. Han fører Rettergang baade her og hist og har snart sat det meste af sin Formue over Styr."

Claus Daa skænkede i sit Krus og lo.

„Jørgen er taabegal, ser du. Det er ham selv, der har Hekse-

foten i sit Blod. Der var ogsaa noget Slags Trolddom, der havde mig fat forgangen. Men tager jeg ikke fejl, var det nok Fa'r Eberhards gode Mumme, der var Skyld deri!"

Claus drak og skænkede paany.

„Det er næsten et Under," begyndte han igen, „at Jørgen under sine Ekscesser ikke ogsaa har fundet paa at klage Berete an. Hun har selv fortalt mig, at hun en Gang har givet sig af med Heksemestrenes Besværgelseskunster."

„Har Berete fortalt det?" spurgte Falk aandeløs.

„Det var under Svenskekrigen," vedblev Claus, der ikke lod til at lægge Mærke til Falk Urnes Bevægelse, „og der var en ung Officer, der krydsede Beretes Vej. Han vandt saadan sær Magt over hende, saa hun var helt ræd for ham, og saa var der en gammel Kvinde, der havde fortalt hende, hvordan hun skulde bære sig ad med at døve Kærlighed . . ."

Falk Urne hørte ikke mere. I et Øjebliks Syn saa han den store Uret han havde føjet Berete til. Lodderne paa Vægtskaalen tyngede paa hans Side saa langt, langt ned.

*   *   *

Det er en Sommerdag paa Borreby.

Berete sidder i Vævestuen med sine Tærner. Skyttelen gaar flinkt under de ferme Hænders Tag, og Arbejdet kortes ved Sang og muntre Krønikesprog.

En af Tærnerne falder ind med Visen om Jomfruen og Svenden, der legede Tavlbord.

Berete lytter til Sangen, og hendes Øjne, der er klare og straalende som før, dugges af Mindets Vemod.

Da bliver Døren revet op, og en Fremmed staar i Stuen. En høj solbrændt Mand i en mørkerød Fløjlskofte med udenlandsk Snit.

Falk Urne!

Han breder Armene ud, og uden et Ord synker Berete i hans Favn.

I hendes Øjne glinser en Taare, men hendes Hjærte ler og jubler:

Nu, nu er Lykkebudet kommen — det, hun trofast har ventet saa længe!

Og ingen ved bedre at skatte Lykken end den, der har smagt Sorgens og Ensomhedens bitre Kalk.

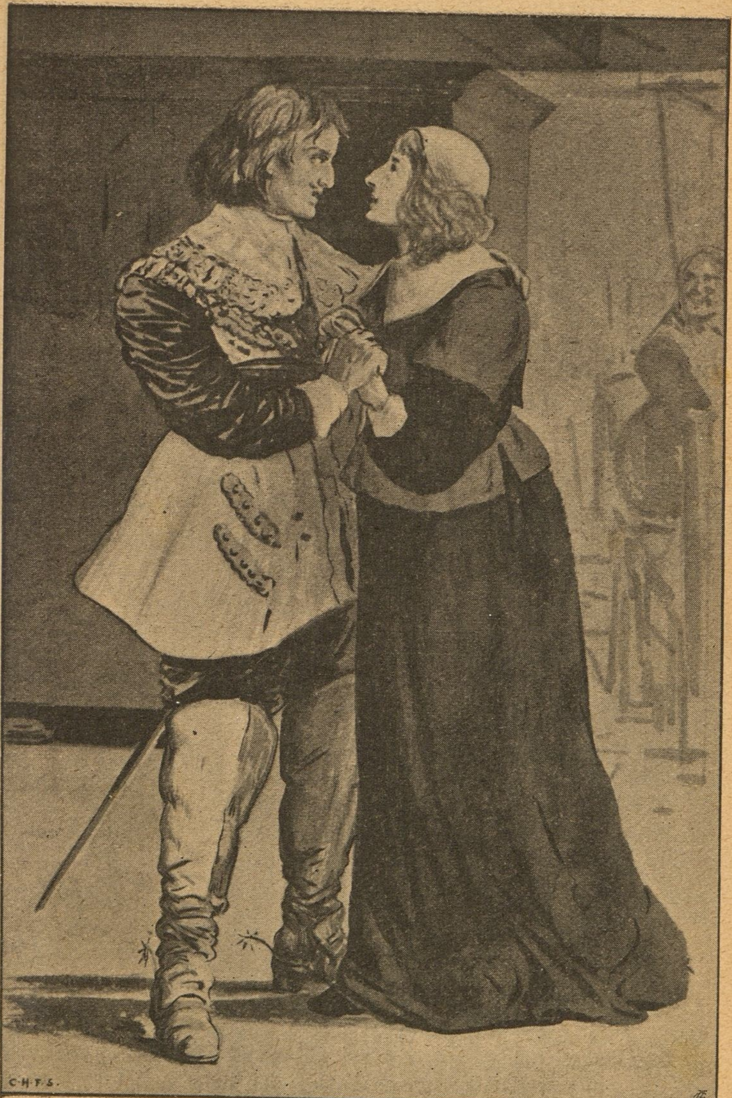
C·H·F·S.

Tamperdag.

L. K.

Tamperdag kommer af det latinske quatuor tempore, d. e. de fire Aarstider og betegner fire Onsdage, en i hvert Kvartal, nemlig den nærmest følgende Onsdag efter 1ste Søndag i Fasten, Pintse, Korsets Ophøjelse og 3die Adventssøndag.

I Tyskland gælde Tamperdagene for forskellige borgerlige Forretninger, Udredelse af Skatter o. s. v.

I Danmark holdtes forhen paa disse Dage de saakaldte Tamperretter eller Kapitelsretter, d. e. særegne Domstole, ved hvilke Ægteskabssager bleve paakendte lige til Oprettelsen af Hof- og Statsretten 1771, og af hvilke der fandtes een i hvert Stift, bestaaende af Stiftamtmanden og nogle gejstlige Medlemmer, for Sjælland af Konsistorium ved Københavns Universitet eller Rektor og Professorer.

Holberg morer sig ofte over denne Indretning; saaledes siger Herman von Bremen i „Den politiske Kandestøber“ 2den Akt 3die Scene: „Folk, som hørte os tale, skulde tænke, vi holdt Konsistorium eller Tamperret“.

Henrik i „Maskeraden“ 2den Akt 4de Scene: „Se, denne Stol, som jeg sætter her, er Tamperretten, og jeg er først Jomfruens Prokurator. Nu læses op Stævningen: Rektor og Professorikus gøre vitterligt, at for os har ladet indstævne o. s. v., og i 3die Akt 5te Scene: „Naar Vielsen først er holdt, saa maa Monsieur Leonard siden stævne min Herre, om han vil, end for Tamperretten til Spir“; og i „Erasmus Montanus“ 3die Akt 1ste Scene siger Nille: „Ak, min hjerte Søn! hvad hører jeg! har du forlovet dig med to andre Piger i København? Det kan blive en forbandet Sag for Kapitelsretten.

Skæmt.

Han fandt det naturligt. En lille nyfødt Broder havde gentagne Gange givet utvetydige Beviser paa sine ypperligt udviklede Stemmemidler. Den treaarige Edvard spurgte saa en Dag Moderen: „Er min lille Bror ikke kommen ned fra Himlen?“ — „Jo, min Dreng.“ — Den lille Edvard tav lidt; men saa begyndte han igen: „Mor!“ — „Naa, hvad vil du?“ — „Jeg synes i Grunden ikke, det er underligt, at Englene ikke har villet beholde ham deroppe.“

Frugthaven i alle Aarets Maaneder.

Af. J. Jenssen.

Januar.

Gødning føres til Frugttræer og Frugtbuske. Det er godt at blande Aske i Gødningen til Fersken og til Stikkelsbær, den sidste har ligeledes godt af Sod. Ved stammede Frugttræer, d. v. s. saadanne, som ere forædlede paa Vildstammer, skal Gødningen lægges i et 1 a 2 Fod bredt Lag ude under Kronens yderste Kreds for siden at nedgraves. Man kan endog være nødt til at gaa ud i en yderligere Ring, nemlig hvor Jorden er mager, og Træet derfor har sendt sine Rødder langt ud. Hvor Jorden er kraftig og Træet frodigt, ville Rødderne ofte ikke være saa langt ude; i saa Fald anbringes Gødningen noget indenfor Kronens Omkreds. Denne Gødningsmaade kræver Tilskud af Vand af og til i Foraarstiden. Dværgtræer har Rødder overalt indenfor Kroneomkredsen, de faa derfor Gødning paa hele det af Kronen dækkede Parti. Vinstokke beskæres; Aarsskuddene skæres tilbage over 5—7 Knopper, og man beholder kun, hvad der er Plads til.

Februar.

Ældre Æble-, Pære- og Blommetræer beskæres, for saa vidt de trænge. Beskæringen bestaar i at fjerne udgaaede Grene, som krydse hverandre. Man giver Luft og Plads i Kronen, men man udhuler den ikke: Hovedformen for ethvert Træ maa være den, det af Naturen antager. Hvis man har Kirsebær, som absolut skulle beskæres, bør man opsætte det til August. Svage Træer foryngеs; d. v. s. man skærer stærkt tilbage, helst over Vanskud (Vildskud) eller smaa Forgreninger. Ere Hovedgrenene imidlertid lange og grenløse paa de yderste svage Forgreninger nær, saa skærer man udenvidere Grenen over; der vil da i Sommerens Løb udvikles Skud, som man kan lægge til Grund for det ny Kroneparti. Senere kan der altsaa blive Tale om at skære en Stab af hist og her — ned til en passende ny Kvist. Saarene glatskæres og alle store Saar besmøres med Tjære, der dog ikke maa løbe ud over Barken. Samtidig med at man forynger et Træ, maa man have Opmærksomheden henvendt paa at give det forøget Næring, ja i Reglen er det netop Manglen herpaa, der har svækket Træet, og ny Kraft kan derfor ofte tilvejebringes alene ved Tilførsel af Næ-

ring. En praktisk Rodforyngelse kan iværksættes ved at grave en 2' bred Rende ude i Nærheden af Rodomkredsen og fylde den med god Kompostjord eller i alt Fald gødningsblandet ny Jord. Hvis man ikke har Lejlighed til at foretage de nævnte Arbejder lige efter Kronebeskæringen, men maa opsætte det til et andet Aar, saa nøjes man med at give Træet fortyndet Ajle. Det er en Selvfølge, at et Træ, der har mistet meget af sin Top, og derfor i Løbet af det første Aar ikke vil udvikle nogen stor Bladmasse, ikke trænger til Gødning i samme Grad som et Træ, der har beholdt en Del Smaagrene. Senere vil Trangen blive lige stor i begge Tilfælde. Et forynget Træ kommer der i det Hele taget først rigtigt Liv i, naar Saarene ere nogenlunde overvoksede; det gælder derfor om at faa Saar saa smaa som muligt. Naar man f. Eks. skærer en Gren af tæt ved den Hovedgren, hvorpaa den sidder, eller tæt ved Stammen, saa maa man ikke skære et langt Saar, der tager en Flade bort paa langs ad den tilbageværende Gren eller Stammen; dette kan man ogsaa godt undgaa, uden at man derfor behøver at efterlade en Stab, hvilket er lige saa galt.

Mos o. l. skrabes af Stamme og Hovedgrene paa Frugttræer, derefter oversmører man de skrabede Partier med Kalkvand.

Ribs-, Solbær- og Stikkelsbærbuske beskæres. Unge Planter studses noget paa Aarsskuddene; de ældre Buske udtyndes paa den Maade, at man fjerner de ældste Partier og i det Hele sørger for at frembringe passende Plads for Lys og Luft mellem Grenene, men man udhuler ikke Buskene.

Marts.

Paa unge, fritstaaende Pære- og Æbletræer fjernes overflødige og forkert siddende Grene og Kviste, Endekvistene studses i Forhold til deres Kraft — til $^2/_3$ a $^1/_2$ af deres Længde. Espaliertræer af Pære, søde Kirsebær og Fersken fordre særlig Behandling. Hvis de ikke kunne faa en saadan, nøjes man med at fjerne alle Kviste, der vende lige ind imod og lige ud fra Væggen, dernæst fjernes de Kviste, der ere svage, tynde (ikke de smaa Frugtgrene!) samt ere tilovers. Resten bindes til uden at blive studsede. Paa Espaliertræer af sure Kirsebær fjernes udgaaede Grene samt Kviste og Grene med kun faa Knopper og endelig Kviste, der ikke er Plads til. Alle de øvrige Grene og Kviste lades uberørte. Paa Aprikoser studses de længste Kviste noget.

Fersken og Aprikos blomstre tidlig, og lide derfor ofte af Nattefrosten. Man bør derfor beskytte Blomsterne ved Forhæng for Træet om Natten.

Sikrere er det, hvis man, saasnart Solen faar Magt, skygger sine

Træer og derved holder Blomstringen tilbage. Skyggematerialet (Forhæng eller Granris) lader man sidde, indtil Blomsterne udvikle sig.

Hvis Frugttræerne ikke har faaet Gødning i Vinterens Løb, giver man dem nu fortyndet Ajle eller fast gammel Gødning, i sidste Fald maa man nu eller senere give Vand. Træer, der vokse svagt, have godt af et Tilskud af Chilesalpeter. Kalk er nødvendig, navnlig for Stenfrugter.

April.

Hvor man har Frugttræer, der vel ere sunde, men som enten ikke bære Frugt, eller denne er daarlig, enten i og for sig eller, fordi Sorten ikke passer for Forholdene, der kan man ompode Træerne i Løbet af Maaneden, d. e., naar Barken løsner. Træer med Grene af et Par Tommers Gennemsnit ere lettest at have med at gøre; man skærer Grenene tilbage til ca. 9 Tommers Længde og poder deri. Træer med noget sværere Grene skæres tilbage til Halvdelen a Trediedelen af deres oprindelige Længde. I meget tykke Grene kan man ikke med Held pode direkte. Man skærer saadanne Grene tilbage som nys angivet; der vil nu fra Grenstumperne udvikles en Del Skud. Hvis det yngste af disse Skud ikke kommer frem helt ude ved Grenens Overskæring saa maa man skære endnu en Stump Gren af, ned til Skudets Udspring. Man fjerner alle Skud paa nær et Par yderst og heldigst siddende paa hver Gren. Naar de store Saar efter et Par Aars Forløb ere godt paa Vej til at blive overvoksede, poder man i de unge Grene. Det er ikke hensigtsmæssigt at pode i de oprindelige, ydre, svagere Grene i et Træ; Krondannelsen bliver mangelfuld, Podningerne ere for meget udsatte for Vinden; Saftløbet besværliggøres, hvorfor der danner sig mange Vanskud. De vilde Skud, der bryde frem i umiddelbar Nærhed af Podningskvisten, fjernes straks; siden fjernes de øvrige.

Næste Foraar skærer man den ene Podning bort paa hver Gren. Man sætter nemlig i Regelen to Podninger i hver af de tykke Grene, hvori man poder direkte. Hovedkvisten paa den Podning, der beholdes, skæres ned til $^2/_3$ af sin Længde, Sidekvistene over de to nederste Knopper. For at Fugle ikke ved at sætte sig paa Podningerne skulle knække disse, bør man binde dem til Pinde. I unge Grene kan man forøvrigt foretrække Okulation for Podning. Saarflader, der maa være glatskaarne, holdes besmurte med Podevoks (Voks, Harpiks og Sprit) eller Tjære, der imidlertid ikke maa komme ud over Barken.

Frugttræer og Frugtbuske kunne plantes i Begyndelsen af Maaneden, men Efteraaret er — navnlig for Kirsebær og Frugtbuske — heldigere. Frugttræer, der ere forædlede paa Vildstamme, samt Frugtbuske

sættes ikke dybere i Jorden, end de før have staaet; Dværgtræer plantes derimod saa dybt, at Forædlingstedet kommer til Jorden. Man vander grundigt efter Plantningen (een Gang) og bedækker derpaa Jorden over Rødderne med gammel Gødning.

Maj.

Ompodning af Frugttræer, som omtalt for April, kan endnu i Begyndelsen af Maaneden lade sig gøre.

Hvis der paa Ribs og Stikkelsbær viser sig Larver af Stikkelsbærbladhvepsen eller Maalerlarver, bør man ikke sky det Arbejde at pille dem af. Har man ved Efteraarsarbejdet fjernet alt nedfaldent samt gravet omhyggeligt og dertil lagt et Lag gammel Gødning paa Jorden under Buskene, saa vil der iøvrigt i værste Fald kun være Tale om enkelte Larver, hvis Afpilning saaledes ikke volder megen Ulejlighed.

Juni.

Naar Sten- og Kærnedannelsen hos Frugttræerne er endt, og eventuel Frugtudtynding hos Dværgtræer er foretaget, vil Tilskud af Gødning ofte være ret nødvendig. Her bliver da især Tale om Kali- og Fosforsyre, men fortyndet Ajle er desuden altid godt. De Skud, der paa Espaliertræerne bryde frem paa Steder, hvor de ikke maa være (lige ud fra eller ind mod Væggen eller helt overflødige) fjernes. Hvis der af en eller anden Grund skal skæres Grene af Valnødder og Morbær, gøres det nu.

I Slutningen af Maaneden kan man begynde at efterse Vinstokke. Se iøvrigt under Juli.

Juli.

Naar Vinstokkene have ansat Frugt, studses Skuddet 2 Blade over den, d. v. s. over den øverste Frugtklase, hvis der er to paa Skuddet. De smaa Skud, der kommer frem i Bladhjørnerne, fjernes paa de to øverste nær, som stadig knibes over eet Blad. De Skud, der ikke give Frugt, men som skulle beholdes for næste Aar, studses over 10—12 Blade. Overflødige Skud fjernes helt.

I Slutningen af Maaneden kan man okulere dels i unge Stammer og dels i frembragte unge Grene paa ældre Træer, hvor man for saadannes Vedkommende vil foretrække Okulation for Podning. Se iøvrigt under April.

August.

Frugttræer, især Dværgtræer, der have Frugt af Betydning, kan man jævnligt give Gødningvand. Kirsebær beskæres i August, hvis det af en eller anden Grund er nødvendigt. Beskæring af Kirsebær bør imidlertid helst undgaas i det Hele taget.

Okulation kan finde Sted i hele denne Maaned.

De Æbler og Pærer, der modnes i denne Maaned, maa nedplukkes førend de ere fuldmodne; de holde sig da noget længere. Til Forsending er det absolut nødvendigt at tage Frugten, førend den er helt tjenlig til at spise.

September.

Hvad der om Frugtplukning er sagt for August, gælder fremdeles for den Frugt, der modnes i September.

Sagen er en anden, hvis Formaalet er at forsyne sig selv med den mest velsmagende Frugt. I saa Fald plukker eller nedryster man fine Sommeræbler eller -Pærer, efterhaanden som man vil have Forsyning.

Afbaarne Hindbærstængler afskæres, og overflødige Rodskud opgraves.

Oktober.

I Midten af Maaneden begynder Plantning af Frugttræer og Frugtbuske samt Læ- og Hegnplanter. Hvis Bladene paa Frugttræer og Frugtbuske ere helt grønne endnu, bør de ved Optagningen være afklippede, ellers rynker Barken, og Træet svækkes derved. Efteraaret er den bedste Tid for Plantning af Frugttræer og den rette Tid for Plantning af Frugtbuske idet disse — og navnlig Stikkelsbær og Solbær — ofte have brudt for meget, naar man planter dem om Foraaret. Dette gælder ogsaa ofte for Kirsebær. (Se iøvrigt under April.)

November.

Alt vissent Løv fjernes fra Frugttræer og Frugtbuske og især fra Espaliertræer, hvorefter Jorden graves omhyggeligt. Gravning af Jorden bevirker at 1) de øverligt i Jorden liggende Pupper og Larver blive ødelagte, 2) Ukrudtet bliver dels fjernet, dels ødelagt, 3) Jorden bedre kan optage Fugtighed, og 4) bliver den frugtbarere og bedre i Stand til at udnytte den tilførte Gødning.

Plantning af Træer og Buske fortsættes. Man kan allerede nu tilføre Frugttræerne Gødning: Staldgødning, Latrin eller Kunstgødning. Chilisalpeter benyttes kun om Foraaret. De afbaarne Hindbærkviste afskæres, hvis man ikke — hvad der er heldigst — har gjort det straks efter Frugthøsten. Af de nye Skud beholdes 5—7 godt fordelte paa hver Plante; jo kraftigere og med jo større indbyrdes Afstand Skuddene staa, des flere beholder man pr. Plante. Skuddene bindes derpaa sammen eller espalieres til Stænger eller Hegntraad. At lade en hel Del svage Skud blive staaende medfører, at Planten svækkes og efterhaanden ikke formaar at udvikle Blomster. Hvis man har saadanne svage Planter med en Masse smaa Skud, saa bør man grave en Del af Rodklumpen med Skuddene fra, give Resten Næring og skære Skuddene af ved Jorden. Saa kan man vente kraftige Planter paa ny. Vinstokkene beskæres nu eller i Løbet af Vinteren. (Se under Januar.)

Unge Frugttræer, lave Dværgtræer og iøvrigt udsatte Planter bindes op eller sammen for at modstaa Indvirkning af Storm og især Sne.

December.

Plantning af Træer kan vel nok finde Sted i Begyndelsen af Maaneden, hvis ellers Forholdene tillade det, men det tør vistnok i Almindelighed tilraades dem, der ikke endnu ved December Maaneds Begyndelse have faaet plantet, at vente til Foraaret og da plante saa tidligt som muligt.

For saa vidt som Forhold og Lejlighed tillader det, kan man i denne Maaned udføre de Arbejder, der ere omtalte under Januar.

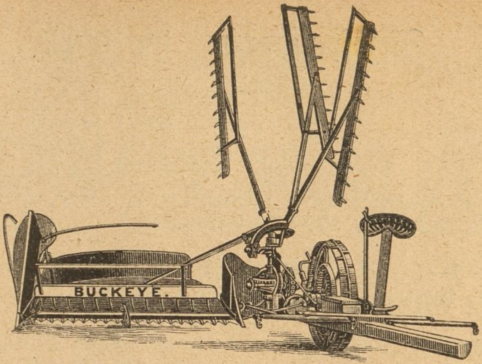

Aultman Millers „Buckeye"

Slaamaskiner, Mejemaskiner og Bindemaskiner, fabrikerede af Amerikas ældste Fabrik for Høstmaskiner ere af en Mængde Købere erklærede for at være de bedste og stærkeste Maskiner, der findes, og som paa Grund af enkel Konstruktion ere lette for Hestene at trække.

Vi yde fuld Garanti for Maskinernes Kvalitet.

Før Indkøb gøres, bør man forlange vort illust. Katalog.

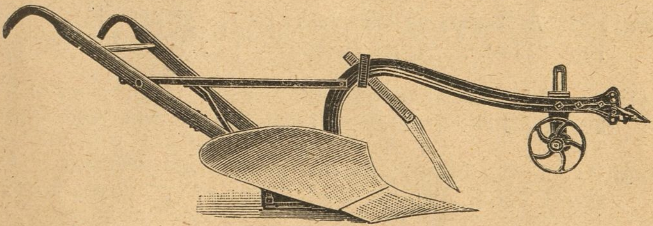

Albion Ploven tager den bredeste Fure, som den fuldstændig gennemarbejder, kan gaa til den største Dybde og staar desuagtet i Forhold til det udrettede Arbejde med det mindste Kraftforbrug af alle Svingplove. Albionploven er mere holdbar og billigere at vedligeholde end andre Plove, og er den Plov, som det bedst betaler sig at bruge.

Forlang Albion Plov-Katalog, som giver fuld Oplysning om alle Forhold.

Største Lager af danske og amerikanske Mark- og Have-Haandredskaber, Mejeriartikler, galvaniseret Traad og Traadfletning, Jernkæder m. m.

Værktøj for alle Haandværk. Illustrerede Kataloger gratis.

C. Th. Rom & Co. Kjøbenhavn B.

Vejrspaadomme for 1902.

„Mennesket spaar, men Gud raa'er."

Januar: 1—5. Sne. 6—11. Tøvejr med Regn og Taage. 12—17. Frost med nogen Sne. 18—24. Klar Frost. 25—28. Kulde og Blæst. 29—31. Foranderligt.

Februar: 1—6. Foranderligt. 7—15. Frost og Sne. 16—21. Mildt Vejrlig. 22—28, Bygevejr og Blæst.

Marts: 1—10. Frost og Sne. 11—20, Mildt Vejrlig med nogen Regn. 21—26. Foranderligt. 27—31. Klart Vejr med Nattefrost.

April: 1—4. Kulde og Haglbyger. 5—9. Smukt Foraarsvejr. 10—15. Foranderligt. 16—22. Blæst og Bygevejr. 23—24. Regn og Slud. 25—30. Mildt Vejr.

Maj: 1—5. Stærk Regn. 6—12. Solskin og Varme. 13—15. Blæst og Regn. 16—20. Stadigt smukt Vejr. 21—24. Regn. 25—31. Varme og Tordenluft.

Juni: 1–7. Varme og Bygevejr. 8—11. Køligt. 12—15. Graavejr. 16—20. Smukt Sommervejr. 22—30. Foranderligt.

Juli: 1—4. Varme og Torden. 5—8. Regn. 9—15. Stærk Varme. 16—20. Blæst 21—31. Varme med Tordenbyger.

August: 1—8. Varme. 8—13. Foranderligt, Bygevejr. 14—19. Stærk Varme. 20—26. Tordenluft. 27–31. Stadig smukt Vejr.

September: 1—7. Blæst og Regnbyger. 5–19. Smukt Vejr. 20—24. Blæst og Regn. 25–30. Foranderligt.

Oktober: 1—9. Kulde. 10—13. Regn og Blæst. 14—22. Klart og køligt Vejr. 23—31. Foranderligt.

November: 1—5. Klart og mildt. 6—10. Regn eller Sne. 11—15. Frost med Snebyger. 16—21. Mildt Vejr med Regn. 22—30. Klart Frostvejr.

December: 1—4. Frostvejr. 5—10. Foranderligt. 11—17. Frost og nogen Snefog. 18—22. Klart Frostvejr. 23—31. Sne og stille Frost.

Ægte hvid Oportovin og **Cognac fin Champagne.**

Mrkt.

Prisen 2 Kr. pr. $^1/_1$ Fl. er stemplet i Kapslen.

Anbefalet af Læger som fortrinlig i Sygdom og Reconvalescens.

Faaes overalt.

Peter Buch,

DIREKTE IMPORT AF VINE.

Helmerhus. Kjøbenhavn B.

Den bedste og billigste, selvblankende Lædersværte, som findes i Handelen, er **„Primus“**, fordi:

en Blikdunk, indeholdende 3 Fl. fineste Lædersværte, kun koster 1 Krone.

„Primus“ blanker overordentlig smukt, er absolut holdbar, og et fortrinligt Middel til Vedligeholdelse af alle Lædersager.

Faas tillige i $^1/_2$ Dunke à 60 Øre.

Buchs Farvefabrik, Kjøbenhavn B.

For Sadelmagere og Vognmænd samt andre større Forbrugere af Lædersværte vil det være en stor Besparelse at anvende **„Primus“** i Blikdunke.

Forsøg **Buchs Farvefabriks** nye ægte Pakfarver:

Ny ægte Diamantsort,
„ „ Mørkeblaa,
„ „ Mellemblaa,
„ „ Marineblaa,

hvilke 4 nye Sorter Farve, alle farve smukt og ægte i **kun èt Hold Vand (uden Beitse).** Iøvrigt anbefaler Fabrikken sine anerkendte gode, kraftige og smukke Farver, i alle Kulører, til **Hjemmefarvning.**

Buchs Farvefabrik,

Etabl. 1872. **Kjøbenhavn B.** Prisbel. 1888.

AFTENPOSTEN

der udgaar hver Dag i Ugens Løb,

bør findes i alle Hjem.

Den bringer sine Læsere Meddelelse om alt, hvad der passerer i Ind- og Udland, saavel i Text som i Billeder

Bladet, der daglig har Tillæg, Landboblad, Haandværkertidende, Avertissementstidende, Søndagstillæg, har Bud til Alle ved sit omfangsrige, belærende, oplysende og underholdende Sto , og Læsere og Redaktion staar i stadig Forbindelse ved Rubrikken:
◆◆◆◆◆◆◆ Spørgsmaal og Svar. ◆◆◆◆◆◆◆

Aftenpostens Abonnenter ere, naar de have været Abonnenter i 13 Uger, forsikrede mod Død ved uforskyldt Ulykkestilfælde for

200 KRONER

Aftenposten er paa Grund af sin kolossale Udbredelse det bedste Annonceblad.

Aftenposten med Landbobladet, Haandværkertidende og Avertissementstidende koster kun

1 Kr. 50 Øre Kvartalet

Abonnement tegnes ved alle Postkontorer
◆◆◆◆◆ samt hos Landpostbudene ◆◆◆◆◆

Aftenposten

er

Danmarks rigest illustrerede Dagblad.

Paa undertegnede Forlag er udkommet:

Agerbrugslære

af Landboskole-Forstander **K. Frantzen.**

Andet Oplag.

Øjemedet med dette Skrift er at give en grundig og letfattelig Lærebog for Landmanden i hans Virksomhed som Jordbruger. Den afgiver et fuldstændigt Grundlag for Undervisningen i Agerbrugslære ved Landboskoler og Bogen burde ikke savnes i nogen saadan. Den er iøvrigt saa udførlig og letfattelig skrevet at den kan forstaas af enhver Landmand, saa at enhver Gaardejer vilde have Glæde og Nytte af at eje den. Frantzens Agerbrugslære er tilmed overordentlig billig, idet den indeholder over 450 Sider i stort Format og kun koster 3 Kr. 25 Øre.

Den faas gennem enhver Boghandel og i

N. C. Roms Forlagsforretning.

Af Dyrlæge H. Jensen er udgivet følgende Skrifter om Husdyravl og Husdyrhold, der kunne bestilles gennem enhver Boghandel til vedføjede meget **nedsatte Priser.**

	Pris tidligere	Nedsat Pris
Kvæg- og Hestehold	2 Kr. 75 Øre	2 Kr. › Øre
Vejledning i Kvægets Fodring og Behandling	1 — 50 —	1 — › —
Kort Vejledning om Kvægets Bygning og Liv, Bedømmelse, Avl og Opdræt	› — 80 —	› — 50 —
Om Hestens Taa, Hovens Pleje og Beslag	› — 20 —	› — 10 —
Ny Maade at bedømme Heste og Kvæg paa	› — 25 —	› — 10 —
Hestens Røgt og Pleje under Brugen og i Stalden	› — › —	› — 35 —
Regler for Malkningen	› — 10 —	› — 5 —
Om Sygdomsformerne, Tuberkulose og Perlesyge	› — 12 —	› — 5 —
Hestens Bygning, Sundhedstilstand, Alder m. m.	1 — 25 —	› — 65 —
Om Avl og Opdræt af Føl	› — 50 —	› — 25 —
Om Kostalden og om Kvægets Gødning og Urin	› — › —	› — 25 —
Vejledning i Landhestens Avl og Opdræt	1 — › —	› — 75 —

Da flere af Skrifterne kun foreligge i Restoplag paa faa Hundrede Eksemplarer, bør enhver Landmand, der vil sikre sig dem, snarest indsende Bestilling til den nærmeste Boghandel.

Sølvmedaille Paris 1900.

Nordens største

Musik-Instrument-

og

Orgel-Harmoniums-Lager.

Sølvmedaille Malmø 1896.

Sølvmedaille Stockholm 1897.

Største Udvalg. Billigste Priser.

Harmoniums fra 120 Kr. 10 % mod Kontant.

Leje- og Afbetaling.

Anbefalet af over 400 Købere og Autoriteter.

Forhandlere i alle større Byer.

Forlang vor illustrerede Prisliste Nr. 16.

Petersen & Steenstrup

Kjøbenhavn K & B.

Guldmedaille paa Verdensudstillingen i Paris 1900.

Guldmedaille Brvssel 1897.

BARNÄNGENS

Blæk

er det bedste

Guldmedaille Stockholm 1897.

1ste Klasses Guldmedaille Bryssel 1895.

Prisbelønnet i Moskva 1872, København 1872, London 1873, Wien 1873, Paris 1894, Moskva 1882, København 1888, Melbourne 1889, Chicago 1893, San Fransisco 1894, Nishnij-Novgorod 1896, Tennessee 1897.

Faaes i enhver Bog- og Papirhandel i Danmark.

Husdyrenes Sygdomme.

En Raadgiver for Landmanden.

Af Dyrlæge **Elmenhoff Nielsen.**

Denne Bog fremtræder ikke som en Kvaksalverbog, men som en **kyndig Raadgiver** for Landmanden, der lærer ham at iagttage og behandle alle almindelig forekommende Sygdomme hos Husdyrene. For alle **lettere Tilfælde** giver den **paalidelig Vejledning** til den rette Behandling, og i **farligere Sygdomme** er den en fortrinlig **Hjælper i Nøden** indtil Dyrlæge kan faas. For Helbredelsen har det jo sin store Betydning at den af Ejeren iværksatte foreløbige Behandling er ledet efter en fornuftig Plan til samme Maal, som den tilkaldte Dyrlæge vil søge at naa.

Desuden giver Bogen Landmanden fortrinlig Vejledning til

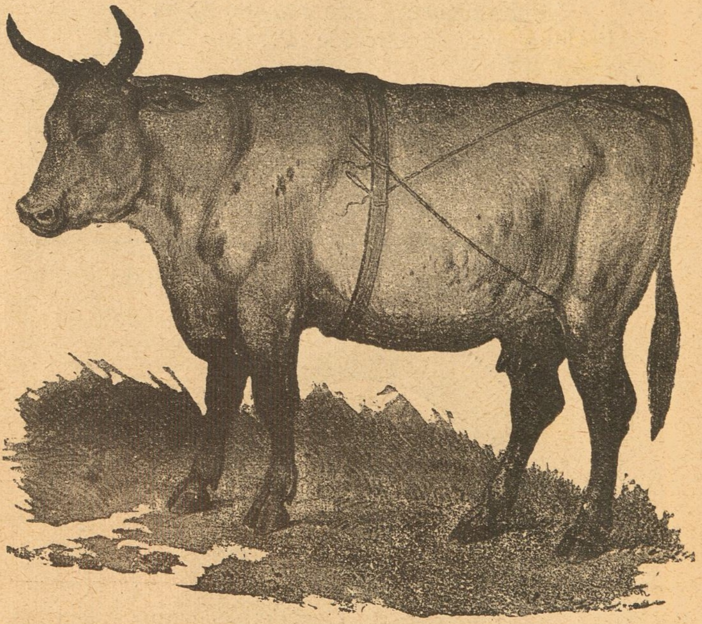

Forstaaelsen og Behandlingen af mindre Uregelmæssigheder hos Dyret, og giver i det hele Landmanden mange nyttige Raad og Vink til Husdyrenes Behandling.

Bogen er særdeles klart og tydelig affattet og oplyst med 60 forklarende Tegninger.

Den bør findes paa enhver Landmands Boghylde.

Faas igennem alle Landets Boglader for 1 Kr. 75 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning.

Havedyrkning.

Det gaar mere og mere op for alle, hvilken uhyre Betydning en vel anlagt og vel holdt Frugthave har for enhver Landboer. Et heldigt Udfald er afhængigt af at alt er forberedt i Tide efter en god, kyndig udtænkt Plan og Vejledning. En saadan vil enhver mindre Landbruger finde i en fortræffelig lille Bog af den bekendte dygtige Havemand, Gaardejer Niels Rasmussen Søkilde. En Bondemands mangeaarige Erfaring er nedlagt her baade til Grundens Behandling, Plantning og Valg af Frugtsorter. Bogen hedder: **Om Frugthavens Anlæg og Pleje tilligemed en Vejledning i Valget af Frugtsorter.** Andet Oplag, med 14 Tegninger, faas i alle Boglader for 50 Øre.

Vejledning til Anvendelse af Frugt.

Af N. Rasmussen Søkilde.

„Naar man hører, at der aarlig gaar 8 Mill. Kr. ud af Landet til Vin og tørret Frugt, vil man snart indrømme, at der er god Brug for en praktisk lille Bog om **„Anvendelse af Frugt til Brug i Husholdningen samt til Brygning af Most og Frugtvine“**, saaledes som den gode Vejledning af N. Rasmussen Søkilde, der er udkommen paa N. C. Roms Forlag. Paa en overordentlig jævn og letfattelig Maade gives der her Vejledning i Tørring og Konservering af Frugt samt i Tilvirkning af Frugtvin og Most, Bærvin og Likører, altsammen Ting, der kun udfordrer faa og lidet kostbare Apparater. For enhver, som i det hele beskæftiger sig med Frugtavl, vil det hurtigt svare Regning at anskaffe sig denne Bog og omhyggeligt studere dens Indhold.“

Loll. Falst. Folkeblad.

Denne lille Bog, der allerede er udkommet i **andet Oplag,** koster kun 50 Øre, og enhver Haveejer, saavel som enhver, der kan købe billigt i den gode Frugttid, vil kunne tjene Bogens Pris mange Gange ved at følge dens fyldige og klare Vejledninger.

En kort Anvisning til Bærfrugtens Dyrkning og Pleje samt til Vejledning til Anvendelse af Frugterne.

Denne lille Bog af **Franz Göschke,** Overgartner ved det kgl. pomologiske Institut i Proskau, vil hjælpe enhver Haveejer til at faa langt mere Nytte og Fornøjelse af sin Bærfrugtavl, end sædvanlig sker. Den koster kun 40 Øre

Et godt Ugeblad,

der bringer Lys og Glæde ind i Hjemmet, er

„HUSVENNEN“,

som nu ledes af **Rs. Hansen, Zakarias Nielsen, og Chr. Vestergaard.**

„Husvennen“, der er prydet med fine og smukke Billeder, bringer fængslende Fortællinger, Søndagstaler, Levnedstegninger af fremragende Mænd og Kvinder, historiske Artikler, almenfattelige Skildringer fra Naturen, Redegørelser for ny Opfindelser, nyttige Vink og Raad for Hjemmet, Lægeraad, Gaader o. s. v.

„Husvennen“ udkommer til Julen med et 16-sidigt, rigt billedprydet Nummer med Tekst af kendte danske Forfattere.

„Husvennen“ koster kun **en Krone** Fjerdingaaret og kan bestilles hos Posten og i alle Bogladerne.

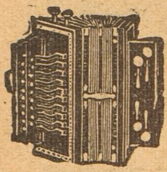

Prægtige og solide **Harmonikaer** med lovligt beskyttede Nyheder, saasom 10 Tangenter, 2 Registre, 2 Basser, Spiralfjedre, som ikke kan gaa itu for Tangenterne og Bassen, bedste Stemmer, stærkeste Orgeltone, koster: 2 Stemmer nu kun 4½ Kr., 3 Stemmer 6 Kr., 4 Stemmer 7 Kr., 6 Stemmer 11 Kr., 2 Rækker med 21 Tangenter og 4 Basser 9½ Kr. Forsendes mod Efterkrav. Porto 1 Kr. Selvundervisning gratis, Katalog gratis og franko. Man bedes kun bestille hos den store Instrumentfabrik

Herfeld & Comp.,
Neuenrade 37. Tyskland.

Nr. 37.

Naar De skal skrive

benyt da:

Folkets Pen,

Den gyldne Extra Pen

eller

Globus Pen.

Faas hos Bog- & Papirhandlere.

Hoved-Depot:

Jærnbanegade 3,
Kjøbenhavn B.

Paa undertegnede Forlag er udkommen:

40de Tusinde af

Ny Geografi med Kort

for Borger- og Almueskolen.

Udgivet ved **N. C. Rom.**

Pris indb. 50 Øre.

Endvidere:

Ny Fædrelandshistorie

for Borger- og Almueskolen.

Udgivet ved **N. C. Rom.**

Anbefalet af Kultusministeriet. Autoriseret af Direktionen for Kjøbenhavns kommunale Skolevæsen.

Med 42 originale Tegninger. Indb. 50 Øre.

Denne **fuldstændig nye Bog** er udmærket skikket til at kunne give Børnene en **sammenhængende** Fremstilling af **Folkets** og **Fædrelandets Udvikling gennem Tiderne.** Men Indholdet er tillige affattet saaledes, at de smaa Læsere af Bogen skulde kunne føle sig fængslede af den og forstaa den i dens Sammenhæng, saa at de faa Klarhed over den Fortid, hvoraf vor Samtid er fremvokset. Dette gælder særligt vort Lands Forhold til Sønderjylland gennem Tiderne. Ingen Lærebog, af Omfang som den foreliggende, har nogensinde fremhævet dette saa klart, og alene af denne Grund vilde vel denne Bog være selvskreven til Indførelse **i alle danske Skoler.**

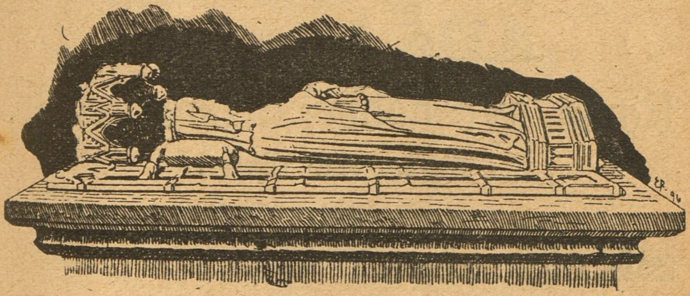

Dronning Margretes Gravmæle i Roskilde.

Af **Pressens** mange anbefalende Udtalelser fremhæves:

. . . Den **har mange gode Egenskaber.** Fremstillingen er **livlig** og **let læselig. Sønderjyllands** Forhold til Danmark **behandles her fyldigere end i nogen tidligere Historie** af lignende Omfang. Selvfølgelig er den lille Bog skrevet ud fra **et sundt og ægte nationalt Standpunkt** . . . Hvert Stykke slutter med et lille Stykke, kaldet: **„Til Overhøring“.** Dette er **en pædagogisk set heldig Tanke.** Bogen er **smukt udstyret.** I Teksten findes 33 **nydelige Billeder.**

(Dannebrog).

Enhver Landboer bør købe Bogen

Hver Mands Brev- og Formularbog.

Denne Bog tør siges at »afhjælpe et længe følt Savn« idet den fremtræder i en Skikkelse, der gør den ganske anderledes brugbar i **Menigmands Haand** end alle tidligere udkomne Bøger af denne Art, og søger sit væsentlige **Fortrin i en jævn, sund og folkelig Stil.** Bogen, der indledes med nogle almindelige **Regler for Brevskrivning og Tegnsætning** og indeholder en Række **Familiebreve af alle Arter, Kærlighedsbreve og Svar, forskellige Henvendelser og Anmodninger, Anbefalinger, Bekendtgørelser og Annoncer i Aviserne, Regninger og Kvitteringer, Klager og andre Skrivelser til Sogneraad, Amtsraad, Præster osv., Vejledning til Affattelsen af de almindeligst forekommende juridiske Dokumenter,** slutter med en **alfabetisk ordnet Fortegnelse over de Titler, som Rangspersoner og højere staaende betitlede Personer kan gøre Krav paa.** For Bondestanden vil Bogen være af **særlig** Betydning ved sit **rige Udvalg** af **allehaande Skrivelser til kommunale Myndigheder,** angaaende **Skatte-** og **Vejvæsen, Vandløbs-** og **Hegnsspørgsmaal, Tyendesager, Snekastningsarbejde** osv. I denne Retning tør man dristig udtale, at ingen tidligere udkommen Brevbog har afgivet en saa paalidelig og omfattende Vejledning, som den, der findes i nærværende Bog.

Pris 1 Kr. 50 Øre.

Alle bør eje

Roms nye dobbelte Lommebog.

Pris 35 Øre.

Skriv med

Folkets Pen,

ligger pakket i smaa fikse Æsker med 6 Penne.

Faas overalt.

Hoved-Depot: **Jernbanegade 3.**

Om Almueudskæring.

Af **N. C. Rom.**

Af Pressens mange velvillige Udtalelser om denne lille Bog anføres følgende:

„De fleste kjender Stilen fra Manglestokke og Banketræer og vil erindre dens smukke Anvendelse paa det hvide og sorte Møblement i Husflidsafdelingen paa den nordiske Udstilling, samt fra adskillige svenske og danske Husflidsarbejder. Netop Tegningen til dette Møblements findes i Hr. Roms Bog. Vi anbefaler begge de gavnlige og billige Bøger til Husflidens mange Venner, idet vi haaber, at den Tid er nær, hvor den sunde og smukke Almuestil komplet har fortrængt den skrækkelige Naturstil". („Morgenbl.").

„Denne Bog giver Anvisning til, hvorledes man kan lære sig selv denne forholdsvis lette og dog saa smukke og smagfulde Udskæringsmethode. Den folkelige Udskæring, som senere er kaldet Almuestil, bestaar i en rig Sammensætning af Kredse og lige Linier, indridsede med Passer og Lineal, samt tildels nedskaaret i Træet med Knivspidsen i smaa Fordybninger. Man finder denne Stil anvendt i Manglestokke, Banketræer og andre gamle Redskaber, og Almuestil er derfor hos os med Rette dens Hædersnavn. Vi anbefale derfor trøstig Hr. Roms gavnlige og billige Bog til Husflidens mange Venner omkring i vor Læsekreds".

(„Randers Dagbl. og Folketid.").

Denne lille Bog er udmærket smukt udstyret og koster kun **75 Øre.** Faas gjennem alle Boglader.

For at fremme Udbredelsen af Almuestilen og give enhver Husflidsmand og Haandarbejder paalidelig Vejledning til smagfuldt Arbejde er der, med Bistand af Dansk Husflidsselskab, udgivet:

Arbejdstegninger i fuld Størrelse til

Bohave i Almuestil,

udført under Ledelse af **N. C. Rom** af Arkitekt **O. Rosendahl-Langballe.**

Af dette store Værk er der udkommet to Dele indeholdende samtlige Tegninger til det ovenfor nævnte Møblement, der vandt saa stort Bifald ved Udstillingen i Kjøbenhavn 1888.

I. En Sofa (Lejbænk). En Lænestol. Et Hjørneskab. En Stol. En Pyramide (Tavlet).

II. Et gammeldags Skab. Et Bord. Et Spejl. En Vugge.

Hvert af de store Hæfter koster 5 Kr., og indeholder 8 store Planer med alle Enkeltheder udført i fuld Størrelse. Enhver Snedker vil her have Lejlighed til for den billige Pris af 10 Kr. at komme i Besiddelse af de med fuldendt Smag udførte Arbejdstegninger til et prægtigt Møblement, der vil have Udsigt til stor Afsætning hvor en dygtig Haandværker efter Tegningerne udfører Snedkerarbejdet holdbart og korrekt, og Husfldsfolk i Vintertiden kan bistaa med det fine Udskæringsarbejde der sætter Kronen paa Værket.

„Hvad der er spart er fortjent“ lyder det gamle Ordsprog, og intet Sted har dette bedre hjemme end ved Pasning af Landets mangfoldige Dampanlæg, hvor der daglig ødsles Værdier for Tusinder af Kroner alene ved mindre kyndig Fyring og Pasning af Dampkedlen. At omgaas denne saaledes at **Faren for Sprængning** og **Brændselsforbruget** bliver det **mindst mulige**, er en Kunst, som man ikke kan forudsætte kendt af Folk, der ingen særlig Uddannelse har, men som paa Landet i Reglen maa sættes til at passe Dampanlægene. For enhver Ejer af saadanne vil derfor en særlig kyndig og praktisk Anvisning til Pasning være af stor Vigtighed og en saadan er netop nylig udkommet paa **N. C. Roms Forlag** under Navn af **Haandbog for Smede, Maskinmestre, Fyrbødere, Mejerister og Kedelejere, indeholdende praktiske Anvisninger til Pasning af Dampanlæg. Ved Maskinmester Kallesen.** Bogen koster kun 60 Øre og faas i alle Boglader.

Om Gedehold i Danmark

er Navnet paa en lille Bog af **B. A. Duurloo** og **A. P. Larsen**, Formand for »Vallø Stifts Hedeavlerforening«. Det Skrift bør enhver Husmand kende, da der vil kunne hentes mangt et gavnligt Vink om Gedehold og mangen en Smaamand vil ved at eje den faa Lyst til at lægge sig efter at holde Geder. Efter at Fællesmejerierne ere blevne almindelige overalt paa Landet er det blevet mere og mere vanskeligt for Arbejderfamilierne at faa den uundværlige Mælk. Holde Ko kan der ikke være Tale om, men »Smaamandens Malkeko«, som Geder saa træffende er blevet kaldt, kan overkommes paa mangfoldige Steder i Landet og den vil med sin fede Mælk kunne blive den fattige Husmoders Trøst. Den styrker Smaamandens Selvstændighed og bliver en stor Hjælp til at bringe god nærende Føde til Huset. Det er maaske den nyttigste Bog for Landarbejderen, der længe er udkommet. Den faas gennem alle Boglader for 60 Øre.

Skomagerbogen.

Man kan naturligvis ikke lære Skomagerhaandværket af en Bog, men man kan af ovennævnte Bog lære at flikke og reparere Skotøj, smukt og godt, om man bor langt fra Skomageren og har ondt ved at faa Arbejdet gjort. Bogen indeholder for Resten ogsaa fuldstændig Vejledning til at kunne forfærdige sine egne Støvler selv, om man har Tid og Lyst til at gjøre Forsøg i denne Retning. Det er derfor en overmaade nyttig og fornøjelig Bog — for det er virkelig Fornøjelse at kunne pløkke Flikker paa sine egne Skosaaler, naar man har slidt dem af eller gaaet dem skæve.

Bogen har 88 vejledende Træsnit og koster kun 1 Kr. i enhver Boghandel.

Dansk Familie-Bibel.

Stort Pragtværk med mellem 8 og 900 Tegninger.
Bogladepris 30 Kr., nedsat til 15 Kr.

Dansk Familie-Bibel danner et stort Bind paa over 1500 Sider med ca. 900 Billeder. For at selv mindre velhavende Familier kunne komme til at eje den, udbydes herved Restoplaget til 15 Kroner, en Pris, der er **ganske overordentlig billig** for et Pragtværk som dette, **der med Hensyn til Billedernes Mangfoldighed og Righoldighed er ganske enestaaende.**

Pastor Joh. Petersen ved Holmens Kirke har skrevet følgende varme Anbefaling for denne Billedudgave i »Nationaltidende«:

»Paa N. C. Roms Forlag er udkommet et illustreret Bibelværk, der nu foreligger til en Pris af 15 Kroner, hvad der efter vor Formening er **overmaade billigt,** og alene af den Grund vilde Værket være Anbefaling værd. Men **denne Billedbibel er i Virkeligheden et godt og omhyggeligt Arbejde,** som ikke alene i Henseende til Teksten, der er tilladt af Vajsenhuset og er den almindelige, men ogsaa hvad Billederne angaar er saa godt udstyret, **at den burde findes i mange Hjem til Glæde for de unge og til Opbyggelse for de ældre.** Mange af Billederne, der alle ere fremkomne paa engelsk Grund, ere **særdeles gode,** enkelte **fortrinlige.** Deres Tal er omtrent ni Hundrede, og iblandt dem er en stor Mængde, som vel ikke gøre Fordring paa egentlig kunstnerisk Udførelse, men som til Gengæld **ere særdeles oplysende** med Hensyn til det Natur- og Folkeliv, der i gammel Tid rørte sig i de Egne, hvorfra Guds Rige bredte sig over Jorden. **Papiret er fortrinligt,** og **Tekstens Tryk saa stor og læselig,** at den ogsaa kan opfattes af svage Øjne. I det hele maa det siges om denne Billedbibel, at den tilfredsstiller alle rimelige Fordringer, og at den godt kan hævde sin Plads blandt de forskellige lignende Foretagender, som have set Lyset herhjemme, og af hvilke hvert enkelt kan have sine særlige Fortrin. **Den kan trygt anbefales som en god Gave til gamle og unge.**“

Dansk Familie-Bibel er selvskreven til Anskaffelse i ethvert Hus som et saare værdifuldt Middel til Opbyggelse og kristelig Oplysning. Den er trykt paa **fint Papir** med en **overmaade klar og tydelig dansk Skrift,** saa at den er let at læse. Den kaldes Familie-Bibel, fordi den fortjener Indgang i ethvert Hjem, og man kunde ønske, at ethvert ungt Par, der sætter Bo, maatte kunne erholde en saadan Bog i Bryllupsgave.

Tuborgs Lager- og Pilsnerøl

har en ren Smag, en lys og krystalblank Farve og er et stærkt nærende og meget holdbart Bajerskøl.

De forenede Bryggeriers Ægte Kroneøl og Krone Pilsener

er de fineste overgærede Ølsorter.

Folkets Almanak for 1902 indeholder:

Aarets Kalender, med Markedsfortegnelse for hver Maaned.
Fortegnelse over Markederne i de forskellige Landsdele.
Oksebremsen, af Dr. *J. E. V. Boas.*

Ved Aarsskiftet. Af *Nicolaj Bøgh* med Tegning.
Paa det stille Hav. Af *E. Alexander Svedstrup.* Tegninger af Forfatteren.
Smaating. Tegning af *Alfred Schmidt.*
Karlen der var til Gilde hos Troldene. Et gammelt Folkesagn.
Tryllevandet. Af *Alfred Lind.* Tegninger af *Paul Steffensen.*
Kærlighed i Klitterne. Af *Svend Venneløs.* Tegninger af *Louis Moe.*
Don Perez de Pulgar. Af *Børge Janssen.* Tegning at *Louis Moe.*
Berete Daa. Af *Anders J. Eriksholm.* Tegninger af *H. F. Schmidt.*
Tamperdag. Af *L. K.*
Havebrug. Af *J. Jenssen.*

Stævnemødet. Af *Martin Skovbo.* Tegninger af *Paul Steffensen.*
Grotten i Søndermarken. Af *Nicolaj Bøgh.* Billede af *H. Rom.*
Da Svenskerne kom. Af *Axel Moe.* Tegninger af *Louis Moe.*
Maren Huggers Hjernerystelse. Af *Peter Plade.* Tegninger af *Alfred Schmidt.*
Godt parreret. Med Tegning af *Alfred Schmidt.*
Herredsfogden og Skomagersvenden. Af *Mads Jepsen.* Tegninger af *Paul Fischer.*
Den stue tysk Krigsskib. Af *Pol Jyd.*
Lidt om Salt.

Over Porten. Af *Friis Jensen.* Tegninger af *Alfred Schmidt.*
Skandinaviens største Bryggeri. Tegninger af *Tom Petersen.*
Et underligt Træf. Af *Angelo Haase.*
Stærke Abelon. Af *Møller-Græsdal.* Tegninger af *Louis Moe.*
Beboede Verdener. Af *Thorvald Køhl.*
Faldende Blade. Af *Nicolaj Bøgh.* Billede af *H. Rom.*

Sommermorgen. Af *J. V. Gjerding.* Billede af *H. Rom.*
Malene. Af *Kaj Hansen.*
Havbo Enkens Klaw. Af *Pol Jyd.* Tegning af *L. Moe.*
Brudefærd i Hardanger. Af *Nicolaj Bøgh.* Med Billeder.
Fra Fiskerlejet. Af *S. E—e.* Billede af *H. Rom.*
Mærkelige Gudsdomme.
Liremandens Juleaften. Af *Palle Juel.* Tegninger af *Alfred Schmidt.*
Et Forsøgshønseri. Af *Frederik Opffer.*
Frelst. Af *L. Knudsen.* Tegninger af *Paul Steffensen.*
Fosterbrødrene. Af *Nina Moe.* Tegninger af *Louis Moe.*
Johannes-Fester. Af *L. K.*
Jernbanehistorier. Af *Frederik Opffer.*
Strænge Vintre. Af *A. S.*

Grand prix og Guldmedaille

Paris 1900.

Walter A. Woods

- Selvbinder
- Mejemaskine
- Slaamaskine
- Hesterive

Olivers amerikanske Staal-Plov
med vendbar Skær og Spids.

Ruston Proctor & Co.s
Lokomobiler og Damptærskeværker.

Lean's amerikanske Staal-Harver.

Samt de nyeste og bedste Landbrugsmaskiner og Redskaber af alle Slags.

W. Langreuters Eftf.

Kjøbenhavn B.

Reventlowsgade 16. Telefon 1090.